

Fåglar[®]

I GÖTEBORGSTRAKTEN 2017

FÅGLAR PÅ
VÄSTKUSTEN
SUPPLEMENT
2019:3

OM RAPPORTKOMMITTEÉN,
RRK GÖTEBORG OCH DEN HÄR
PUBLIKATIONEN

EN RAPPORTKOMMITTÉ HAR som huvuduppgift att sammanställa de fågelrapporter som rapporteras inom ett visst område, kallat rapportområde. Göteborgs rapportområde omfattar fem kommuner: Göteborg, Öckerö, Partille, Härryda och Mölndal norr om Hallandsgränsen. Området administreras av Rrk Göteborg, den regionala rapportkommittén för Göteborgs rapportområde. Det finns massor av andra rapportområden i landet. Vissa sammanfaller med landskap, andra inte.

ARBETET HANDLAR I princip om två saker: (1) att sammanställa fynd av en rad olika arter för att kunna följa arternas utveckling i området, och (2) att kvalitetsgranska observationer av ovanligare fynd i området, så att dessa helt säkert utesluter observationer av andra, snarlika arter. Uttryckt på ett annat sätt är Rrks roll att se till att informationen som finns i Artportalen är riktig. Gäller det riktigt sällsynta arter är det istället den nationella Raritetskommittén, Rk, som granskar fynden.

RRK GÖTEBORG GER sedan många år tillbaka ut den här årsskriften med fyndgenomgångar och fenologiöversikter. Använd den som en uppslagsbok tillsammans med din vanliga fågelbok, så får du bättre koll på det lokala fågellivet – och därmed mycket större möjligheter att lära dig nya saker om de fåglar du stöter på när du skådar i Göteborg med omnejd. I fält eller vid datorn hittar du allt på rrk.gof.nu!

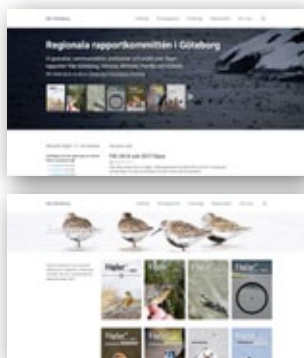
Omslag

Ortolansparv, Torslandaviken, 15 maj 2017

Bild: Martin Hammar

Innehåll FiG-2017

- 03 ARTGENOMGÅNG**
Häckningar, sträckssiffror och tillfälliga gäster
- 38 FENOLOGI**
Första- och sistadatum för flyttande arter
- 43 INSTRUKTIONER**
Så här rapporterar du

På vår hemsida rrk.gof.nu kan du läsa den här och alla gamla rapporter från 2007 digitalt i sin helhet, antingen direkt på skärmen (utan bilder) eller genom att ladda ner dem som pdf (med bilder). Här kan du också göra saker du inte kan med den tryckta rapporten, som till exempel att läsa alla års fyndtexter för en viss art på en och samma sida, eller djupdyka i fenologin och se vilka arter som är på gång ett specifikt datum. Välkommen in, och använd den gärna i fält!

FiG-2017

Publikation
Fåglar på Västkusten
Supplement 2019:3
ISSN 0348-1510

Redaktör, produktion & layout
Pär Lydmark
par.lydmark@gof.nu

Ansvarig utgivare
Karin Magnander
karin.magnander@gof.nu

Tryck
Oktober 2019
Ale Tryckteam AB
www.tryckteam.se

RRK GÖTEBORG

Ordförande
Johan Svedholm
rrk@gof.nu

Rapportmottagare
Per Björkman
per.bjorkman@gof.nu
Klassikergatan 9, 422 41 Hisings Backa

Övriga ledamöter
Ola Bäckman
Silke Klick
Pär Lydmark
Martin Oomen
Magnus Rahm
Elis Ölfvingsson
formamn.efternamn@gof.nu

Artgenomgång

SVANAR OCH GÄSS

Knölsvan *Cygnus olor*

Höga antal: 339 ex Torslandaviken 19.8 (Magnus Persson).

Det högsta antalet knölsvanar ligger helt i linje med de senaste årens toppnoteringar. Svanarna samlas i viken för att rugga och de högsta antalen brukar noteras i andra halvan av juli eller augusti. Som kurios kan nämnas att nästan lika många svanar fanns på plats redan några veckor innan årets toppnotering, närmare bestämt den 20 juli då en satellit svepte över viken och fångade 333 vita pluppar på bild, sedermera räknade i Google Earth av en nitisk rapportkommittéledamot med originell approach till fältornitologi. [MR]

Mindre sångsvan *Cygnus columbianus*

Samtliga: Vår: Sammanlagt 205 ex 23.2–2.4. Höst: 10 ex str SV Övre Kåbäcken, Partille 2.11 (Ingvar Björhall).

Ännu en fin mindre sångsvans-vår kan läggas till handlingarna. Under 00-talet nådde vårsumman över 100 bara ett enda år (2007, 133 ex), men under 10-talet har vi haft över 200 ex under tre vårar (2013, 2016, 2017). Det är ganska anmärkningsvärt eftersom mindre sångsvan anses minska i Västeuropa. Uppträdandet under hösten har däremot inte förändrats nämnvärt, vilket gör att man kan mistänka att det i första hand är förskjutna flyttvägar som legat till grund för vårökningen [MR]

Sångsvan *Cygnus cygnus*

Häckningar: Inga konstaterade häckningar. **Fynd under häckningstid:** 1–2 ad Hökälla 6.5–30.5 (John Thulin m fl), 1 ad Holmdammen, Hisingen 23.5 (Johan Svedholm), 1 ex Kvillehed, Nordre älv 2.6 (Lennart Hansson).

Höga antal: 785 ex str NO Brudarebacken 12.3 (Roger Eskilsson m fl).

Det verkar som om minst två sångsvanar har fattat tycke för norra Hisingen under sommarhalvåret. Precis som de senaste åren noterades sångsvanar på flera platser, och delvis kan det nog röra sig om samma individer. Så mycket häckning tycks det dock inte leda till. Det blev en riktigt fin sträckdag

under våren. Endast 2012 och 2013 har högre dagsummer räknats. [MR]

Sädgås *Anser fabalis*

Samtliga: Januari: 3 ex Välen 1.1 och 6.1 (Jan Krantz m fl), 1 ex Hovås golfbana–Välen–Fässberg, Mölndal 1–3.1 (Mårten Sjöstedt m fl), 13 ex str SV Hönö 5.1 (Christer Fält), Vår: Sammanlagt 331 ex 25.2–26.4. Höst: Sammanlagt 600 ex 16.10–13.11. December: 7 ex str SV Torslandaviken 4.12 (Ola Wennberg), 3 ex Uppegården, Säve 11.12 (Nils Abrahamsson), 8 ex str SV Torslandaviken 17.12 (Magnus Persson m fl), Övriga fynd: 1 ex Smedstorps ängar, Björketorp–Västra Nedsjön, Hindås 22.2–16.8 (Elon Wismén m fl).

Ännu ett mycket gott år för sädgås. Vid de internationella gäsinventeringarna har antalet rastande sädgäss i Sverige i oktober ökat något de senaste tio åren, men det har också visat sig att flyttvägarna har förskjutits norrut, vilket sannolikt är en viktigare förklaring till de ökade årssummorna i Göteborgsområdet. [MR]

Tundrasädgås *Anser fabalis rossicus*

Samtliga: 9 ex Torslanda golfbana 6–7.1 (Leif Bergendal m fl), 6 ex Lunnagården, Mölndal 8.1 (Lars Eric Rahm m fl).

Fjärde året i rad med fynd av den tundrahäckande underarten av sädgås. Det är numera väl utrett att ett betydande antal tundrasädgäss övervintrar i Sverige, och även om majoriteten av dessa återfinns sederut tycks vi allt oftare få en släng av slevan även i Göteborg. [MR]

Spetsbergsgås *Anser brachyrhynchus*

Samtliga: Vår: Sammanlagt ca 200 ex 11.3–21.5. Höst: Sammanlagt 38 ex 7.10–29.10. **Höga antal:** 100 ex str NO Välen 19.3 (Hans Börjesson m fl), 32 ex Öxnäs 1.4 (Staffan Larsson m fl).

Med 238 ex blev 2017 det tredje bästa året någonsin för spetsbergsgås i Göteborg, brädat endast av 2012 (352 ex) och 2015 (435 ex). Ökningen har sin förklaring i att flyttvägarna av någon anledning förskjutits österut. Förr flyttade nästan alla spetsbergsgäss längs den norska kusten till och från häckplatserna på Svalbard, men på senare år har antalen i östra Sverige och Finland ökat kraftigt. [MR]

Bläsgås *Anser albifrons*

Samtliga: Januari–februari: 1 ad Torslanda golfbana 6–7.1 (Leif Bergendal m fl). 2 ex Öxnäs 13.1 (Bo Brinkhoff m fl). 7 ex Gunnesby, Säve 15.1 (Tommy Järås). 2 ad Gunnesby, Säve 7.2 (Uno Unger m fl). 9 ex str V Välen 21.2 (Silke Klick). **Vår:** Sammanlagt 43 ex 4.3–30.4, med som mest 18 ex str O Välen 19.3 (Hans Börjesson m fl). **Sommar:** 1 2K Välen 12–13.6 (Hans Börjesson m fl). **Höst:** 2 ad str N Rörö 22.9 (Stefan Svanberg). 7 ad str S Torslandaviken 27.10 (Magnus Persson). 6 ex str SV Björkekärr 28.10 (Peter Strandvik). **December:** 1 ex Fässberg, Mölndal 31.12 (Ove Ferling).

Med totalt 72 ex blev 2017 det tredje bästa året genom tiderna för bläsgås i Göteborg, slaget endast av 2015 (97 ex) och 2016 (181 ex). Bland årets rapporter är det särskilt ett fynd som pockar på uppmärksamhet, nämligen fjolårningen som tillbringade ett par junidagar i Välen. Sedan tidigare finns det två junifynd i området, nämligen från Öxnäs nationaldagen 2012 och Torslandaviken 2006. Den senare upptäcktes den 4 juni och tillbringade sedan drygt två månader på lokalen. Liksom årets gås var båda dessa 2K-fåglar. Bland bläsgäss är familjebanden starkare än hos de flesta andra gäss, och under sitt första levnadsår hjälper ofta ungarna sina föräldrar med häckningsbestyren på tundran. Det är oklart om de göteborgska sommargässen kommit bort från sina föräldrar eller bara varit bångstyriga ungdomar som vägrat hjälpa till, men de har knappast själva varit könsmogna och har alltså inte gått miste om sin egen häckning, så att säga. [MR]

Stripgås *Anser indicus*

Samtliga: 1 ex Torslandaviken 18–24.6 (Magnus Persson m fl). 1 ex Donsö 7.8 (gmn A Martin Fransson). 1 ex Göteborgs fiskhamn 15.8 (Stefan Svanberg). 1 ex Torslandaviken 16–27.9 och 7.10–11.11 (Magnus Persson m fl). 1 ex Öxnäs 1–6.10 (Tom Ekman m fl).

Vi bedömer att det är samma stripgås som har flängt omkring i rapportområdet under sommaren och hösten. Arten, som naturligt häckar i Centralasien, förs till kategori E, vilket innebär att det bedöms troligast att svenska fynd rör förrymda individer eller möjligen ättlingar till förrymda individer. I Göteborgsområdet har den observerats lite då och då, senast 2013. [MR]

Prutgås *Branta bernicla*

Samtliga: Vår: Sammanlagt 56 ex 3.5–9.6, varav 50 ex str S Kråkudden, Hönö 1.6 (Ulf Persson). **Höst:** Sammanlagt 38 ex 12.9–8.11.

Prutgåssummorna varierar kraftigt från år till år och för en anständig årssumma krävs att någon större flock noteras, som den vid Kråkudden den första juni. Vårens sträcktopp infaller normalt något tidigare, den sista eller näst sista veckan i maj. [MR]

Ljusbukig prutgås *Branta bernicla hrota*

Samtliga: 13 ex str S Hyppeln 10.9 (Roger Eskilsson). 6 ex str S Kråkudden, Hönö 5.11 (Mattias Pozsgai m fl).

Endast några småflockar av ljusbukig prutgås gör att man lätt börja se 2011 års 389 exemplar i ett drömskt skimmer. Men granskar man statistiken inser man snart att årets resultat är högst normalt eftersom medianårssumman under perioden 2000–2016 ligger på 12 exemplar. [MR]

Vitkindad gås *Branta leucopsis*

Höga antal: 205 ex Lunnagården, Mölndal 31.3 (Magnus Rahm). 232 ex Välen (Hans Börjesson). 295 ex str S Hyppeln 7.5 (Roger Eskilsson). Ca 1 000 ex str N Välen 14.5 (Edwin Sahlin m fl). 400 ex str NO Solängen, Mölndal–Ekdalavägen, Mölnlycke 14.5 (Lars Eric Rahm m fl). 200 ex str N Wendelsberg, Mölnlycke 15.5 (Christer Fält). 227 ex Välen 28.6 (Stig Fredriksson).

Vinter: 1 ex Brännö 1.1 (Linus Westlund). 1 ex Galterö 26.1 (Fredrik Larsson). 3 ex Haga kile, Askim 26.12 (Tommy Järås m fl).

Vitkindad gås är en såpass vanlig häckfågel i Göteborgs skärgård att någon sammanställning av rapporterade häckningar knappast är meningsfull. Det finns ingenting som tyder på några dramatiska förändringar sedan den senaste inventeringen 2014 då minst 477 par räknades. Möjligen kan sammarens ruggande gåsförsamlingar på lämpliga betesmarker vid kusten ge en fingervisning om att beståndet är stabilt. Årets största sådana ansamlingar noterades vid Välen. För några år sedan var det snarare Stora Amundö och Galterö som gällde, men i år var de högsta rapporterade antalen på dessa lokaler måttliga 120 respektive 95 exemplar. De 227 exemplar som räknades i Välen i slutet av juni är det högsta antalet som rapporterats sommartid från nämnda lokal. En annan nyhet i årets fyndbild är den stora flock som betade på fälten vid Lunnagården i Mölndal under mars och april. Dessa gäss alternerade mellan nämnda lokal och Välen, och så stora stationära flockar i inlandet har vi inte sett tidigare. Slutligen kan vi konstatera att maj månads sträck av tundrahäckande vitkindade blev ovanligt kraftigt. De ca 1 000 exemplar som rapporterades från Välen den 14 maj var faktiskt nytt göteborgskt sträckrekord. [MR]

Nilgås *Alopochen aegyptiaca*

Samtliga: 1 ex Välen–Fässberg, Mölndal–Lunnagården, Mölndal 15–22.4 (Hans Börjesson m fl). 1 par Välen 11–12.5 (Uno Unger m fl). 1 ex Öxnäs 19–20.6 (Magnus Lundström).

Fynd nummer nio, tio och elva i rapportområdet. Fynden tänjde en aning på den fenologiska statistiken, så att det första vårfyndet nu är 15 istället för 21 april, och det sista fyndet är 20 istället för 10 juni. [MR]

ÄNDER

Mandarinand *Aix galericulata*

Samtliga: 2 hanar och 1 hona Yxsjön, Råda 1.4 (Mikael Nilsson m fl). 1 hane Sandsjön, Härryda 20.4 (Peter Sundell). 1 hane Haga kile, Askim 25.5 (Johan Lundgren). 1 hane Stora Amundö 5.10 (Stefan Svanberg). 1 hane Välen 15.10 (Hans Börjesson m fl).

Totalt fem fynd av sju exemplar är ett för senare år mycket bra resultat, även om kringströvande fåglar sannolikt kan vara inblandade i flera av fynden. Observationen om två hanar och en hona i Råda är den första observationen med fler än två individer sedan 2009 då arten senast konstaterades häcka i området. Inga indicier på att någon häckning skulle ha genomförts föreligger dock från i år.

[EÖ]

Bläsand *Anas penelope*

Höga antal: 416 ex str 5 Hyppeln 10.9 (Roger Eskilsson). 1 210 ex Torslandaviken 12.9 (Magnus Persson m fl).

Vinter: Januari–februari: 2 hanar Killingsholmen, Askim–Stora Amundö 1.1–16.2 (Lars Lundmark m fl). 6 ex Torslandaviken 1.1–26.2 (Sussie Carlström m fl). 1 2K hane Slottsskogen–Kungsparken 8.1–28.2 (Lars Erik Norbäck m fl). 1 ex Öxnäs 13.1 (Bo Brinkhoff m fl). 1 hona S:t Jörgens park 15.1 (Olof Armini). 1 par Hökälla 23.2 (John Thulin). December: 9 ex Torslandaviken 2–30.12 (Magnus Persson m fl). 1 ex Lammholmsviken, Öckerö 4.12 (Thomas Karlsson). 1 hane Haga kile, Askim–Stora Amundö 8–27.12 (Uno Unger m fl).

Hösten bjöd på osannolika mängder bläsänder i Torslandaviken och för första gången någonsin kan vi redovisa ett fyrsiffrigt antal i området! Den 12 september räknades inte mindre än 1 210 bläsänder in i Karholmsdammen. Detta är ett nästan dubbelt så högt antal som tidigare högstanotering på 676 ex på samma lokal i början av oktober 2005. Bläsandens sydsträck tycks i år ha varit mycket koncentrerat till några dagar i mitten av september och faktum är att sträcksumman 416 ex från Hyppeln två dagar innan den stora flocken i Torslandaviken sågs också är ett mycket fint antal för området.

[EÖ]

Snatterand *Anas strepera*

Häckningar: Inga konstaterade häckningar. **Fynd under häcknings-tid:** 3 par Torslandaviken (Magnus Persson m fl).

Höga antal: 58 ex Torslandaviken 3.12 (Magnus Persson m fl).

Vinter: Januari–februari: Som mest 13 ex Torslandaviken 1.1–26.2 (Leif Jonasson m fl). 1 hane Vrångö 4.2 (Martin Oomen). December: Som mest 58 ex Torslandaviken 1–30.12 (Magnus Persson m fl).

Efter två år med konstaterade häckningar står vi 2017 åter utan säker snatterandsföryngring i området. 1–3 par sågs ändå regelbundet under häckningstid i Torslandaviken, så det kan inte uteslutas att åtminstone häckningsförsök gjorts. Under sommaren och hösten fyllde det som vanligt på ytterli-

gare med icke-häckande snatteränder i Torslandaviken, i år i en sällan skådad omfattning. Så sent som under årets sista månad sågs 58 ex i viken. I sammanhanget skall sägas att snatteränder normalt förekommer mycket sparsamt under vintermånaderna och decemberfynd är över huvud taget en ganska ny företeelse i området. Ändå är 58 ex områdets näst högsta notering någonsin, endast slagen av de 81 ex som räknades in i juli 2015. Sammanfattningsvis tycks det, trots avsaknaden av konstaterat lyckade häckningar, fortsatt gå mycket bra för snatteränderna i Torslandaviken – precis som i övriga delar av landet.

[EÖ]

Kricka *Anas crecca*

Häckningar: 1 par Lärjeåns dalgång (Peter Keil m fl). 1 par Galterö (Johan Ennerfelt m fl). 1 par Hökälla (John Thulin m fl). 1 par Balltorps våtmark (Magnus Rahm m fl).

Vinter: Höga antal, januari–februari: 27 ex Välen 11.1 (Uno Unger). 14 ex Torslandaviken 16.1–12.2 (Björn Sjöstrand m fl). Totalt 12 fynd av 71 ex. Höga antal, december: 32 ex Välen 27.12 (Dag Lanerfeldt m fl). 15 ex Hökälla 7.12 (John Thulin m fl). Totalt 11 fynd av 76 ex.

Höga antal: 112 ex Öxnäs 23.4 (Stefan Svanberg m fl). 250 ex Torslandaviken 30.8 (Ola Wennberg m fl).

Andra året i rad med nytt antalsrekord då 250 krickor räknades in i Torslandaviken den 30 augusti. Tidigare rekord låg på snarlika 242 sträckande ex vid Kråkudden den 18 april 2016. Också antalet övervintrare slog alla tidigare rekord med nästan 150 ex sammanlagt i januari–februari och december. Vad gäller det häckande beståndet ligger årets resultat om fyra konstaterade häckningar ungefär i linje med vad som setts under senare år.

[EÖ]

Gräsand *Anas platyrhynchos*

Höga antal: 1 973 ex Slottsskogen 10.2 (Stig Fredriksson).

Det är snarare regel än undantag att omkring 2 000 gräsänder övervintrar i Slottsskogens dammar. En helt normal högstanotering med andra ord.

[EÖ]

Stjärtand *Anas acuta*

Höga antal: 24 ex Torslandaviken 11.9 (Ola Wennberg).

Sommar: Inga fynd.

Vinter: Januari–februari: 5 ex Torslandaviken 1.1–26.2 (Hans Petersson m fl). 1 hona Kippsholmen, Björlanda 28.2 (Bo Brinkhoff). December: 1 hane Torslandaviken 3–31.12 (Andreas Holm m fl).

Året inleddes ovanligt bra, med fler övervintrande stjärtänder än normalt, men fortsatte sedan högst ordinar. Inga sommarfynd gjordes och högstanoteringen om 24 ex i september är helt normal.

[EÖ]

Ärta *Anas querquedula*

Samtliga: 3 hanar och 1 hona Nolviks kile, Björlanda 16–19.3 (Tommy Johansson m fl). 1 par Torslandaviken 24.3–28.5 (Ola Wennberg m fl). 1 hane Öxnäs 13.5 (Magnus Lundström). 1 hane Hökälla 3.6 (Per Lundgren).

Fyra fynd av åtta exemplar är ett ganska normalt utfall för området. Observationerna i Björlanda var anmärkningsvärt tidiga och innebar fenologirekord med en dags marginal. I övrigt är observationerna och lokalerna typiska och följer väl det mönster som vi har vant oss vid under senare år. Det är nu fem år sedan vi senast kunde konstatera en lyckad häckning i området.

[EO]

Skedand *Anas clypeata*

Höga antal: 14 ex Torslandaviken 19.8 (Magnus Persson).

Vinter: Inga fynd.

Andra året i rad helt utan vinterfynd och också i övrigt ett beskedligt uppträdande av denna hos oss ganska sparsamma art.

[EO]

Snatterand × gräsand *Anas strepera × platyrhynchos*

Samtliga: 1 ad hane Slottsskogen 6.1–16.3 (Jan Mogol m fl).

Samma återvändande hane som setts varje vinter sedan vårvintern 2010 återkom till Slottsskogens dammar under årets första månader. Kanske var detta sista gången, påföljande vinter syntes han i varje fall inte till.

[EO]

Rödhuvas dykand *Netta rufina*

Samtliga: 1 2K hane Slottsskogen 22–27.2 (Mike Li m fl).

Områdets andra fynd av rödhuvas dykand blev denna utfärgade hane som kom att rasta några dagar bland gräsänder i Slottsskogens dammar. Göteborgstraktens första fynd gjordes av en sträckande fågel vid Kråkudden, Hönön den 12 april 2002. Så här gick det till vid upptäckten:

Morgonen den 22 februari gick Mike Li sin vanliga fågelrunda i Slottsskogen. Han stannade till nedanför hjorthägnen och kikade på en and som simmade bland de många övervintrande gräsänderna och de vanliga parkfågellarna i dammen.

– Den där fanns bestämt inte där förra gången jag kikade här, sa han för sig själv. Det där ser väl ändå ut som en rödhuvas dykand?!

Efter ett tag kom flera skådare till platsen och bekräftade fyndet. Tidigare har det funnits rödhuvade dykander som parkfåglar i Slottsskogens dammar, men eftersom man slutade med detta kring milennieskiftet och den varken var ringmärkt eller vingklippt utan uppenbarligen tagit sig dit för egen maskin kunde fågeln bedömas som spontan. Ålder och

kön fastställdes till en hane inne på sitt andra kalenderår och fågeln alternerade mellan Hjorthagsdammen och Lilla dammen i Slottsskogen. Ett stort antal skådare gladdes åt fyndet innan den försvann natten mellan den 27 och 28 februari.

Den rödhuvade dykanden är en art som häckar likt brunanden i vasskantade slättsjöar och dammar främst i sydeuropa, men den har även häckat fåtaligt i Danmark, Polen och norra Tyskland. I Sverige häckade ett par i Tåkern 2012, där paret fick ut tre ungar. Dessa försvann dock efter ett par dagar, så häckningen verkade ha spolierats av okänd anledning. 2016 gjordes sju fynd av arten i landet och 2017 steg antalet fynd till mellan 12–15 stycken. Arten övervintrar främst vid Medelhavet och fynd har gjorts i Sverige under årets alla månader, så vårt februari fynd var inte helt unikt, men de alla flesta görs under april–maj.

[PB]

Brunand *Aythya ferina*

Höga antal: 23 ex Torslandaviken 11.11 (Magnus Persson).

Vad händer med brunanden? Det högsta antalet rastande fåglar fortsätter stadigt att sjunka och är nu nere på nivåer som till och med ligger lägre än på 1960-talet. Tyvärr har arten även en vikande trend i hela landet. Vad denna minskning beror på är oklart, arten är en relativt sen invandrare i den svenska fågelfaunan. Den dök upp i mitten på 1800-talet och ökade sen fram till 1970-talet, då det som mest häckade ca 5000 par i Sverige.

[PB]

Vigg *Aythya fuligula*

Häckningar: Inga konstaterade häckningar. Par i häckningsbiotop under häckningstid: 1 par Idtjärnet, Angered 15.5 (Johan Svedholm). 1 par Kålsäred, Björlanda 15.5 (Bo Brinkhoff).

Höga antal: 214 ex Torslandaviken 29.4 (Magnus Persson).

Inte heller i år konstaterades några häckningar och antalet par i lämpliga biotoper under häckningstid är lägre än i fjol, då viggpar sågs på fem lokaler. I rapportområdet har viggan häckat 2008 i Svarte mosse på Hisingen och 2011–2015 i Angered. Det högsta antalet är dock normalt för senare år.

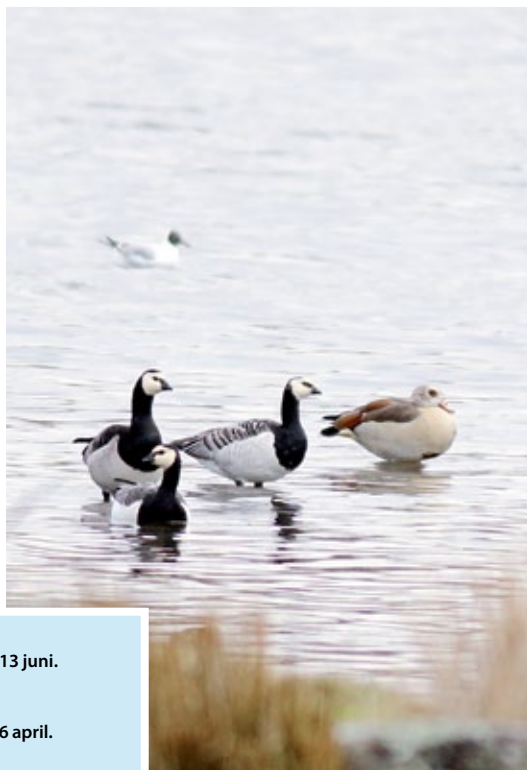
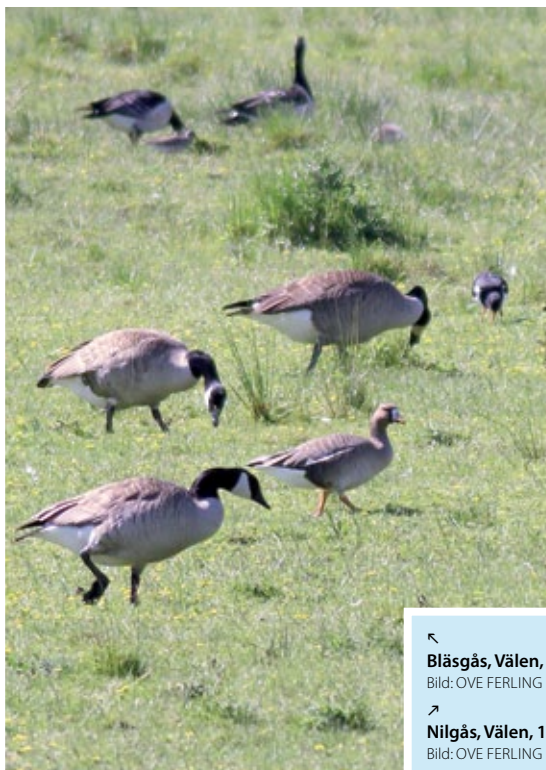
[PB]

Bergand *Aythya marila*

Sommar: 1 hane Röds sund, Hönön–Lammholmsviken, Öckerö 23–24.7 (Kerstin Hirmas m fl). 1 hona Röds sund, Hönön 29.7 (Thomas Karlsson).

Två sommarfynd gjordes i år vilket förkommer regelbundet i rapportområdet. Inga höga bergandsantal noterades i år.

[PB]

↖
Bläsgås, Välen, 13 juni.

Bild: OVE FERLING

↗
Nilgås, Välen, 16 april.

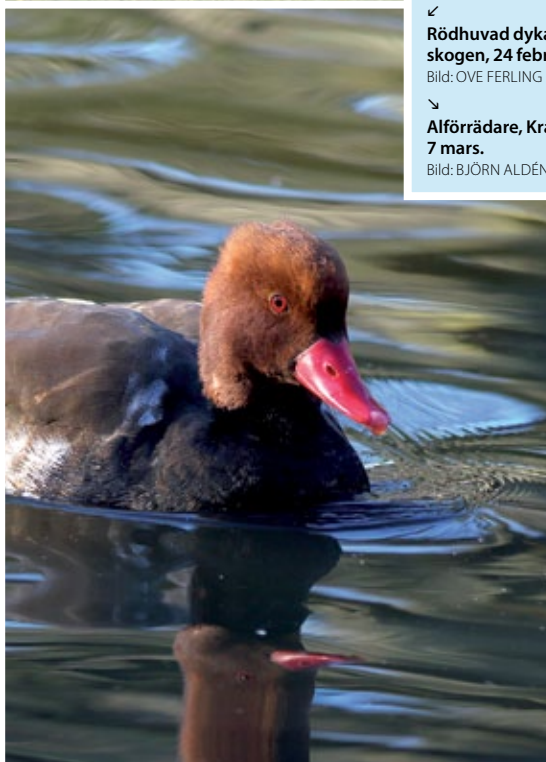
Bild: OVE FERLING

↙
Rödhuwad dykand, Slottsskogen, 24 februari.

Bild: OVE FERLING

↘
Alförrädare, Kråkudden, 7 mars.

Bild: BJÖRN ALDÉN

Alförrädare *Polysticta stelleri*

Samtliga: 1 2K hane str S Kråkudden, Hönö 3.7 (Björn Aldén m fl).

Första fyndet av alförrädare sedan 2012 i rapportområdet och även då var det ett sommarfynd utanför Hönö. Det blir allt längre mellan observationerna av denna art. Tidigare hade vi en hane som sågs tio år i rad mellan år 1994 och 2003 i området kring Göta älvs mynning och ut mot Vinga. [PB]

Ejder *Somateria mollissima*

Häckningar: 27 olika ungpullar är rapporterade med sammanlagt ca 230 ungar.

Höga antal: 1 100 ex sträckande Kråkudden, Hönö 22.3 (Jon Håkansson m fl).

Antalet ungpullar som rapporterats ökade något från i fjol, vilket är glädjande. Vi kommer fortsatt att följa ejdrarnas häckningsframgång framöver, så vi uppmanar alla att lägga in observationer av ejderkullar i Artportalen så att vi kan följa beståndsutvecklingen i vårt rapportområde. Det högsta antalet är relativt normalt för senare år, men några höga antal av rastande fåglar saknas, vilket känns något oroväckande. [PB]

Alfågel *Clangula hyemalis*

Sommar: 1 ex Torslandaviken 11.7 (Ola Wennberg).

Höga antal: 47 ex str S Hypeeln 9.4 (Roger Eskilsson m fl).

Sommarfynd görs ungefär vartannat år i området och det brukar som regel stanna vid ett enstaka exemplar. Det högsta antalet gjordes under normal tid på året, det är i april månad som de flesta toppnoteringarna bokförs ute vid Kråkudden. Dock ej 2016, då höstens antal översteg vårens med råge, men i år var som sagt ordningen återställd. [PB]

Sjööorre *Melanitta nigra*

Höga antal: 787 ex str S Vinga 25.6 (Kent Kristenson m fl).

Vad har hänt här då? Att inga dagssummor kom upp över 1 000 ex gör att man kan undra om det var dåligt med bevakningen i skärgården under våren, normalt sett kommer antalen upp mot 1 500 under april. Även tidpunkten på året är lite udda med en toppnotering under sommaren. [PB]

Salskrake *Mergellus albellus*

Höga antal: 10 ex Killingsholmen, Askim 17.1 (Ove Ferling). 10 ex Torslandaviken 5.12 (Bo Brinkhoff).

Antalet salskrakar fortsätter stadigt att sjunka och så här låga har noteringarna av högsta antal aldrig varit under 2000-talet i rapportområdet. De senaste

åren har i alla fall antalen hankat sig över 20 ex. Den högsta notering som gjorts härrör från 2004 då hela 113 ex räknades in i Torslandaviken den 17 mars. [PB]

HÖNSFÅGLAR

Vaktel *Coturnix coturnix*

Samtliga: 1 ex sp Smedstorps ängar, Björketorp 5.6 (Elon Wismén m fl).

En vaktel är ett lågt, men ingalunda onormalt, resultat. Lokalen är däremot lite avvikande, detta var första vakteln i Härryda kommun sedan 2010. Ojämförligt flest vaktlar i rapportområdet har observerats i Hisingens jordbruksbygd. [JS]

Rapphöna *Perdix perdix*

Samtliga: 1 ex Bärby Övergård, Säve 8.4 (Fredrik Bothén). 3 1K Hökälla 26.8–26.10 (Ulf Persson m fl).

Rapphönan uteblev i rapportområdet under 2016, men i år gjordes återigen ett par fynd. Som vanligt under de senaste åren rör det sig med största sannolikhet, och beträffande Hökälla-fåglarna enligt uppgift med säkerhet, om fåglar utsatta för jaktändamål. Arten anses utdöd som självreproducerande i rapportområdet sedan 2010, då den sista resten av en troligtvis inhemsk population i södra skärgården försvann. [JS]

Orre *Lyrurus tetrix*

Samtliga: 1 hane Rambo mosse, Mölndal 23.1–27.2 där även spilling noterades i december (Rune Edquist). 1 hane Östra sjukhuset 7.3 (Anton Mangsbo). 1 ex sp Snällemossarna, Landvetters flygplats 2.4 (Johannes Löfqvist). 1 hona Björsoås, Vättlefjäll 5.5 (Ove Andersson). 1 hona Spejsmossarna, Landvetters flygplats 8–10.5 (Henrik Nilsson).

Efter ett par år med lite bättre orrrantal är vi nu nere på en riktigt låg nivå igen med endast fem exemplar rapporterade. Det finns fynd från rapportområdets i nuläget enda två kända regelbundna spelplatser, Rambo mosse och Landvetter flygplats, men det tycks inte direkt krylla av orrar på någon av lokalerna. Ej heller återupprepades de senaste två årens fynd på Hisingen. [JS]

Tjäder *Tetrao urogallus*

Samtliga: Spelplatser: En i Landvetter med minst 3 tuppar. Övriga fynd: Totalt rapporterades 30 exemplar varav 4 ex på tre lokaler i Mölndal, 11 ex på sex lokaler i Landvetter, 2 ex på en lokal i Härryda, 1 ex (tyvärr trafikdödat) på en lokal i Björketorp, 9 ex på åtta lokaler i Partille samt 3 ex på en lokal i Bergum/Vättlefjäll. Dessutom spår i

form av spillning på ytterligare två lokaler i Landvetter och en lokal i Partille.

Skogshönsens uppträdande i rapportområdet är i sanning enigmatiskt. Orren hade som nämnts ovan ett riktigt dåligt år, medan tjädern drämmer till med ett präktigt rekord! 30 exemplar är riktigt bra, inte minst jämfört med fjolårets mediokra 9 individer. Tidigare rekord var 26 exemplar och härrör från 2012. Spelplatsen i Landvetter är ny och ett välkommet tillskott till de få tidigare kända spelplatserna.

[JS]

LOMMAR OCH DOPPINGAR

Smålom *Gavia stellata*

Häckningar: 2 par Härryda kommun. **Fynd under häckningstid:** Noterades på ytterligare 3 tänkbara häckningslokaler i Härryda kommun.

Höga antal: 234 ex str S Kråkudden, Hönö 12.5 (Jon Håkansson m fl).

Två häckande par ligger antagligen ganska nära det verkliga antalet. Den ena lokalen har hyst häckande smålom sedan åtminstone 2011, men där avbröts årets häckning av okänd anledning. På den andra lokalen rapporterades arten första gången 2014, då lyckad häckning genomfördes, samt 2015, då ingen häckning kunde konstateras. Under 2016 kunde dock inga lommar återfinnas, så därför är det extra roligt att kunna konstatera en lyckad häckning 2017. Paret fick ut en unge. Den högsta sträcknoteringen är däremot såpass låg att "extra roligt" inte direkt beskriver sinnesstämningen, rekordet från 2015 är mer än sex gånger så högt. Å andra sidan får man säga att det är extra lustigt att 2016 års högstanotering var exakt lika hög som årets – 234 ex.

[MR]

Storlom *Gavia arctica*

Häckningar: 1 par Sisjön, Askim (Ulf Persson m fl). 1 par Skyrjön, Vättlefjäll 6.6 (Per Österman). 1 par Lilla Delsjön (Leif Jonasson). 1 par Yxsjön, Råda (Mats Eriksson). 1 par Hornasjön, Härryda 25.5 (Ingemar Olsson). 1 par Finnsjön, Råda 22.6 (Mats Eriksson). 1 par Kärrsjön, Härryda (Ingemar Olsson). **Fynd under häckningstid:** Utöver de säkra häckningarna gjordes fynd i totalt 13 tänkbara häckningssjöar.

Världens underverk, regnbågens färger, Snövit's dvärgar och Göteborgsområdets storlommar – det är något särskilt med talet sju. Sju konstaterade häckningar är nämligen återigen tangerat rekord. Första gången så många häckningar rapporterades var 2010, och samma antal har därefter rapporterats 2013, 2016 och alltså även 2017. Häckningsutfallet var dessvärre inte särskilt gott i år. I Sisjön och Yxsjön misslyckades häckningarna helt. I Skyr-

sjön och Kärrsjön sågs en liten unge i vardera sjö men det kunde aldrig konstateras om de överlevde de första kritiska dagarna. I Lilla Delsjön sågs två små ungar, men dessa försvann och överlevde alltså troligen inte. För övriga häckningar rapporterades aldrig ungar, så häckningsutfallet är oklart.

[MR]

Svartnäbbad islom *Gavia immer*

Samtliga: 1 2K+ str S Kråkudden, Hönö 3.10 (David Armini m fl). 1 ad str S Kråkudden, Hönö 4.10 (David Armini m fl). 2 ex Stora Rävholmen, Öckerö 26.11 (Bengt Karlsson m fl). 1 2K+ str S Kråkudden, Hönö 27.12 (Roger Eskilsson m fl).

Ännu ett ganska magert år, men ändå inom gränserna för vad som får kallas normalt. Varken den geografiska eller fenologiska fördelningen lär få någon att höja på ögonbrynen, men däremot är Öckeröfyndet av två rastande individer unikt i sitt slag – det är faktiskt första gången vi räknar rastande svartnäbbade islommar i plural.

[MR]

Smådopping *Tachybaptus ruficollis*

Häckningar: Minst 2 par Balltorps våtmark, Mölndal (Lars Eric Rahm m fl). 1 par Svartemossen, Askim (Markus Lagerqvist). 1 par Spejsmossarna, Landvetter flygplats (Henrik Nilsson). 1 par Valmossen, Brännö (Lars Hellman). 1 par Axlemossen, Änggårdssbergen (Anton Larsson m fl). 1 par Finnsmossen, Änggårdssbergen (Bengt Adamsson m fl). **Fynd under häckningstid:** Observationer av fåglar i lämplig häckningsbiotop gjordes på ytterligare 6 lokaler.

Höga antal: 21 ex Välen 28.10 (Hans Börjesson).

Sju häckande par är lika få som i fjol och bara ett par från de senaste tio årens bottenrekord från 2015. Sedan 2007 då hela 14 häckningar konstaterades har antalet häckningar sakta sjunkit. Årets högsta antal i Välen är iallafall i paritet med de högsta antalen under 10-talet, men å andra sidan långt från rekordantalet 53 ex från Torslandaviken i oktober 2006.

[MR]

Gråhakedopping *Podiceps grisegena*

Vinter: 1 ex Hyppeln 5.1 (Uno Unger m fl). 1 2K Klåva, Hönö 6–14.1 (Bengt Karlsson m fl). 1 ex Stora Amundö 8.1 (Christopher Magnusson m fl). 1 ex str S Kråkudden, Hönö 12.1 (Uno Unger m fl). 1 2K Rödsund, Hönö 15.1 (Christer Fält m fl).

Juni–juli: 1 2K+ Torslandaviken 28.6 (Ulf Persson m fl).

Ett ganska normalt år, om än med något färre vinterfynd än vanligt. Ofta görs något enstaka sommarfynd, men 2015 års häckning i Hökålla är alltså den enda konstaterade i området.

[MR]

Svarthakedopping *Podiceps auritus*

Samtliga: 2 ex str S Kråkudden, Hönö 2.4 (Per Björkman m fl). 2 ex Hyppeln 2.4 (Roger Eskilsson m fl). 1 ex Torslandaviken 27.4 (Staffan

Larsson m fl). Upp till 2 ex Torslandaviken 18.9–8.10 (Magnus Persson m fl). 1 ex Lappesand, Hönö 13.10 (Thomas Karlsson). 1 ex Torslandaviken 18.10 (Ola Wennberg). 1 ex str S Kråkudden, Hönö 2.12 (Edvin Klein).

Sju fynd av tio exemplar är något färre än de senaste två åren, men i ett längre perspektiv normalt. Fyndbilden är typisk med några april- och oktoberfynd samt ett vinterfynd.

[MR]

HAVSFÅGLAR

Stormfågel *Fulmarus glacialis*

Höga antal: 150 ex str Kråkudden, Hönö 5.8 (Magnus Rahm m fl). 107 ex str Kråkudden, Hönö 6.8 (Magnus Rahm m fl).

Ännu ett år med måttliga högsta dagssummor. Senast vi hade en riktigt fin stormfågeldag var den 27 september 2014 då 800 exemplar räknades från Vinga.

[MR]

Atlant-/madeirapetrell *Pterodroma feae/madeira*

Samtliga: 1 ex str S Kråkudden, Hönö 25.6 (Magnus Rahm m fl).

Göteborgsområdets andra fynd av obestämd atlant-/madeirapetrell. Fågeln bågade hastigt förbi på ett avstånd av ungefär två kilometer, vilket är några hundra meter längre ut än det tidigare fyndet som gjordes på samma lokal den 27 november 2011 under i övrigt likartade omständigheter. Årets fågel sågs dagen efter från Kullaberg i Skåne och där var avståndet lite kortare så fågeln kunde videofilmas. Atlant-/madeirapetrell är ett artpar där bestämning till art knappast låter sig göras under normala betingelser, åtminstone inte när det kommer till havsfågelskådning på Västkusten. I Storbritannien finns drygt 60 fynd av artparet och för sex av dessa har man kunnat utesluta madeirapetrell. Men britterna har nyligen tagit ännu ett kliv ner i den taxonomiska grönsakssoppan och behandlar den så kallade desertaspetrellen, hemmahörande på Desertasöarna sydost om Madeira, som en egen art. Eftersom detta taxon, som i Sverige alltså ännu betraktas som en underart av atlantpetrell, inte kunnat uteslutas för något av de brittiska fynden, har atlantpetrell helt sonika fått strykas från den brittiska listan och kvar står alltså sex fynd av obestämda atlant-/desertaspetreller samt en hel hög av obestämda atlant-/desertas-/madeirapetreller. I den svenska katalogen, enligt svensk taxonomi, finner vi nu totalt fyra atlant-/madeirapetreller, ett exemplar vardera i juni, september, oktober och november.

[MR]

Grålira *Ardenna grisea*

Samtliga: Kråkudden, Hönö: 1 ex str S 4.10 (David Armini m fl). 3 ex str S 12.10 (Adam Bergqvist m fl). 1 ex str N 14.10 (Tom Ekman). 2 ex str S 17.10 (David Armini). Övriga lokaler: 1 ex str S Vinga 3.10 (Musse Björklund m fl). 1 ex str S Vinga 8.12 (Kent Kristenson m fl).

Nio exemplar är den lägsta årssumman sedan 1999 då endast en grålira sågs. Årssummorna av grålira brukar annars ligga på en förhållandevis jämn nivå, och under perioden 2000–2016 var median- och medelantalet 27 respektive 28 exemplar.

[MR]

Gulnäbbad lira/scopolilira *Calonectris borealis/diomedea*

Samtliga: 1 ex str S Kråkudden, Hönö 4.8 (Jonas Bergman Laurila m fl). 1 ex str S Kråkudden, Hönö 5.8 (Erik Wahlgren m fl).

Det har hängt i luften några år och i början av 2018 meddelade Birdlife Sveriges taxonomikommitté att gulnäbbad lira splittas i två arter: *Calonectris borealis*, som får behålla namnet gulnäbbad lira, och *C. diomedea*, som får namnet scopolilira. Lite förenklat kan man säga att den förra häckar i Atlanten och den senare i Medelhavet, och geografin gör det troligt att det är gulnäbbad lira som oftast dyker upp i Sverige. Splitten är i hög grad molekylärbiologiskt motiverad, men det finns också subtila skillnader i utseende, särskilt när det gäller mängden mörkt på handens undersida. Vid havsfågelskådning på Västkusten lär det dock bli svårt att avgöra skillnaden med någon sorts säkerhet och dessutom finns det ett visst överlapp i denna karaktär, så det kan bli svårt att någonsin göra en säker artbestämning av detta artpar här i rapportområdet. I Artportalen och i den här rapporten fortsätter vi förstås att behandla dessa fåglar precis som vanligt, fast under en annan rubrik. Under 2017 gjordes fynd vid Kråkudden under två på varandra följande dagar. Det är inte osannolikt att det rör sig om samma fågel men å andra sidan gjordes fynd även i Skåne den 5 augusti, så det var fler än en individ i omlopp. Fynden gjordes under perfekt årstid för artparet.

[MR]

Mindre lira *Puffinus puffinus*

Samtliga: Kråkudden, Hönö: 1 ex str S 31.5 (Roger Eskilsson m fl). 40 ex str 8.6 (Roger Eskilsson m fl). 2 ex str SV 10.6 (Bernt Nielsen). 4 ex str 12.6 (David Armini m fl). 8 ex str S 25.6 (Fredrik Åstrand m fl). 2 ex str 2.7 (Erik Widuss). 2 ex str S 3.7 (Mattias Pozsgai m fl). 1 ex str S 12.7 (Per Wedholm). 4 ex str 17.7 (David Armini m fl). 6 ex str S 5.8 (Magnus Rahm m fl). 1 ex str 6.8 (Per Björkman m fl). 1 ex str S 3.10 (David Armini m fl). Övriga lokaler: 6 ex str S Vinga 25.6 (Kent Kristenson m fl).

Med totalt 72 ex fördelade på 12 obsdagar nådde 2017 nästan upp till rekordåret 1998, då 79 individer rapporterades. Något som däremot när alla tänkbara rekord är den fantastiska dagssumman om 40 ex den 8 juni. Den tidigare högsta dagssumman

Tjäder, Härssjön, 8 november.

Bild: OVE FERLING

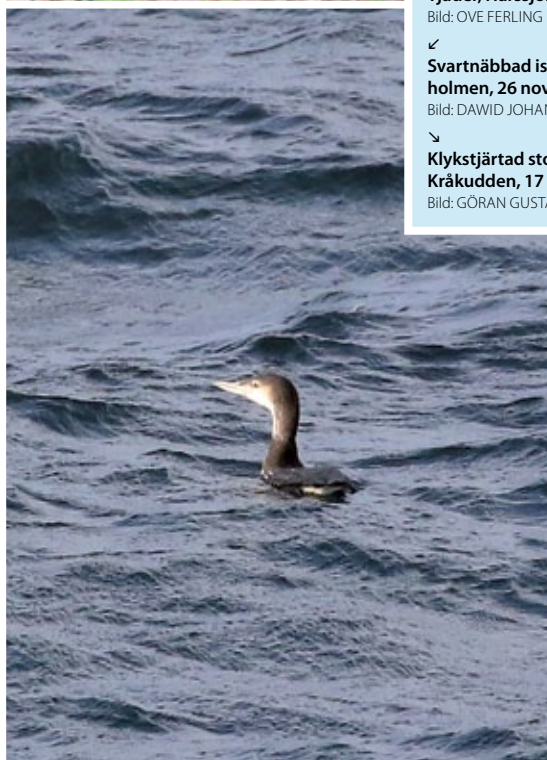
Svartnäbbad islom, Stora Rävholmen, 26 november.

Bild: DAVID JOHANSSON

Klykstjärtad stormsvala, Kråkudden, 17 november.

Bild: GÖRAN GUSTAVSSON

gällde 18 ex (Vinga den 15 juli 1998 och Kråkudden den 21 juli 2009), vilket för övrigt också var det tidigare svenska dagsrekordet. Lirorna kom i småflockar med som mest 9 individer. Arten häckar med flera hundra tusen par kring brittiska öarna, så man kan lugnt konstatera att det finns god potential för höga dagssummor om förhållandena är de rätta.

[MR]

Balearisk lira *Puffinus mauretanicus*

Samtliga: 1 ex str S Kråkudden, Hönö 20.8 (Jonas Bergman Laurila m fl).

Områdets fjortonde fynd gjordes under typisk tid för arten. Våra fynd är alla gjorda mellan den 31 juli och den 13 november och augusti är den månad som förekommer mest i fyndhistoriken, nu med totalt sex fynd.

[MR]

Klykstjärtad stormsvala *Oceanodroma leucorhoa*

Samtliga: Kråkudden, Hönö: 2 ex str S 12.10 (Conny Palm m fl). 1 ex str S 17.11 (Daniel Laveson m fl). 3 ex str S 8.12 (David Armini m fl).
Övriga lokaler: 1 ex str S Vinga 8.12 (Kent Kristenson m fl).

Sex exemplar fördelade på tre obsdagar är helt normalt för denna havsfågel vars uppträdande varierar mycket från år till år. Faktum är att medianantalet under 2000-talet är just precis sex exemplar.

[MR]

Havssula *Morus bassanus*

Höga antal: Kråkudden, Hönö: 927 ex str S 3.7 (Mattias Pozsgai m fl). 1 023 ex str S 12.9 (Bo Brinkhoff m fl). 830 ex str S 2.10 (Jon Håkansson). 1 000 ex str S 3.10 (Ulf Persson m fl). 900 ex str S 17.10 (David Armini m fl). 927 ex str S 8.12 (David Armini m fl).
Övriga lokaler: 2 639 ex str S Vinga 3.10 (Musse Björklund m fl).

2 639 exemplar är den högsta dagssumman som rapporterats från området. Det tidigare rekordet var bara tre år gammalt och lydde på 2 400 exemplar. De riktigt höga dagssummorna brukar noteras sista veckan i september eller första i oktober. I år fick vi dock även en riktigt fin dagssumma i slutet av året. De 927 ex som räknades den 8 december är nästan tre gånger så många som den tidigare högsta dagssumman i december.

[MR]

SKARVAR-STORKAR

Storskarv *Phalacrocorax carbo*

Häckningar: Två kolonier med 650 respektive 27 bon (Gösta Olofsson).

Den större kolonin har mångdubblats de senaste tio åren. I den mindre kolonin förstördes samtliga bon av människor. De som håller koll på skarvkolo-

nierna i skärgården har annars rapporterat att denna typ av skarvhatsmotiverad boplundring har blivit mindre frekvent på senare år, möjligen som en följd av ålfiskeförbudet, vilket gör det extra tråkigt att konstatera att det fortfarande förekommer.

[MR]

Toppskarv *Phalacrocorax aristotelis*

Höga antal: Vinter/vår: 58 ex Rörö 4.3 (Per Björkman m fl).

Sommar: 64 ex str S Kråkudden, Hönö 7.8 (Mats Axbrink m fl). 73 ex str S Kråkudden, Hönö 18.8 (Roger Eskilsson m fl).

Höst/vinter: 185 ex Rörö 17.9 (Per Björkman m fl). 175 ex Hyppeln 24.11 (Roger Eskilsson).

Ännu en ökning för toppskarv i Göteborgs skärgård. De högsta antalen är nu i paritet med vad de var under de sista åren på 00-talet, innan antalen störtade under isläggningen i februari 2010. I fyndbilden börjar det också utkristalliseras en sträcktopp i augusti. Flera stora flockar passerade söderut förbi Kråkudden, och en inte så djärv gissning kan vara att dessa är fåglar som sprider sig längs kusten efter avslutad häckning norröver.

[MR]

Rördrom *Botaurus stellaris*

Häckningar: 1 par Härssjön (Ove Ferling m fl). **Fynd under häckningstid:** 1 ex sp Bolsten 17.6 (Ulf Persson m fl).

Övriga fynd: 1 ex Torslandaviken sporadiskt under perioden 1.1–3.4 (John-Eric Thore m fl). 1 ex Kippholmen, Björlanda 13.2 (Peter Keil). 1 ex Torslandaviken sporadiskt under perioden 4.9–27.12 och dessutom 2 ex samma lokal 4.12 (Ola Wennberg m fl). 1 ex Nolviks kile, Björlanda 9.12 (Tommy Johansson m fl).

I vår pålitliga drombastion Härssjön kunde i år häckning konstateras. Själva konstaterandet av häckning är egentligen ett mål byggt på indicier, där två drommar vid en mängd tillfällen setts återvända till samma plats i vassen efter att ha födosökt i en annan del av sjön. Rrk:s dromstol väljer här att gå på observatörernas linje och konstatera häckning baserat på dessa vittnesmål. Ungar kunde aldrig med säkerhet observeras, även om det fanns misstankar om att två ungfåglar sågs flygträna vid något tillfälle. Senast häckning konstaterades var 2012, men om drommarna inte varit fullt så skickliga att gömma sig i vassen hade vi säkert haft fler häckningar i statistiken. Den tutande drommen vid Bolsten i juni är på sätt och vis mer anmärkningsvärd än Härssjöhäckningen. Med undantag av någon sprallig vårvinterhane har vi faktiskt inte haft en enda tutande drom någon annanstans än Härssjön de senaste tio åren.

[MR]

Ågretthäger *Ardea alba*

Samtliga: 1 ex Härssjön 31.3 (Lars-Olof Sandberg). 1 ex Gullö, Säve 18.5 (Anders Hansson m fl). 1 ex str SV Björkö 10.9 (Peter Hamrén).

1 ex Lilla Amundö 8.10 (Jan Mogol m fl). 1 ex Torslandaviken 23.10 (Ola Wennberg m fl).

Efter 2016 års ägrettbonanza blev 2017 något lugnare, men ändå det näst bästa året genom tiderna. Härssjöfyndet blev rapportområdets första i mars, medan övriga fynd passar väl in i fyndbilden, där oktober nu är den månad som har flest fynd. De enda månader som ännu saknar fynd är februari och juli. [MR]

Gråhäger *Ardea cinerea*

Häckningar: Kolonin på Ängesholmen, Styrso var aktiv (Per Tengroth m fl).

Sju aktiva bon Knipared, Bergum (Håkan Thorstensson). Nej, gråhäger är verkligen inte överraskningsarnas fågel i Göteborgsområdet. Sedan 2012 har detta avsnitt av fågelrapporten varit i stort sett oförändrat, med samma två aktiva kolonier uppräknade. I Knipared fanns i år ett (1) aktivt bo mer än 2016. Kolonin på Ängesholmen har inte blivit ordentligt räknad sedan 2009 då 32 bon konstaterades vara aktiva, men det mesta tyder på att den har bibehållit ungefär den storleken. [MR]

Vit stork *Ciconia ciconia*

Samtliga: 1 ex Bergum 28–29.4 (Conny Palm m fl).

Fyndet utgjordes av en helt omärkt stork vilket sannoligen inte hör till vanligheterna. Faktum är att detta är den första storken på hela 2000-talet som med säkerhet kunnat konstateras vara omärkt. Övriga sju storkar har antingen setts för dåligt (till exempel enbart i flykten) eller varit märkta nere på kontinenten. Man skulle kunna tro att de karakteristiskt färgmärkta storkarna från det skånska projektet skulle vara de vanligaste besökarna, men någon sådan stork har vi aldrig med säkerhet haft i området. Kanske är de skånska projektstorkarna alltför ortstrogna? [MR]

ROVFÅGLAR

Bivråk *Pernis apivorus*

Häckningar: Inga konstaterade häckningar. **Fynd under häckningstid:** 1 par Härssjön 18.8 (Jan-Åke Noresson). 1 ex lämplig biotop Stora Delsjön 19.8 (Mats Eriksson). 1 ad permanent revir Bråtaskogen, Råda 26.8 (Johannes Löfqvist).

Utöver dessa finns ett tiotal rapporter av fåglar under häckningstid utan häckningskriterier, så vi får anta att bivråkarna fortsätter att vara underrapporterade i området under sommaren. [PB]

Brun glada *Milvus migrans*

Samtliga: 1 ex str N Öxnäs 23.4 (Roger Eskilsson m fl). 1 2K+ str S Örtjärn, Mölnlycke 19.5 (Martin Oomen m fl). 1 ex str O Brudarebacken 20.5 (Stefan Svanberg). 1 ex str SO Välen 25.5 (Hans Börjeson). 1 ex Smedstorps ängar, Björketorp 15.6 (Silke Klick m fl).

Hela fem fynd utgör ett pråktigt årsrekord för arten i rapportområdet. Rimligt att anta är väl dock att det rör sig om samma fågel den 19 och 20 maj. Den bruna gladan har liksom sin röda kusin en klart positiv trend i landet. Första fyndet i Göteborgstrakten gjordes så sent som 2001 och sedan dess har arten observerats under ytterligare åtta år under 2000-talet med som mest två exemplar 2009 och 2010. [PB]

Röd glada *Milvus milvus*

Häckningar: **Fynd under häckningstid:** 2 2K+ Smedstorps ängar, Björketorp 29.6 (Johannes Löfqvist m fl). 1 ex Hökälla 19.5 (Per Österman). 1 ex Olofstorp, Bergum 1.4–30.7 (Håkan Thorstensson m fl). 1 ex. Öxnäs 7.7 (Bo Brinkhoff m fl). 1 ad Askesby 22.7 (Lennart Larsson).

Januari–Februari: 1 ex str N Billdal, Askim 1.1 (Mathias Theander). 1 ad str S Rörö 5.1 (Uno Unger m fl). 1 ex Rödbomotet, Hisingen 9.2 (Fredrik Aronsson). 1 ad Öxnäs 15.2 (Mats Raneström).

Vår: Sammanlagt 48 ex 1.3–31.5.

Höst: Sammanlagt 4 ex 27.8–8.11.

Det börjar närma sig häckning även i vårt rapportområde, i år uppehöll sig nämligen minst två fåglar vid Smedstorps ängar hela sommaren, men något bo har inte rapporterats. Även Bergumsdalen har haft fåglar under hela sommaren. I övrigt ser det normalt ut för senare år med talrika obsar under våren och sparsamt under hösten. Antalet vinterfynd är dock rekordhög, tidigare har bara högst två fynd gjorts. [PB]

Havsörn *Haliaeetus albicilla*

Häckningar: **Fynd under häckningstid:** 1 3K+ Mölnlycke 27.6 (Pär Lydmark m fl). 1 4K+ Askesby, Säge 5.7 (Lennart Larsson). 1 4K+ Askesby, Säge 26.7 (Lennart Larsson).

Sommarfynd av havsörn blir allt vanligare i takt med att vi får fler häckande örnar i närliggande landskap. [PB]

Brun kärrhök *Circus aeruginosus*

Häckningar: 1 par Sagsjön, Källered (Bengt Hallberg). **Fynd under häckningstid:** 1 par Bredungen, Hisingen (Per Österman). 1 ad hane Ellesbo älvstrand, Hisingen (Robert Ennerfelt). 1–2 par Härssjön (Andreas Holm m fl). 1 par Svankällan (Tina Widén m fl).

I år blev häckningsutfallet något magert med bara en konstaterad häckning. Rapporter saknas dock från områdena längs Nordre älv och vi får hoppas att det inte beror på att kärrhökarna lämnat dessa

vassbälten. Annars verkar det som ett par kärrhök-
 åter gjort ett häckningsförsök vid Svankällan på Hi-
 singen, en lokal som är belägen mitt bland bebyg-
 gelse.

[PB]

Blå kärrhök *Circus cyaneus*

Samtliga: Januari–februari: Sammanlagt 6 ex. Vår: Sammanlagt 14 ex 2.4–19.5. Sommar: 1 honfärgad Nolvik 28.6 (Tommy Johansson). Höst: Sammanlagt 70–75 ex 13.8–23.11. December: 1 honfärgad Trädet, Säge 4.12 (Bo Brinkhoff).

En relativt normal fyndbild för senare år. Sommarfyndet sticker först ut, men där minns vi att ett par blå kärrhök försökte sig på att häcka i samma område 2015.

[PB]

Stäpphök *Circus macrourus*

Samtliga: 1 hane Rönnings älvstrand 10.5 (Ingemar BE Larsson). 1 1K Lagmansholmen–Kvillehed–Trädet–Hökälla 3–12.9 (Magnus Persson m fl). 1 ad hane Öxnäs 17.9 (Peter Strandvik).

Summa tre fynd av stäpphök gjordes i år. Vi gör bedömningen att den ungfågel som sågs i september rörde sig mellan de olika relativt närliggande Hisingerslokaler. Mycket få ungfåglar observerades i Sverige under hösten, vilket gör det osannolikt att det skulle ha rört sig om mer än en individ. Under 2000-talet har annars antalet stäpphöksfynd ökat starkt i Sverige och 2002 var första gången sedan 1944 som arten sågs i Göteborgstrakten. Därefter har den setts regelbundet, även om den inte varit årligt förekommande.

[PB]

Stäpphök/blå kärrhök *Circus macrourus/cyaneus*

Samtliga: 1 honfärgad str SV Björkö 17.9 (Kristoffer Lager).

Eftersom det dykt upp ett antal hybrider av stäpphök/blå kärrhök efter stäpphökens expansion västerut under senare år kan det vara av värde att publicera obestämda fåglar av dessa arter.

[PB]

Stäpp-/ängshök *Circus macrourus/pygargus*

Samtliga: 1 honfärgad str NO Vargö, Gbg:s södra skärgård 8.5 (Jan Mogol).

Endast ett fynd av obestämd stäpp-/ängshök, så kallad stängshök, gjordes i år och det under den tid när både ängshök och stäpphök befinner sig på flyttning.

[PB]

Fjällvråk *Buteo lagopus*

Samtliga: Vinter/vår: Sammanlagt 11 ex 6.1–9.5. Höst/vinter: Sammanlagt ca 27 ex 8.9–26.12.

Ovanligt få fjällvråkar har rapporterats under året, normalt ligger enbart höstens antal mellan 50 och

100 ex. Troligtvis har häckningsframgången varit skral.

[PB]

Kungsörn *Aquila chrysaetos*

Samtliga: 1 ex Öxnäs 23.9 (Magnus Persson m fl). 1 3K–Trädet, Säge–Arödsberget 9.10 (Jon Håkansson m fl). 1 1K str SO Torslandaviken–Arödsberget–Brudarebacken 19.10 (Jon Håkansson m fl). 1 3K–Trädet, Säge 26.10 (Bo Brinkhoff). 1 1K str S Brudarebacken 13.11 (Jan-Åke Noresson m fl).

Fem fynd av kungsörn gjordes under året men mycket talar för att oktoberobsarna rör samma fågel som rört sig runt i området.

[PB]

Fiskgjuse *Pandion haliaetus*

Häckningar: 4 par i Härryda kommun.

Fyra säkra häckningar konstaterades i år. Utöver det föreligger ytterligare 2–3 observationer av gjusar i lämplig biotop. Under 2010-talet har 2–6 häckningar gjorts per år i rapportområdet, så årets utfall får ses som stabilt.

[PB]

Tornfalk *Falco tinnunculus*

Häckningar: Göteborgs södra skärgård: 1 par Rårholmen. 1 par Lökholmen. 1 par Skarholmen. 1 par Smögholmen. 1 par Galterö (samtliga Gösta Olofsson).

Övriga Göteborgs kommun: 1 par Torslandaviken. 1 par Trädet, Säge. 1 par Gullö, Säge. 1 par Volvo Tuve. 1 par Hökälla. 1 par Ingebäcks älvstrand. 1 par Lärjedalens golfbana (samtliga Tommy Järås). 1 par Sockertoppen, Bildals skärgård (Gösta Olofsson). 1 par Örgryte (Hampus Lybeck). 1 par Kappered, Bergum (Allan Högberg m fl). 1 par Ellesbo älvstrand (Robert Ennerfelt). Mölnadal: 1 par Fässberg, Mölnadal (Lars Eric Rahm). Öckerö: 1 par Stora Kärrsvik, Öckerö (Bengt Karlsson).

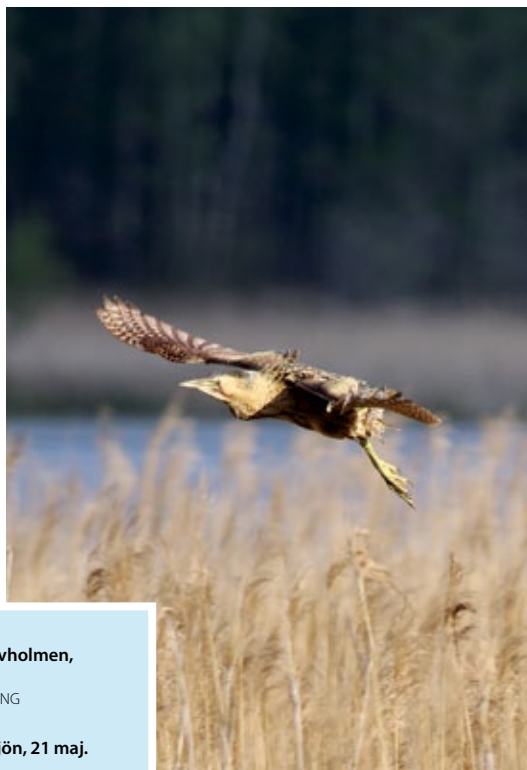
18 häckningar får anses som ett gott resultat. Dessutom var ungpåren ovanligt stora och i fyra bon ringmärktes inte mindre än sex ungar. I år fick vi även in en häckning i Mölnadalens kommun, vilket var glädjande.

[PB]

Aftonfalk *Falco vespertinus*

Samtliga: 1 ad hane str NO Vargö 12.5 (Jan Mogol). 1 2K hona Smedstorps ängar, Björketorp 11.6 och 13–14.6 (Johannes Löfqvist m fl). Komplettering: 1 hane Ramberget, Hisingen 25.7 2013 (Anders Jihmanner).

Äntligen fick vi en aftonfalk som uppehöll sig några dagar på samma lokal i rapportområdet. Denna individ kunde ses jaga insekter över Smedstorps ängar i Björketorp. Fågeln, som bedömdes vara en 2K hona, fanns på plats under morgonen och förmiddagen den 11 juni, var borta nästa dag, men återupptäcktes igen på kvällen den 13 juni, för att försvinna för gott morgonen efter. Årets första fynd följde det

↖
**Ägretthäger, Sävholmen,
18 maj.**

Bild: BJÖRN DELLMING

↗
Rördrom, Härssjön, 21 maj.

Bild: OVE FERLING

↙
Kungsörn, Öxnäs, 23 september.

Bild: MAGNUS PERSSON

↘
Lärkfalk, Härssjön, 6 juni.

Bild: OVE FERLING

vanliga mönstret av en förbisträckande fågel. Till-
sammans med det kompletterande fyndet från 2013
är vi uppe i totalt fjorton fynd av aftonfalk i Göte-
borgstrakten. [PB]

Stenfalk *Falco columbarius*

Samtliga: Vår: Sammanlagt 16 ex 9.3–21.5. Höst: Sammanlagt 95–
100 ex 5.8–12.11. Vinter: 1 ex Haga kile, Askim 23.12 (Douglas Gus-
tafsson).

Ett relativt normalt antal stenfalkar för senare år
rapporterades under året, möjligen brukar det ses
något fler under våren än i år. Höstens antal ligger
dock nära snittet. Decemberfynd är inte så vanliga i
Göteborgsområdet, det här var det trettonde i ord-
ningen sedan den första rapporterade decemberfå-
geln noterades av Uno Unger vid Torslandaviken,
på självaste julafton 1958. [PB]

Lärkfalk *Falco subbuteo*

Häckningar: Fynd under häckningstid av stationära fåglar: Som
mest 3 ex Härssjön 21.5–18.6 (Ove Ferling m fl). 2 ex Sagsjön, Kål-
lered 26.5–10.6 (Lars Eric Rahm m fl). 1 ex Smedstorps ängar, Björke-
torp 8–13.6 (Mats Eriksson m fl). Övriga fynd under häckningstid:
1 ex Välen 8.6 (Stefan Andersson). 1 ex Stora Oxhagen, Hisingen 10.6
(Åsa Erasmie Hedlund). 2 ex Slottsskogen 19.6 (Torgny Nordin). 1 ex
Öxnäs 26.6 (Bo Brinkhoff). 1 ad Sagsjön, Källered 30.6 (Bengt Hall-
berg). 1 ex Hökälla 5.7 (Ulf Persson). 1 ex Sagsjön, Källered 22.7 (Ove
Ferling).

Vår: Sammanlagt 14 ex 18.4–24.5 utöver de stationära fåglarna
ovan.

Höst: Sammanlagt 50–55 ex 6.8–30.9.

Det blev ett spännande år med ovanligt mycket rap-
porter av denna läckra falk under sommaren. Härss-
jön fortsätter att vara en attraktiv lokal för lärkfal-
kar, men i år gjordes även regelbundna observation-
er vid ett par andra potentiella häckningsområden.
Vi får hålla ögon och öron öppna vid besök på dessa
lokaler under slutet av juli, vilket är den tid eventu-
ella ungfåglar kommer på vingarna och då flyger
runt ljudligt ropande. [PB]

Pilgrimsfalk *Falco peregrinus*

Häckningar: 1 par Göteborgs kommun (Tommy Järås). 1 par Möln-
dals kommun (Tommy Järås).

Rivningen av Gasklockan vid Gullbergs kaj innebar
att våra kända och populära pilgrimsfalkar där fick
flytta på sig. Det kändes sorgligt att se hur falkarna
stannade kvar på byggnaden så länge som möjligt
när den monterades ned bit för bit. Försök gjordes
att sätta upp en bolåda för falkarna på det närbe-
lägna värmeverket vid Rosenlund och falkar sågs
sitta där regelbundet, men fåglarna valde slutligen
en annan plats i hamnområdet där fyra ägg lades.

Tyvärr misslyckades häckningen av okänd anled-
ning och äggen övergavs. Mölndalsparet som häckat
regelbundet i rapportområdet sedan 2012 fick däre-
mot två ungar på vingarna, en av varje kön. [PB]

RALLAR OCH TRANA

Vattenrall *Rallus aquaticus*

Häckningar: Inga konstaterade häckningar. Fynd under häcknings-
tid: Rapporter under häckningstid indikerar ca 24 revir, varav 7 i
skärgården.

Vinter: Januari–februari: Sammanlagt 12 ex på 8 lokaler. December:
Sammanlagt 9 ex på 4 lokaler.

Det tycks fortsatt gå ganska bra för vattenrallen i
området. I år, likt så många gånger förut, konstate-
rades dock inga häckningar, vilket sannolikt mer än
någoting annat hänger ihop med artens tillbaka-
dragna vanor. 24 revir är ett bra antal och även om
vinterantalet inte riktigt når upp till förra årets re-
kord indikerar de med lite perspektiv ändå en hög
förekomst. [EO]

Småfläckig sumphöna *Porzana porzana*

Samtliga: 1 ex sp Svankällan 6–18.4 (Bo Brinkhoff m fl). 2 ex sp
Smedstorps ängar 1–20.6 (Martin Oomen m fl). 1 ex sp Lagmans-
holmen 11–18.6 (Magnus Lundström m fl).

Fyra visslande sumphönor förgyllde vår- och som-
marnätterna i områdets nordligaste och ostligaste
utkanter. Det är ett bra resultat – toppnoteringen
ligger på sex spelande exemplar (2000, 2003,
2004), men samtidigt saknas fynd helt från flera år.
[EO]

Kornknarr *Crex crex*

Samtliga: 1 ex sp Vrässered, Bergum 27.5 (Tommy Aronsson). 1 ex
sp Brudberget, Mölndal 31.5–2.6 (Lars Eric Rahm m fl). 1 ex Skalmes-
red, Landvetter 4.6 (Johan Karlström). 1 ex sp Bolsten, Hisingen 16–
21.6 (Henrik Karlsson m fl). 1 ex Hökälla 21.6 (John Thulin).

Efter det katastrofala 2016 då arten inte alls notera-
des i området är vi med årets fem knarrar glädjande
nog tillbaka på en normal nivå. I år gjordes inga
höstfynd och inga häckningar konstaterades. Att
konstatera häckning är av förklarliga skäl svårt för
en skygg art som kornknarren, senast detta gjordes i
rapportområdet var 2005 på Brudarebacken. [EO]

Rörhöna *Gallinula chloropus*

Häckningar: Sammanlagt 26 par. Fynd under häckningstid: Rappor-
ter under häckningstid indikerar ytterligare ca 16 revir.

Vinter: Januari–februari: 27 ex på 7 lokaler, varav 15 ex i Slottsskogen. December: 20 ex på 4 lokaler, varav 15 ex i Slottsskogen.

Totalt har troligtvis minst 42 par häckat eller gjort häckningsförsök i området under 2017 vilket indikerar en stabil, eller något ökande, population. Antalet övervintrare var också högt och Slottsskogens dammar fortsätter vara påtagligt rörhönerika under vintermånaderna.

[EO]

Sothöna *Fulica atra*

Häckningar: 3 par Hökälla (Per Lundgren m fl). 1 par Svarttjärn, Delsjöområdet 14.4 (Anna Höberg m fl). 2 par Balltorps våtmark (Lars Eric Rahm m fl). 1 par Svarte mosse, Biskopsgården (Johan Svedholm m fl). 2 par Torslandaviken (Robert Ennerfelt m fl). 1 par Finns mossen, Änggårdssbergen 28.7 (Ulf Persson m fl). **Fynd under häckningstid:** Ytterligare 2 par Hökälla (John Thulin m fl). 4 par Svarttjärn, Delsjöområdet (Mats Raneström m fl). 4 par Balltorps våtmark (Evamaria Ferm m fl). 2 par Svarte mosse, Biskopsgården (Johan Svedholm m fl). 8 par Torslandaviken (Magnus Persson m fl).

Med tio konstaterade häckningar och ytterligare ca tjugo stationära par under häckningstid i lämplig biotop var 2017 ett ganska normalt år för de göteborgska sothönorna. Det sanna antalet häckande par i området är dock sannolikt något högre då rapportunderlaget från många lokaler är otillräckligt.

[EO]

Trana *Grus grus*

Häckningar: Inga konstaterade häckningar. **Fynd under häckningstid:** 1 par Härssjön (Mats Bjersing m fl). Regelbundet i rapportområdets östra delar samt på norra Hisingen.

Höga antal: 250 ex str S Brudarebacken 5.10 (Ulf Persson m fl).

Tidiga och sena fynd: 1 ex Välen 26.2 (Jan Krantz). 2 ex str NV Lackarebäck, Mölndal 28.2 (Barbro Björkman). 1 ex Tjällleviks mosse, Hönö 5.11 (Mattias Pozsgai m fl). 24 ex str Överåsparken 17.11 (Jerker Gustafsson).

Olikt de senaste två åren kunde inga tranhäckningar konstateras i området 2017, men uppträdandet under häckningstid var annars typiskt. Som vanligt noterades arten regelbundet på såväl norra Hisingen som i rapportområdets östra utkanter (Björketorp, Landvetter, Partille, Olofstorp etc) och det är mycket möjligt att häckande par kan ha undgått upptäckt här. Dessutom uppehöll sig ett par stationärt kring Härssjön, vilket på senare tid har varit den mest pålitliga häckningslokalen i området. Under senhösten gjordes två anmärkningsvärda novemberfynd och rapporten om 24 tranor den 17 november är helt unik i sitt slag i rapportområdet – aldrig tidigare har mer än högst enstaka tranor setts så sent. Två dagar efter den aktuella observationen sågs faktiskt 15 tranor också på Ramsvikslandet i Bohuslän. Man kan verkligen undra vart dessa flockar kommer ifrån då inte ens Hornborgasjön härbärgerade några tranor vid denna årstid.

[EO]

VADARE

Strandskata *Haematopus ostralegus*

Vinter: Januari: 2 ex Hyppeln 30.1 (Bo Brinkhoff m fl). 1 ex Rörö 30.1 (Bo Brinkhoff m fl). December: 3 ex Kråkudden, Hönö 2.12 (Edvin Klein m fl). 1 ex Hjälvik, Öckerö 14.12 (Bengt Karlsson).

Vi har nu sedan 2010 så gott som varje år skrivit ”lägre antal övervintrare än normalt” när det endast rapporterats enstaka strandskator under vintermånaderna. Kanske är det dags att acceptera att 1–2 strandskator är det nya normala och att siffror runt 5 exemplar snarare hörde 00-talet till? I så fall: Normalt antal övervintrande strandskator. Vad som däremot är lika normalt som någonsin tidigare är lokalerna, vilka som alltid är belägna i yttersta skärgården.

[JS]

Mindre strandpipare *Charadrius dubius*

Häckningar: 1–2 par Torslandaviken (Ola Wennberg m fl). 1–2 par Hökälla (John Thulin m fl). 1 par Välen (Hans Börjesson m fl). 1 par Utbyfältet (Anton Mangsbo m fl). **Troliga häckningar:** 1 par Spejsmossarna, Landvetters flygplats (Henrik Nilsson). 1 par Sisjöns industriområde (Per Arne Lindgren m fl). Dessutom rapporterades arten på ytterligare 10 lokaler under häckningstid.

Höga antal: 14 ex Välen 28.6 (Hans Börjesson).

Ett tämligen normalt utfall beträffande häckningar av denna trevliga lilla vadare, även om antalet lokaler är något färre än de senaste åren. Enstaka lokaler såsom Torslandaviken kan betraktas som säkra och återkommande häcklokaler för arten, men huvuddelen av häckningarna sker i vanlig ordning i mer eller mindre tillfälliga, människoskapade biotoper såsom byggarbetsplatser och liknande. Sådana ställen besöks sällan av ornitologer varför de flesta häckningarna sannolikt undgår upptäckt eller i alla fall aldrig konstateras.

[JS]

Större strandpipare *Charadrius hiaticula*

Häckningar: 2 par Lökholmen, Gbg:s södra skärgård (Lars Persson). 3 par Buskär, Gbg:s södra skärgård (Gösta Olofsson). 2 par Kråkudden, Hönö (Per Björkman m fl). 1 par Sisjöns industriområde, Askim (Lars-Åke Andersson). 2 par Torslandaviken (Magnus Persson m fl). **Troliga häckningar:** 2 par Stora Rävholmen, Gbg:s södra skärgård (Gösta Olofsson). 1 par Galterö (Lars Hellman). 1 par Välen (Silke Klick m fl). Dessutom rapporterades arten från ytterligare 14 lokaler under häckningstid.

Tio konstaterade häckningar är sannolikt endast en bråkdel av artens verkliga numerär, och en ordentlig inventering av mindre öar i skärgården skulle säkerligen pumpa upp denna siffra väsentligt. Däremot är inlands- och fastlandshäckningarna få, och antagligen mer med snanningen överensstämmande. Dock utnyttjar denna art stundom liknande miljöer

som sin mindre kusin, det vill säga grusytor och andra kortlivade biotoper där sannolikt en del häckningar undgår upptäckt. Sammantaget verkar arten inte visa samma nedåtgående trend som exempelvis i Halland, där den främst häckar på betade strandängar. [JS]

Fjällpipare *Charadrius morinellus*

Samtliga: 1 ex str S Brudarebacken 2.9 (Magnus Rahm m fl).

Rapportområdets tjugotredje fynd och vid en typisk tidpunkt; höstfynd dominerar stort i fyndbilden och skiftet augusti/september är den allra hetaste tiden. [JS]

Kustpipare *Pluvialis squatarola*

Samtliga: Vår: 1 ex str S Kråkudden, Hönö 8.6 (Ulf Persson m fl). Höst: Sammanlagt ca 332 ex 22.7–7.10. Månadsfördelning: juli 96 ex, augusti 219 ex, september 8 ex, oktober 9 ex.

En ytterst klen vårsumma – inte sedan 2010 har så få vårfynd gjorts – men en helt okej höstsumma. Under 10-talet har höstsiffrorna varierat mellan 97 och 532 individer. [JS]

Kustsnäppa *Calidris canutus*

Samtliga: Vinter: 1 ex Lammholmsviken, Öckerö 28.1–2.2 (Dawid Johansson m fl). Höst: Sammanlagt 360 ex 19.6–17.10. Höga antal: 91 ad str S Kråkudden 30.7 (Roger Eskilsson).

För femte året i rad ligger det totala höstantalet av kustsnäppor lägre än det normala, under tidigare år var ca 500 exemplar eller mer brukligt. Årets 360 individer bör nog ändå inte ses som någon katastrof summa och framtiden får utvisa om det är en trend eller bara lite variation vi upplever. Det är dessutom tredje året i rad som vårfynd helt uteblir vilket historiskt är ovanligt. En individ noterades den 19 juni vilket förvisso skulle kunna röra sig om en väldigt sen vårflyttare. Också mycket ovanligt för rapportområdet är det vinterfynd som gjordes av en individ som stannade i Lammholmsviken en knapp vecka vid månadsskiftet januari/februari. Senast ett vinterfynd gjordes var på nyårsafton 2009, då en individ sågs på Rörö. [OB]

Brushane *Calidris pugnax*

Tidiga fynd: 1 hane Öxnäs 1.4 (Stefan Svanberg).

Höga antal: 40 ex Åseby, Säve 18.9 (Fredrik Larsson).

Fyndet av brushanen den 1 april vid Öxnäs är förstås ett saftigt fenologirekord, det numera krossade rekordet är från den 19 april 2012. Noteringen av 40 exemplar vid Åseby är den högsta under 2000-talet och vi får gå tillbaka till 1996 för att hitta antal av den storleksordningen i Göteborgsområdet. [OB]

Myrsnäppa *Calidris falcinellus*

Samtliga: 1 ex Öxnäs 19.8 (Magnus Lundström). 1 ex Galterö 25–27.8 (Lars Hellman m fl).

Inget vårfynd av myrsnäppa gjordes i år, men i sedvanlig ordning gjordes höstfynd på Galterö. Lokalen stoltserar med årliga fynd av myrsnäppa sedan 2010. Ytterligare ett fynd gjordes vid Öxnäs vilket även är en förstanotering för lokalen. [OB]

Spovsnäppa *Calidris ferruginea*

Samtliga: 1 ex Galterö 20.7 (Lars Hellman m fl). 1 ad Bredviken, Hönö 21.7 (Bo Brinkhoff). 2 ad Galterö 22.7 (Lars Erik Norbäck). 1 ex Galterö 24.7 (Dawid Johansson m fl). 1 ad Galterö 28.7 (Roger Eskilsson). 1 ad Galterö 30.7 (Jan Mogol). 1 ad Galterö 6.8 (Lars Hellman). 1 ex str S Kråkudden, Hönö 20.8 (Lars Eric Rahm m fl).

Åtta fynd av nio individer är ingen höjdarsumma för området, men ändå i paritet med de senaste tre årens resultat. Det är inte omöjligt att några av Galteröfynden kan röra samma fåglar. Höstantalen varierar, men har i alla fall uppvisat ett genomsnitt på ca 50 individer tidigare under 2000-talet. [OB]

Mosnäppa *Calidris temminckii*

Samtliga: Vår: Sammanlagt ca 26 ex 5–24.5. Höst: Sammanlagt ca 15 ex 8.7–7.8. Höga antal: 5 ex Välen 7.5 (Robert Ennerfelt m fl). 7 ex Torslandaviken 14.5 (Christer Fält).

Inga fenologiska överraskningar. Mosnäppan dyker typiskt upp under två relativt korta sträckperioder i maj respektive juli–augusti. Både totalantal och största flockar är i paritet med de senaste årens antal men lågt jämfört med tidigare år. Under 2000-talets första decennium låg snittet snarare på cirka 50–60 exemplar per år. [OB]

Sandlöpare *Calidris alba*

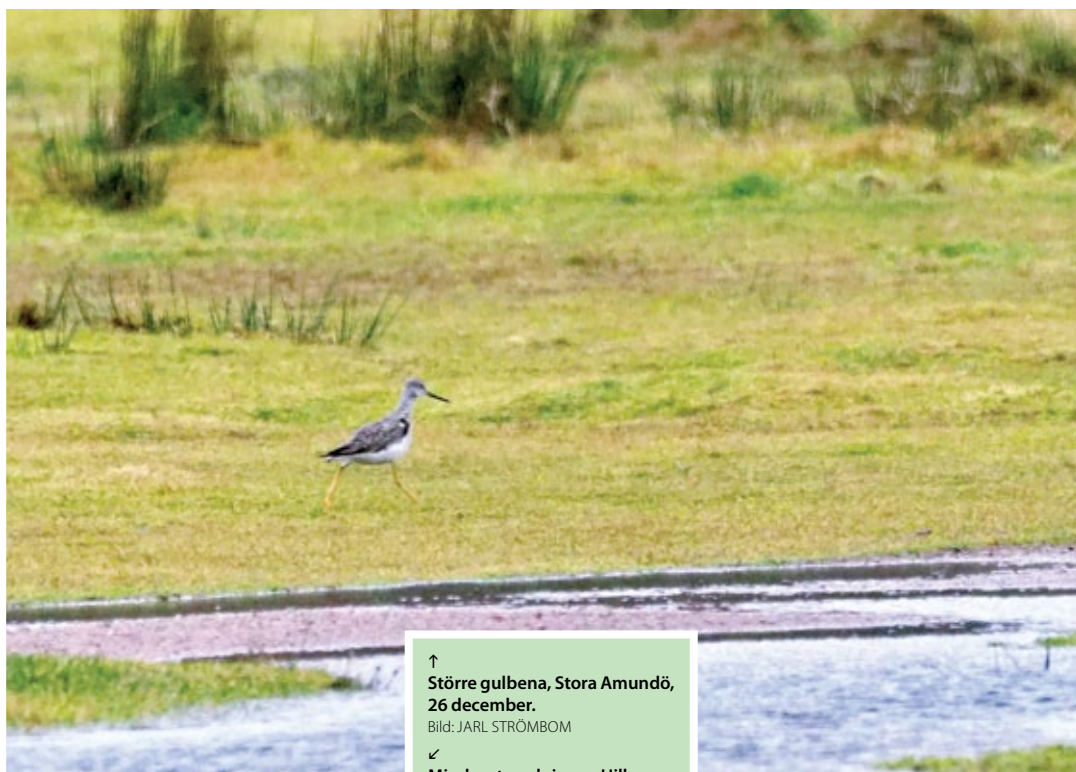
Samtliga: Höst: Sammanlagt ca 35 ex 29.7–16.9. Höga antal: 6 ex str S Kråkudden, Hönö 26.8 (Hans Zachrisson).

Ett relativt blygsamt antal sandlöpare under höststräcket, om än inom den normala variationen. Inga vårfynd gjordes vilket är i linje med hur uppträdandet brukar se ut för området. Senast sandlöpare observerades under vårsträcket var 2007. [OB]

Kärnsnäppa *Calidris alpina*

Höga antal: 36 ex str S Kråkudden, Hönö 4.8 (Roger Eskilsson). 36 ex str S Kråkudden, Hönö 5.8 (Magnus Rahm m fl).

Precis som förra året blev det inga imponerande toppar under kärnsnäppesträcket. De flesta år bjuder på i alla fall någon tresiffrig notering. Den högsta noterade dagssumman under 2000-talet, vilket dessutom skedde under vårsträcket, är på 720 ex-

↑
**Större gulbena, Stora Amundö,
26 december.**

Bild: JARL STRÖMBOM

✓
**Mindre strandpipare, Hills
golfbana, 2 maj.**

Bild: OVE FERLING

↘
**Bredstjärtad labb, Kråkudden,
8 december.**

Bild: LEIF JONASSON

emplar vid Kråkudden 2013. Den högsta höstnoteringen är från 2002 på samma lokal då 684 exemplar räknades in. [OB]

Skärnsnäppa *Calidris maritima*

Höga antal: Bolleskären, Hönö: Högsta noteringen under våren var 95 ex 2.4 (Per Björkman). Högsta noteringen under hösten var 76 ex str S 2.12 (Edvin Klein m fl) samt 60 ex 6.11 (Leif Jonasson). Övriga lokaler: 70 ex Långe tånge, Öckerö 15.2 (Mats Raneström). 40 ex Vitskärr, Torslandaviken 8.4 (Magnus Persson m fl). 20 ex Kråkö, Vargö 22.1 (Jan Mogol). 20 ex Torrbeskär 9.4 (Roger Eskilsson m fl). 13 ex Stora Dödskärr, Tistlarna 13.1 (Gösta Olofsson).

Förekomsten av skärnsnäppor kring Bolleskären ligger på ganska normala nivåer. Det verkliga antalet som övervintrar i skärgården är förstås väldigt svåruppskattat och snäpporna på Bolleskären är svåra att räkna. [OB]

Småsnäppa *Calidris minuta*

Samtliga: 1 ex Torslandaviken 26.7 (Magnus Persson). 1 1K Galterö 26.8 (Johan Ennerfelt m fl).

Två ynkliga fynd av småsnäppa är förstås ett riktigt bottenapp och det sämsta resultatet på hela 2000-talet. Det näst sämsta var 2015 då fyra fynd gjordes medan 2016 istället var ett gott år med hela 21 exemplar. [OB]

Dvärgbeckasin *Limnocyptes minimus*

Samtliga: Januari–februari: 1–2 ex Hökälla 16.1–11.2 (Uno Unger m fl). 2–3 ex Fässberg–Eklanda, Mölndal 17.1–9.2 (Uno Unger m fl). 1 ex Askimsbadet 9.2 (Uno Unger). 1 ex Rörö 10.2 (Stefan Svanberg). Vår: 1 ex Hökälla 14–16.3 (John Thulin). 1 ex Rörö 1.4 (Karin Yllö m fl). 1 ex Smedstorps ängar, Björketorp 2.4 (Pär Lydmark). 1 ex Välen 8.4 (Hans Börjesson m fl). 1 ex Stora Amundö 22–27.4 (Lars Lundmark). 1 ex Hökälla 27.4 (Hans Petersson). 1 ex Utbyfältet 29.4 (Roger Eskilsson). 1 ex Fässberg, Mölndal 1.5 (Ivar Ivarsson). Höst: Sammanlagt ca 20 ex 24.9–20.11. December: 1 ex Askimsbadet 12.12 (Uno Unger). 1 ex Rådasjöns naturreservat 25.12 (Johannes Löfqvist).

7–9 vinterindivider ligger strax under snittet på ca 11 exemplar under 2000-talet. Åtta vårintivider är en fler än i fjol och ett antal som ligger väl i linje med artens uppträdande i området. Som förra året sågs ett relativt lågt antal dvärgbeckasiner under hösten och aldrig fler än tre individer samtidigt. [OB]

Dubbelbeckasin *Gallinago media*

Samtliga: Vår: 1 ex Välen 12.5 (Hans Börjesson m fl). 1 ex sp Torslandaviken 12.5 (Magnus Persson). 1 ex sp Hökälla 15.5 (Jan Hellström m fl). Höst: 2 ex Öxnäs 5.9 (Lennart Strömberg m fl). 2 ex Välen 13–16.9 (Göran Gustavsson m fl).

Tre vårfynd av tre exemplar samt två höstfynd av

fyra exemplar får anses vara en ganska typisk fördelning för området. [OB]

Rödspov *Limosa limosa*

Samtliga: 1 ex Torslandaviken 22.8 (Magnus Persson).

Årets fynd av rödspov rör en hastig observation av en förbiflygande fågel. Någon bestämning till underart lät sig därför inte göras även om datumet indikerar islandica. [OB]

Myrspov *Limosa lapponica*

Höga antal: 50 ex str S Björkö 21.7 (Bo Brinkhoff). 24 ad str S Kråkudden, Hönö 30.7 (Roger Eskilsson).

Hösttoppen infaller normalt sett under månadsskiftet juli/augusti vilket innebär att årets noteringar är tidsmässigt typiska. Antalsmässigt är summan inte särskilt imponerande, även om antalen varierar kraftigt mellan åren. Anmärkningsvärt är dock att vårsträcket verkar ha uteblivit fullständigt hos oss. Innan den 22 juni hade endast en myrspov observerats i rapportområdet. [OB]

Småspov *Numenius phaeopus*

Höga antal: 19 ex Hyppeln 7.5 (Roger Eskilsson). 25 ex str NO Galterö 10.5 (Lars Hellman). 16 ex str N Torslandaviken 13.5 (Ola Wennberg).

Årets toppnoteringar inföll under typisk sträckperiod och antalen, som inte hör till de mest imponerande, ligger inom variationen under 2000-talet. [OB]

Storspov *Numenius arquata*

Vinter: Januari–februari: 2 ex Hönö–Öckerö 2.1–7.3 (Per-Erik Hagström m fl). December: 2 ex Hönö–Öckerö 16–17.12 (Thomas Karlsson m fl).

Höga antal: 64 ex Öxnäs 14.4 (Magnus Lundström). 60 ex str N Skin-tebo, Askim 16.4 (Hans Wahlberg). 135 ex Haga kile, Askim 20.4 (Johan Lundgren).

Återigen övervintrade storspov och även i år var det kring Hönö–Öckerö spovarna uppehöll sig. Två individer sågs till och från fram till åtminstone den 7 mars. I december dök två storspovar åter upp i området. Övervintrande storspov börjar nu bli en trend. Toppnoteringarna gjordes helt typiskt kring den 20 april och antalen låg inom den normala variationen, om än långt ifrån rekordnoteringen på 730 exemplar som gjordes den 23 april 2008. [OB]

Större gulbena *Tringa melanoleuca*

Samtliga: 1 1K Stora Amundö–Haga kile 22–26.12 (Göran Gustavsson m fl).

Årets stora stänkare! Fyndet var blott det fjärde för

Sverige och då tidigare individer varit svårkryssade så drog gulbenan givetvis en stor skara skådare till Stora Amundö. Gulbenan alternerade mellan Amundö och Haga kile under perioden. Den 26 december drog den ner till Haga kile för sista gången och var sedan borta dagen efter. Den 6 januari återupptäcktes fågeln vid Smedsgård, Halland och uppehöll sig sedan i området under två månader. [OB]

Rödbena *Tringa totanus*

Häckningar: 1–2 par Välen (Lennart Hansson m fl). 3–4 par Galterö (Jan Mogol m fl). 1 par Lunnagården, Mölndal (Lars Eric Rahm m fl). 1 par Dotevik, Askimsviken 25.5 (Jan Mogol). 2 par Buskär, Gbg:s södra skärgård (Gösta Olofsson). 1 par Lökholmen, Gbg:s södra skärgård (Lars Persson). 2 par Stora Rävholmen, Gbg:s södra skärgård (Gösta Olofsson). 1 par Sockertoppen, Billdals skärgård (Gösta Olofsson).

Minst tolv säkra eller troliga häckningar tillsammans med observationer med lägre häckningskriterier ger en försiktig uppskattning på cirka 30 par i området. Göteborgspopulationen av rödbena förefaller således vara fortsatt stabil sett till hur det sett ut på senare år. Den enda inlandshäckningen noterades återigen vid Lunnagården i Mölndal. [OB]

Roskarl *Arenaria interpres*

Samtliga: Vinter: 1 ex Rörö 30.1 (Bo Brinkhoff m fl). Höst, Kråkudden, Hönö: 2 ex str S 6.8 (Ragnar Gustafsson m fl). 2 ex str S 7.8 (Ulf Persson m fl). 1 ex str S 18.8 (Roger Eskilsson). 1 ex 20.8 (Per Björkman). 3 ex str S 26.8 (Hans Zachrisson). 1 1K 1.9 (Ulf Persson m fl). Höst, överiga lokaler: 2 ex str S Hyppeln 20.8 (Roger Eskilsson m fl).

Tolv observerade individer under hela hösten och inga större dagssummor får anses vara ett blekt resultat för 2017. Dessutom gjordes inte ett enda vårfynd i området vilket inte har hänt sedan 1996. Övervintrande roskarlar är däremot inte vardagsmat i Göteborgsområdet, och vinterfynd har inte gjorts sedan 2008 då en individ observerades på Galterö i december. Värt att nämna är dock att arten årligen övervintrar i norra Bohuslän. [OB]

Brednäbbad simsnäppa *Phalaropus fulicarius*

Samtliga: 2 ex str S Kråkudden, Hönö 4.10 (David Armini m fl).

Ett fynd av två individer kan kännas som ett relativt magert resultat men är inte alls anmärkningsvärt. Uppträdandet varierar där två–tre exemplar varit ett typiskt resultat under flera av 2000-talets år och observationer är förstået i allmänhet beroende av goda blåsdagar under rätt period. Rekordet som är från 2011 ligger på hela 18 individer medan det näst högsta antalet är sju individer vilket noterades 2014. [OB]

LABBAR

Storlabbar *Stercorarius skua*

Höga antal: 72 ex str S Kråkudden, Hönö 3.7 (Mattias Pozsgai m fl). 53 ex str S Kråkudden, Hönö 17.7 (David Armini m fl). 25 ex str S Kråkudden, Hönö 12.9 (Bo Brinkhoff m fl). 54 ex str S Kråkudden, Hönö 3.10 (David Armini m fl). 103 ex str S Vinga 3.10 (Musse Björklund m fl). 43 ex str S Kråkudden, Hönö 4.10 (David Armini m fl). 47 ex str S Kråkudden, Hönö 12.10 (Anders Johansson m fl).

Inlandsfynd: 1 2K+ Bifrost, Mölndal 26.6 (Stig Jacobsson m fl).

Månadsfördelning: april 1 ex, maj 1 ex, juni 6 ex, juli 158 ex, augusti 70 ex, september 32 ex, oktober 234 ex, november 18 ex, december 4 ex.

Sammanlagt 524 storlabbar är, måhända med reservation för att en hel del dubbelräkning kan förekomma, ett otroligt bra resultat. Endast 2004, då 927 storlabbar kunde räknas in, slår årets resultat och inget annat år kommer ens i närheten. Dagssummor över 100 ex har inte heller noterats utöver rekordåret 2004 och nu 2017. Under ett normalt år noteras mellan 50 och 100 storlabbar totalt i Göteborgsområdet, men det är ingen nyhet att uppträdandet fluktuerar mycket mellan åren. Fyndet i Bifrost gladda nog Mölndals kommunkryssare lite extra, då det var det första någonsin i kommunen. [EÖ]

Bredstjärtad labbar *Stercorarius pomarinus*

Samtliga: 1 ad str S Kråkudden, Hönö 6.5 (Magnus Rahm m fl). 1 ad str S Kråkudden, Hönö 7.8 (Ulf Persson m fl). 1 3K och 2 3K+ str S Långe tånge, Öckerö–Kråkudden, Hönö–Vinga 3.10 (David Armini m fl). 1 1K str S Kråkudden, Hönö 4.10 (David Armini m fl). 1 2K+ str S Kråkudden, Hönö 12.10 (Adam Bergqvist m fl). 1 2K str S Kråkudden, Hönö 14.10 (Elis Ölfvingsson m fl). 1 1K str S Kråkudden, Hönö 17.10 (Ulf Persson m fl). 1 1K str S Kråkudden, Hönö 26.10 (Stefan Svanberg m fl). 1 1K str N Kråkudden, Hönö 17.11 (David Armini). 1 3K och 1 1K str S Långe tånge, Öckerö–Kråkudden, Hönö–Vinga 8.12 (David Armini m fl).

Ett ganska normalt uppträdande med uppskattningsvis tretton individer, samtliga sträckande i det yttersta kustbandet. Precis som vanligt dominerar höstfynden stort, men i år gjordes även ett vårfynd i maj och ett tidigt höstfynd i augusti. Båda dessa observationer gällde gamla vackra fåglar som sträckte söderut förbi Kråkudden. [EÖ]

Kustlabbar *Stercorarius parasiticus*

Höga antal: 7 ex str S Kråkudden, Hönö 5.4 (Jon Håkansson m fl). 7 ex str S Kråkudden, Hönö 10.4 (Jon Håkansson m fl). 7 ex str S Kråkudden, Hönö 20.4 (Conny Palm).

Tidiga fynd: 1 ad str S Kråkudden, Hönö 1.3 (Bo Brinkhoff m fl). 1 ex str S Kråkudden, Hönö 22.3 (Jon Håkansson m fl).

Två marsfynd hör verkligen inte till vanligheterna och fyndet den 1 mars är till och med nytt svenskt

fenologirekord! Kustlabbar i mars är över huvud taget mycket sällsynta i svenska vatten, men trenden på senare år tycks gå mot fler fenologiska avvikare. I övrigt och senare under året uppvisade kustlabben ett helt normalt uppträdande med ganska låga högstånöteringar. [EÖ]

Fjällabb *Stercorarius longicaudus*

Samtliga: 1 ad str S Kråkudden, Hönö 5.8 (Magnus Rahm m fl). 3 1K str S Kråkudden, Hönö–Vinga 3.10 (Ulf Persson m fl). 2 1K str S Kråkudden, Hönö 4.10 (David Armini m fl). 1 1K str S Kråkudden, Hönö 12.10 (Peter Hamrén m fl).

Sju fjällabbar speglar ett ganska normalt uppträdande. Dock fördelade sig fynden lite udda då det under september månad, då flest observationer normalt görs, inte sågs en enda fjällabb. Istället dominerar oktoberfynden vilket inte hör till vanligheterna. Den gamla fjällabben som sågs i början av augusti hör sannerligen inte till vanligheterna den heller – sydsträckande adulter är långt ifrån årliga i rapportområdet. [EÖ]

MÅSAR OCH TÄRNOR

Dvärgmåsar *Hydrocoloeus minutus*

Höga antal: 10 ex str S Vinga 3.10 (Musse Björklund m fl). 8 ex str S Kråkudden, Hönö 3.10 (Peter Hamrén m fl). 8 ex str S Kråkudden, Hönö 4.10 (David Armini m fl).

Månadsfördelning: januari 3 ex, mars 2 ex, maj 13 ex, juni 3 ex, juli 1 ex, augusti 2 ex, september 3 ex, oktober 23 ex, november 3 ex.

Precis som förra året blev 2017 ett svagt år för dvärgmåsen i området och totalt 53 ex är nytt lägstaantal för 2000-talet. Förhoppningsvis beror detta mest på väderfaktorer vilka brukar spela stor roll för artens uppträdande i området och vi hoppas på ett bättre 2018. [EÖ]

Tärnmåsar *Xema sabini*

Samtliga: 1 1K str S Kråkudden, Hönö 3.10 (David Armini m fl). 1 1K str S Kråkudden, Hönö 12.10 (Adam Bergqvist m fl).

Två tärnmåsar sträckte förbi Kråkudden under hösten. Sammanfattningsvis ett ganska normalt resultat, men artens uppträdande i området varierar mycket mellan åren – rekordåret 1997 sågs hela 35 ex, medan arten helt uteblivit under flera år. [EÖ]

Skrattmåsar *Chroicocephalus ridibundus*

Häckningar: 89 par Svarte mosse, Biskopsgården (Johan Svedholm). 17 par Buskär, Gbg:s södra skärgård (Gösta Olofsson). 40 par Lilla Hästholmen, Björlanda (Johan Svedholm). 10 par Lerholmen, Salt-

holmen (Gösta Olofsson). 1 par Västeräng, Hålsö 18.6 (Thomas Karlsson). 40 par Torslandaviken (Magnus Persson). 1 par Hökälla (Per Lundgren m fl).

Totalt 198 par är en markant nedgång jämfört med senare år samtidigt som antalet häckningslokaler, sju stycken, är helt normalt. Nedgången står istället att finna i att samtliga av områdets större kolonier minskat kraftigt. Svarte mosse har hyst 250–300 par varje år sedan åtminstone 2005 och många år har kolonier med över 100 par hittats också i södra skärgården och/eller vid Björlanda. I Svarte mosse har, trots restaureringsförsök, flera häckningsöar av vegetation dessvärre försvunnit vilket sannolikt har haft en negativ inverkan på den lokala populationen. Det finns planer på att anlägga konstgjorda öar, vilket har varit framgångsrikt på andra lokaler så som i Tåkern och på Getterön, men i skrivande stund vet vi inte om detta faktiskt blir verklighet. Vad som är orsaken till minskningen på övriga lokaler är inte klarlagt – förhoppningsvis var det mest tillfälligheter som spelade in detta dåliga år och kanske kan man också hoppas på att någon eller några kolonier undgått upptäckt. [EÖ]

Svarthuvad måsar *Ichthyophaga melanocephalus*

Samtliga: 1 2K str S Kråkudden, Hönö 31.5 (Roger Eskilsson m fl).

Den svarthuvade måsen som sträckte förbi Kråkudden den sista dagen i maj innebar områdets 14:e fynd. Arten har nu noterats årligen med 1–2 ex sedan 2010, vilket stämmer väl överens med den positiva utveckling som kan ses i hela landet. [EÖ]

Ljusmantlad silltrut *Larus fuscus graellsii/intermedius/heuglini*

Samtliga: 1 3K Torslandaviken 23.5 (Magnus Persson m fl). 1 ad Vinga 30.9 (Magnus Hallgren m fl).

Två fynd av dessa "ljusmantlade silltrutar" rapporterades under 2017. Som tidigare påpekats handlar detta troligen framför allt om antingen så kallade atlantsilltrutar (underarten *graellsii*) eller ovanligt ljusmantlade individer av underarten *intermedius*, eventuellt med mer eller mindre genetiskt inslag från *graellsii*. Den ostliga, likaledes ljusmantlade, formen *heuglini* har sedan 2017 erhållit artstatus under namnet tundratrut. Denna arts uppträdande i landet är i mångt och mycket okänt tack vare artbestämningssvårigheter, men sannolikt är den mycket sällsynt – åtminstone på västkusten – och ännu finns inga godkända fynd i Sverige. [EÖ]

Vittrut *Larus hyperboreus*

Samtliga: 1 2K Göteborgs fiskhamn 25–28.1 (Christer Fält m fl). 1 2K str S Kråkudden, Hönö 20.2 (Ulf Persson m fl).

Två unga vittrutar är ett ganska bra resultat för en

**Skräntärna, Torslandaviken,
25 juli.**

Bild: MAGNUS PERSSON

**Svarttärna, Torslandaviken,
12 maj.**

Bild: MAGNUS PERSSON

**Alkekung, Kråkudden,
17 november.**

Bild: GÖRAN GUSTAVSSON

**Vittrut, Göteborgs fiskhamn,
25 januari.**

Bild: BERTIL CARLSSON

art som, sedan de gyllene åren på 70- och 80-talet, knappt noteras årligen. Tidpunkterna och lokalerna är högst typiska – Fiskhamnen och Hönö är de lokaler i området där flest vittrutar setts genom åren och allt som oftast har det handlat om ungfåglar i januari–mars. [EÖ]

Gråtrut × vittrut *Larus argentatus* × *hyperboreus*

Samtliga: 1 1K str S Vinga 3.10 (Musse Björklund m fl).

En ungtrut som uppvisade karaktärer för både gråtrut och vittrut sträckte förbi Vinga den 3 oktober. Liknande fåglar har observerats flera gånger tidigare, men tack vare fina fotografier blir detta den första säkerställda hybriden i området. Hybriden är sällsynt, men noteras ändå så gott som årligen i landet. [EÖ]

Tretåig mås *Rissa tridactyla*

Höga antal: 1 300 ex str S Kråkudden, Hönö 10.11 (David Armini m fl). 2 200 ex str S Kråkudden, Hönö 17.11 (David Armini). 4 960 ex str S Kråkudden, Hönö 8.12 (David Armini m fl). 1 650 ex str S Vinga 8.12 (Kent Kristenson m fl).

Tre dagar, samtliga i november–december, med fyrsiffrigt antal tretåiga måsar på Kråkudden/Vinga är strax under medel. Den 8 december, med nästan 5 000 sträckare vid Kråkudden, sticker ändå ut som en ovanligt bra dag även om det är en bra bit kvar till 2000-talets toppnotering som gjordes den 10 december 2011 då inte mindre än 14 000 ex sträckte förbi samma lokal. [EÖ]

Skräntärna *Hydroprogne caspia*

Samtliga: 1 ad Torslandaviken 23–24.5 (Roger Eskilsson m fl). 1 ex Torslandaviken 20.6 (Staffan Larsson m fl). 1 ad Sandvik, Torslanda 21.6 (Christer Fält). 2 ad Galterö 24.7 (Lars Hellman m fl). 2 ex Välen 25.7 (Peter Ahlander). 2 ad Torslandaviken 25.7 (Magnus Persson).

Sex fynd av skräntärna i området innebär nytt rekord i modern tid med god marginal. Dock är det troligt att det inte är fullt så många fåglar inblandade i fynden utan det får anses sannolikt att det handlar om totalt 2–4 ex som snurrat runt i området under sommarmånaderna. Kanske gäller majoriteten av årets obsar till och med samma par som sågs i området även förra året? Inte heller i år noterades dock några häckningsindicier. [EÖ]

Svarttärna *Chlidonias niger*

Samtliga: 1 ex Härssjön 28.4 (Lars-Olof Sandberg m fl). 1 ex str S Kråkudden, Hönö 2.5 (Jon Håkansson). 1 ex str S Kråkudden, Hönö 5.5 (Roger Eskilsson). 1 ad Torslandaviken 12.5 (Magnus Persson m fl). 3 ex str S Kråkudden, Hönö 14.5 (Jon Håkansson). 1 ex str S Kråkudden, Hönö 12.9 (Bo Brinkhoff m fl).

Sex fynd av totalt åtta svarttärnor är ett ganska bra resultat för området. Även om vi inte riktigt når upp till förra årets 17 ex, så är det positivt att kunna redovisa flera fynd för andra året i rad efter några mörka år dessförinnan. [EÖ]

Silvertärna *Sterna paradisaea*

Häckningar: Inga konstaterade häckningar.

Under åren 2011–2015, och eventuellt även 2016, häckade ett silvertärnepar på Hönö men i år noterades inga häckningsindicier alls där. Utanför Hönö har arten aldrig konstaterats häcka och 2017 var inget undantag. [EÖ]

Kentsk tärna *Thalasseus sandvicensis*

Häckningar: Inga konstaterade häckningar. Fynd under häcknings-
tid: Regelbundna observationer på framför allt Hönö under häckningstid.

För första gången sedan 2011 observerades inga häckande kentska tärnor i området. Under åren 2012–2016 konstaterades häckning med 1–31 par regelbundet på en eller flera av lokalerna Hönö, Saltholmen, Lilla Donsö och Rödsjär. [EÖ]

ALKOR

Sillgrissla/tordmule *Uria aalge/Alca torda*

Höga antal: 1 320 ex str S Kråkudden, Hönö 10.11 (David Armini). 1 020 ex str S Kråkudden, Hönö 15.11 (Jon Håkansson m fl). 4 170 ex str S Kråkudden, Hönö 8.12 (David Armini m fl).

Toppdagen den 8 december innebär den högsta dagssumman sedan den 28 oktober 2001 då cirka 8 500 sillgrisslor räknades förbi Vinga. Tidigare år återfinns dock flera ännu högre siffror där den högsta är cirka 20 600 obestämda sillgrisslor/tordmular den 28 oktober 1995. [OB]

Tobisgrissla *Cephus grylle*

Häckningar: 17 par Tistlarna (Gösta Olofsson). 4 par Aveskären, Vrångö (Gösta Olofsson). 6 par Byrkhalten, Gbg:s södra skärgård (Gösta Olofsson). Höga antal, häckningstid: 16 ex Kråkudden, Hönö 2.4 (Per Björkman). 25 ex Torrbeskär, Gbg:s norra skärgård 9.4 (Roger Eskilsson m fl). 119 ex Tistlarna 15.5 (Gösta Olofsson). 32 ex Inre Tistlarna 15.5 (Gösta Olofsson). 13 ex Fjärskären, Vinga 29.5 (Gösta Olofsson). 17 ex Fjärskären, Vinga 6.7 (Arne Johansson m fl). 21 ex Byrkhalten, Gbg:s södra skärgård 7.7 (Gösta Olofsson). 16 ex Aveskären, Vrångö 7.7 (Gösta Olofsson).

27 konstaterade bon är fler än de senaste två åren, men få jämfört med de 49–91 par som noterades under de bättre åren på 2000-talen. Utfallet är dock

väldigt beroende av i vilken omfattning inventeringar görs i skärgården vilket gör trenduppskattningar lite besvärligt att göra. [OB]

Alkekung *Alle alle*

Samtliga: Kråkudden, Hönö: Sammanlagt 95 ex med som mest 20 ex str S 4.11 (Dawid Johansson m fl). Övriga lokaler: 1 ex Hålsö hamn 3.11 (Rolf Nyback). 3 ex str S Hyppeln 5.11 (Roger Eskilsson). 4 ex str S Hyppeln 24.11 (Roger Eskilsson). 1 ex str S Långe tånge, Öckerö 5.12 (Bengt Karlsson). 4 ex str S Vinga 8.12 (Kent Kristenson m fl).

Jämfört med förra årets bottenapp på 19 individer är förstas årets 101 alkekungar betydligt bättre. Faktum kvarstår trots detta att alkekungens uppträdande hos oss är fortsatt lågt. Historiskt har antalen förvisso varierat kraftigt med en median på ca 350 exemplar mellan 1984 och 2012. De senaste fem åren har dock antalen varit konstant låga med 174 exemplar 2014 som högsta årssumma. [OB]

Lunnefågel *Fratercula arctica*

Samtliga: Kråkudden, Hönö: 1 ex str S 3.10 (David Armini m fl). 1 ex str S 4.10 (David Armini m fl). 1 ex str S 13.10 (Björn Eriksson). 2 ex str S 10.11 (David Armini m fl). 1 ex str S 17.11 (David Armini). Övriga lokaler: 3 1K str S Vinga 3.10 (Musse Björklund m fl).

I och med årets åtta individer är vi tillbaka på den nivå som vi vant oss vid de senaste åren. 2016 avvek rejält med endast en lunnefågel, men annars har antalen legat på mellan sex och tolv individer sedan 2010. [OB]

DUVOR-UGGLOR

Skogsduva *Columba oenas*

Häckningar: Inga konstaterade häckningar. Fynd under häckningstid: 1 ex sp Lagmansholmen 25.2–7.4 (Mats Raneström m fl). 1 ex sp Hög, Hisingen 16.3–21.5 (Tommy Järås). 2 ex sp Bokedalen, Jonsered 24.3–27.6 (Ingvar Björhall m fl). 1 ex sp Norra Kortedala 26.4 (Andreas Skyman). 1 ex sp Delsjö golfbana 30.4 (Marie Mattsson). 1 ex sp Gunnared, Angered 12.5 (Johan Svedholm). 1 ex sp S:t Jörens park, Hisingen 14.5 (Ragnar Gustafsson). 1 ex sp Rösbo, Hisingen 18.5 (Per Österman).

Höga antal: 40 ex Öxnäs 25.3 (Magnus Persson).

Nio noterade revir är lite bättre än de senaste två åren och mer i paritet med tidigare år. [OB]

Ringduva *Columba palumbus*

Höga antal: 10 100 ex str S Askimsviken 18.10 (Jan Mogol). 4 000 ex str S Hyppeln 19.10 (Roger Eskilsson). 2 900 ex str S Slottsskogen 5.10 (Tina Widén).

För första gången sedan 2009 noterades en femsiffrig dagssumma av sträckande ringduva, något som snarare var standard under åren på 00-talet då Smithska udden hårdbevakades. 10 100 exemplar är förvisso en trevlig summa, men står sig ändå slätt jämfört med de högsta noteringarna historiskt. Tre i topp är 33 400 exemplar innanför Hönö den 13 oktober 1984, 23 400 exemplar vid Smithska udden den 9 oktober 2004 samt 17 500 exemplar vid Hökälla den 3 oktober 2005. [OB]

Turkduva *Streptopelia decaocto*

Häckningar: 1 par Bosgården, Mölndal (Magnus Rahm). 1 par Karl Johans torg (Stig Fredriksson). 1 par Olofshöjdsgratan, Johanneberg (Tommy Johansson). 1 par Mariaplan (Robert Ennerfelt). 1 par Horstebäck, Öckerö 16.5 (Bo Brinkhoff m fl). 5 par Askesby, Sävö 22.5 (Tommy Järås). Fynd under häckningstid: Observationer från ytterligare ca 35 lokaler i Göteborgs kommun, 11 lokaler i Öckerö kommun samt 7 lokaler i Mölndals kommun.

Höga antal: 30 ex Sjöbergen 6.3 (Ulf Persson). 32 ex Silverkällan, Kungsladugård 23.12 (Peter Strandvik).

Tio säkra eller troliga häckningar är en högre summa än de senaste fem åren men variationen i rapporter av häckande par är antagligen en ganska dålig indikation på populationens livskraftighet i området. Året bjöd på relativt låga högstanoteringar. Högre antal noterades i vanlig ordning inom det typiska området Kungsladugård–Sjöbergen. [OB]

Berguv *Bubo bubo*

Häckningar: 10 aktiva revir i rapportområdet. Två av paren fick ut sammanlagt 4 (3 + 1) ungar (Peter Strandvik m fl).

Trots ett glädjande antal aktiva revir är inte häckningsframgången lika glädjande. Orsakerna till den låga reproduktionen är inte säkerställda, men dålig tillgång på föda och häckplatser som är utsatta för störning och exploatering kan vara bidragande orsaker. [SK]

Hökuggla *Surnia ulula*

Samtliga: 1 ex Oxsjön, Askim 20.1 (Ove Ferling).

För sjätte året i rad har hökuggla observerats i rapportområdet. Årets enda fynd är dock ett skralt utfall med tanke på de invasionsbetonade antal som noterades i hela landet till långt söder om häckningsområdet. [SK]

Sparvuggla *Glaucidium passerinum*

Samtliga: 1 ex Björnaråsen, Partille 3.1 (Ingvar Björhall). 1 ex Fridhem, Hisingen 15–16.1 (Freddy Persson m fl). 2 ex sp Klippans naturreservat, Björketorp 8.2–5.7 (Conny Palm m fl). 1 ex sp Höga Svedjan, Björketorp 12.2 (Johannes Löfqvist). 1 ex sp Norr Yxsjön,

Landvetter 19.3 (Christer Johansson). 1 ex ringmärktes Sudda, Hönö 3.9 (Björn Zachrisson m fl). Komplettering: 1 ex Styrö 28.9 2015 (Gösta Olofsson).

Då vi inte hade någon invasion av sparvuggla under 2017 kan spelande ugglor på tre lokaler betraktas som en helt normal summa. Klippans naturreservat figurerar som vanligt som ett säkert kort vad gäller sparvuggla i rapportområdet. En riktig höjdare utgjorde höstens infångade och ringmärkta sparvuggla på Hönö. Medräknat en sent inkommen observation av en uggla som kraschade in i ett fönster på Styrö, var Hönö-fyndet det femte i skärgården under 2000-talet. [SK]

Kattuggla *Strix aluco*

Häckningar: Mer än 20 par.

Paren fick ut totalt minst 45 ungar vilket är ett resultat utöver det vanliga. [SK]

Hornuggla *Asio otus*

Häckningar: 1 par Prästgårdskilen, Björlanda 13.6 (Johan Svedholm).

Övriga fynd: 1 ex Gunnesby, Säve 17.6 (Tommy Johansson m fl). 1 ex Vinga 30.9 (Magnus Hallgren m fl). 1 ex Hisingsparken 28.10 (Ingerd Bratt m fl). 1 ex Nordstan 21.12 (Lennart Hansson).

Det har varit lite till och från med häckningar de senaste åren, och årets enda häckning är bättre än fjolåret som var helt utan. Ett något spektakulärt fynd är den hornuggla som under en dag valde att rasta i en klippskreva på Vinga innan den fortsatte sin färd mot sydligare breddgrader. Även den hornuggla som satt i ett träd vid Nordstan på morgonen den 21 december kan kallas spektakulär, om än på ett mer urbant sätt. [SK]

Jorduggla *Asio flammeus*

Samtliga: Vår: Sammanlagt 4 ex 8.4–21.5. Höst: Sammanlagt 11 fynd av 15 ex 24.9–22–10.

Enstaka vinter- eller sommarfynd av jorduggla är regelbundna i rapportområdet, men uteblev under 2017. Däremot var antalet fynd under flyttider vår och höst inom normalspannet. [SK]

NATTSKÄRRA-HACKSPETTAR

Nattskärra *Caprimulgus europaeus*

Häckningar: Inga konstaterade häckningar. Fynd under häckningstid: Sammanlagt ca 60 ex sp på 28 lokaler 15.5–16.7.

Höga antal: 5 ex sp Getryggen, Delsjöområdet 19.5 (Tommy Johansson). 4 ex sp Slättås, Delsjöområdet 24.5 (Benga Ragnewall m fl).

4 ex sp Hassledalsbergen, Askim 2.6 (Stefan Andersson m fl). 4 ex Spejsmossarna, Hårda 15.6 (Henrik Nilsson).

Övriga fynd: 1 hane str Kråkudden, Hönö 14.5 (Jon Håkansson). 1 ex Brännö 15.6 (Lars Hellman).

Ett fyndantal på 60 spelande skärror står sig fint i jämförelse med tidigare år. Nattskärror tycker om glest bevuxen skog med inslag av öppnare ytor som myrar, berghällar och ljunghedar. Typiska lokaler är således belägna i områden där denna terrängtyp är vanlig, såsom Delsjöområdet, Sandsjöbackareservatet, norra Hisingen, Vättlefjäll och områdets östra delar i Mölndal och Hårda kommun. Antalet fynd varierar från år till år, och man kan misstänka att fler besök av nattaktiva skådare i lämplig miljö skulle ge ett större utbud av nattskärefynd. [SK]

Tornseglare *Apus apus*

Höga antal: 4 500 ex Torslandaviken 8.7 (Magnus Persson).

En hög koncentration av tornseglare under flyttiden är inte ovanlig. 2017 fick vi uppleva några dagar med imponerande antal tornseglare i luften, främst i Torslandaviken. Ett sent men osäkert fynd notades på Kråkudden den 17 oktober; blek tornseglare kunde inte med säkerhet uteslutas. [SK]

Kungsfiskare *Alcedo atthis*

Häckningar: 1 par Jonsred (Lennart Strömberg m fl). Fynd under häckningstid: Noterades i Välen (Ove Ferling m fl), Lärjeåns dalgång vid Linnarhult (Johan Svedholm m fl) och Hjällbo (Fredrik Hede), Utbyfältet (Roger Eskilsson) och i Torslandaviken (Christer Fält m fl).

Övriga fynd: Utanför häckningstid gjordes sammanlagt ca 17 fynd på ytterligare 14 lokaler.

Höga antal: 3 ex Torslandaviken 29.1 (Christer Fält).

En konstaterad häckning och ett antal möjliga häckningar är ett fint utfall för Göteborgs rapportområde. Vi får gå tillbaka så långt som till 2009 då den senaste häckningen konstaterades. Kungsfiskaren har de senaste åren haft en positiv utveckling i hela landet efter de kalla vintrarna 2009–2011 som gick hårt åt beståndet. [SK]

Göktyta *Jynx torquilla*

Häckningar: 1 par Härkeshult, Landvetter (Elon Wismén). Fynd under häckningstid: 1 ex Öxnäs, Säve 18.5 (Per Österman). 1 ex Majvik, Torslanda 19.5 (Per Österman). 1 ex sp Sijöns skjutfält 2.5–10.6 (Silke Klick m fl).

Efter tre år utan konstaterade häckningar i rapportområdet så kunde en häckning konstateras i Härkeshult, Landvetter. Ett flertal obsar som skulle kunna tyda på häckning gjordes även kring Sijöns skjutfält. Utöver dessa gjordes ytterligare nio fynd på åtta lokaler, och det är sammantaget ett mycket bra

resultat. Sedan början på 2000-talet har antalet fynd i Sverige flerdubblats, beståndet bedöms som livskraftigt och 2015 plockades göktytan bort från den nationella rödlistan.

[SK]

Spillkråka *Dryocopus martius*

Häckningar: Inga konstaterade häckningar. **Fynd under häckningstid:** Rapporterad från 33 lokaler.

Något färre rapporter under häckningstid än i fjol, då vi för första gången publicerade en totalsumma av fynd under häckningstid.

[SK]

Mindre hackspett *Dendrocopos minor*

Häckningar: 1 par Håstevik, Torslanda (Gunilla Midbratt). 1 par Gunnestorps mosse, Hisingen (Henrik Karlsson). 1 par Kärralund (Mattias Lindholm). 1 par Sagsjön, Källered (Bengt Hallberg). 1 par Välen (Hans Börjesson). 1 par Göteborgs botaniska trädgård (Bengt Adamsson). 1 par Unnered, Tuve (Staffan Larsson). 1 par Spårröd, Källered (Hans Börjesson). **Troliga häckningar:** 1 par Svankällan, Hisingen 19.3 (Bo Brinkhoff m fl). 1 par Sävån 24.3 (Viktor Nilsson-Örtman). 1 par Klareberg, Hisingen 2.4 (Magnus Lundström). 1 par Sjöholmen, Landvettersjön 2.4 (Johannes Löfqvist). 1 par Råda säteri 11.5 (Johannes Löfqvist). **Fynd under häckningstid:** Noterad på ytterligare ca 40 lokaler.

Antalet rapporterade häckningar och fynd under häckningstid ligger helt i linje med tidigare års rapporter och bekräftar att beståndet är stabilt.

[SK]

Tretåig hackspett *Picoides tridactylus*

Samtliga: 1 ex str 5 Dotevik, Askimsviken 5.10 (Jan Mogol).

Inga fynd i Klippans naturreservat eller Fridhems gammelskog som har varit lokaler för arten under tidigare år. Däremot gjordes ett något överraskande höstfynd av en sträckande individ vid Askimsviken.

[SK]

LÄRKOR-TRASTAR

Trädlärka *Lullula arborea*

Häckningar: Inga konstaterade häckningar. **Fynd under häckningstid:** 2 ex Rörö 27.4 (Ola Wennberg). 1 ex sj Kålsärad, Björlanda 6.5 (Bo Brinkhoff m fl). 1–2 ex sj Hassledalsbergen, Askim 18.3 och 2.6 (Stefan Andersson m fl).

Det börjar kännas tjugigt, och tråkigt, att påpeka att det verkar gå dåligt för områdets trädlärkor. Denna karismatiska art har de senaste åren blivit alltmer fåtalig under häckningstid och 2017 går till historien som det hittills sämsta året i modern tid. Det är med god vilja vi kan skrpa ihop tre möjliga häckningslokaler, på ingen av de ovan redovisade lokalerna noterades några högre häckningsindicer. Går

vi tillbaka några år så brukade antalet lokaler med sjungande trädlärkor uppgå till mellan tio och femton. Noterbart är också att inte en enda sjungande trädlärka noterades i Delsjöområdet i år.

[EÖ]

Sånglärka *Alauda arvensis*

Sjungande fåglar under häckningstid: Sammanlagt ca 96 ex sj.

Ytterligare ett år med ett lågt antal sjungande sånglärkor rapporterade under häckningstid. Motsvarande antal för åren 2014–2016 är 140, 140 respektive 105 ex. Det ska poängteras att detta är ett osäkert och grovt mått på populationsutvecklingen i området och vi skulle vilja ha analyserad data från fler år och mer på fötterna innan vi uttalar oss om att det är en faktisk minskning vi observerar, men visst skulle det kännas bra med ett högre antal nästa år.

[EÖ]

Berglärka *Eremophila alpestris*

Samtliga: 11 ex Torslandaviken 1.1–22.4 (Sussie Carlström m fl). 1 ex Välen 2.4 (Hans Börjesson m fl). 1 ex str 5 Brudarebacken 1.10 (Conny Palm m fl). 1 ex str 5 Stora Amundö 5.10 (Stefan Svanberg). 1 ex str O Kråkudden, Hönö 26.10 (David Armini m fl). 9 ex Torslandaviken 27.10–28.12 (Magnus Persson m fl).

Ännu ett bra år för den sällsynta berglärkan och totalt gjordes 6 fynd av 24 ex. Bland dessa gäller två av fynden övervintrande flockar i Torslandaviken vilket nu förekommit sex vintrar i rad. Under årets första månader och fram till slutet av april sågs som mest 11 ex i och omkring Torslandaviken och precis som vanligt återvände arten till området i slutet av oktober, nu med totalt 9 ex. Utöver detta gjordes ett vårfynd i Välen för andra året i rad och under hösten noterades totalt tre sträckande berglärkor.

[EÖ]

Backsvala *Riparia riparia*

Häckningar: 70 par Hökälla (John Thulin m fl). 50 par Torslandaviken (Bo Brinkhoff m fl). 50 par Hultet, Björketorp (Elon Wismén m fl). 30 par Angeredsverken (Håkan Thorstensson). 15 par Gunnilsetippen (Lars Erik Norbäck m fl). 50 par Skällared, Landvetter (Martin Oomen). 27 par Bugärde grustäkt (Johan Svedholm). **Fynd under häckningstid:** 2 ex Vikans stenbrott 3.5 (Johan Svedholm).

Totalt nästan 300 par är ett bra resultat för området jämfört med vad vi vant oss vid under senare år vilket är glädjande. Det tycks vara lite omsättning på områdets backsvalor – medan kolonierna i Hökälla och Björketorp fortsätter att växa, ligger de klassiska lokalerna Angeredsverken och Torslandaviken kvar på nivåer som är långt ifrån sina storhetsdagar.

[EÖ]

Rostgumpsvala *Cecropis daurica*

Samtliga: 1 ex Tistlarna 15.5 (Gösta Olofsson). 1 ex Torslandaviken 8.6 (Magnus Persson m fl).

Såväl områdets tredje som fjärde fynd av denna syd-ländska sällsynthet gjordes under året. Årets första rostgumpsvala dök upp tidstypiskt i mitten av maj och sågs av en ensam lycklig observatör ute på Tistlarna. Årets andra fynd, områdets första junifynd någonsin, var i alla fall samarbetsvillig nog att stan-na några timmar till glädje för många. Arten är an-nars notoriskt flyktig och svår att hinna ”dra på”. Områdets två tidigare fynd utgörs av 1 ex i Tors-landaviken den 3 och 6–9 maj 2005 och 1 ex på Öckerö den 21 maj 2014.

[EÖ]

Trärdiplärka *Anthus trivialis*

Sena fynd: 1 ex Torslandaviken 29.10 (Magnus Persson).

Så här sena trärdiplärkor är mycket ovanliga och har bara noterats ett par gånger tidigare i området. Det är särskilt viktigt att vara uppmärksam och noga notera såväl läte som dräkt när man observerar fenologiskt avvikande trärdiplärkor – inte minst för att inte råka missa den snarlika, men sällsynta, sibiriska pipärkan som på senare år uppvisat en ökande fyndbild i landet, sannolikt tack vare en ökad medvetenhet och uppmärksamhet i skådarle-den. Det aktuella fyndet gäller en fågel som både sågs och hördes väl av observatören.

[EÖ]

Rödstrupig pipärka *Anthus cervinus*

Samtliga: Vår: 1 ex Stora Oxhagen 19.5 (Bengt Karlsson). Höst: 1 ex str S Brännö 3.9 (Johan Ennerfelt). 1 ex str S Smedstorps ängar 3.9 (Johannes Löfqvist). 1 ex str S Hulebäcksgymnasiet, Mölnlycke 10.9 (Fredrik Andersson). 1 ex str S Välen 16.9 (Hans Börjesson). 1 ex Galterö 17.9 (Johan Ennerfelt). 1 ex str S Marholmen, Askimsviken 17.9 (Jan Mogol). 1 ex str S Bugärde grustäkt 21.9 (Johan Svedholm). 2 ex str S Rörö 22.9 (Evamaria Ferm). 1 ex Öxnäs 23.9 (Magnus Persson). 1 ex Hälsö 24.9 (Thomas Karlsson). 1 ex str S Brudarebacken 29.9 (Ulf Persson). 2 ex str S Hyppeln 29.9 (Roger Eskilsson). 1 ex Öxnäs 1.10 (Tom Ekman). Månadsfördelning: maj 1 ex, september 14 ex, oktober 1 ex.

Precis som förra året gjordes ett trevligt vårfynd, medan uppträdandet under hösten var ganska ma-gert. Totalt gjordes 14 fynd av 16 ex, som vanligt med en stor majoritet septemberobsar. Detta är lite bättre än förra årets bottennotering om 11 ex, men långt ifrån till exempel de 70 ex som sågs 2013.

[EÖ]

Vattenpipärka *Anthus spinoletta*

Samtliga: 1 ex Rörö 20–21.11 (Ola Wennberg m fl).

En enda vattenpipärka sågs i området under året och det på områdets mest klassiska lokal – Rörö. Ar-ten har, efter några toppår i början av 00-talet, en

klart vikande trend i Göteborg och i landet i stort. Om detta fortsätter framöver vore det tyvärr ingen större överraskning om vi snart har det första året sedan 2000 helt utan vattenpipärkor.

[EÖ]

Gulärla *Motacilla flava*

Häckningar: Minst 7 par Torslandaviken (Magnus Persson m fl). 1 par Stora Oxhagen 17.6 (Lars Persson m fl). Fynd under häcknings-tid: 5 ex Ellesbo älvstrand 3–22.6 (Robert Ennerfelt m fl). 1 par Lilla Oxhagen 14.6 (Tommy Järås).

Sena fynd: 1 ex Torslandaviken 2.10 (Christer Fält).

Ingenting tyder egentligen på att läget för områdets lilla gulärlebestånd är något annat än stabilt. Som vanligt häckade i år något tiotal par kring Torslan-daviken och något eller några enstaka par fanns längs Göta och Nordre älv. Oktoberfynd är ganska sällsynta i området och görs inte varje år.

[EÖ]

Försärila *Motacilla cinerea*

Häckningar: Minst 1 par Lärjeåns dalgång (Peter Keil m fl). 1 par Högen, Källered (Bengt Hallberg m fl). Minst 1 par Sävåns dalgång, Jonsered (Marie Mattsson m fl). 1 par Grevedämnet, Mölndal (Jan Tallnäs m fl). Fynd under häckningstid: Rapporter som tyder på att häckningar eller häckningsförsök kan ha genomförts föreligger från ytterligare 18 lokaler.

Vinter: Januari–februari: 1 ex Kåhög, Partille 1–2.1 (Ingemar BE Larsson, m fl). 1 ex Sävåns mynning 1.1–13.2 (Richard Petersson m fl). 1 ex Sävåns dalgång, Jonsered 5.1 (Sven Ångemark). Decem-ber: 1 ex Gullbergsvass 1–21.12 (Magnus Kinell m fl). 1 ex Liseberg 11.12 (Mikael Forsman). 1 ex Kåhög, Partille 15.12 (Ingemar BE Lars-son). 1 ex Fässberg, Mölndal 17.12 (Lars Eric Rahm). 1 ex Göteborgs fiskhamn 30.12 (Jon Håkansson).

Fyra konstaterade häckningar och rapporter om fåg-lar under häckningsperiod i lämplig biotop från yt-terligare ca 18 lokaler är ett för senare år helt nor-malt resultat.

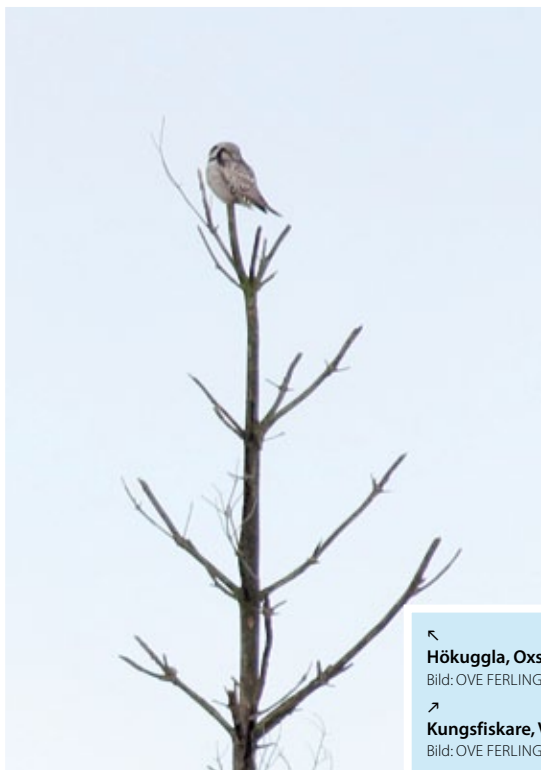
[EÖ]

Sädesärila *Motacilla alba*

Vinter: Januari–februari: 2 ex Klåva, Hönö 5–18.1 (Christer Fält m fl). 1 ex Askesby, Säve 28.2 (Margareta Andersson m fl). December: 1 ex Gårda 3–28.12 (Roland Berndtsson m fl).

Vinterfynd är sällsynta i området och görs inte varje år. Fågeln i Gårda, som oftast sågs kring Svenska mässan och Gothia Towers, sågs hänga med ena vingen på precis samma sätt som flera av de sädes-ärlor som tidigare setts under vintermånaderna i området. Sannolikt har dessa skador förhindrat de-ras normala flyttning mot sydligare breddgrader.

[EÖ]

↖
Hökuggla, Oxsjön, 20 januari.
Bild: OVE FERLING

↗
Kungsfiskare, Välen, 23 maj.
Bild: OVE FERLING

↙
Göktyta, Hårssjön, 1 maj.
Bild: OVE FERLING

↘
Rostgumpsva, Torslandaviken, 8 juni.
Bild: LEIF JONASSON

Engelsk sädesärla *Motacilla alba yarrellii*

Samtliga: 1 2K+ Hjälvik, Öckerö 27–30.3 (Bengt Karlsson m fl). 1 2K+ Björnhuvudet, Öckerö 20–26.4 (Daniel Tingdahl). 1 2K+ hane Torslandaviken 1–3.10 (David Klingberg m fl).

Under året gjordes flera fynd av sädesärlor uppvisande karaktärer för den västliga underarten *yarrellii*. Mot bakgrund av de stora svårigheterna att säkert bestämma dessa fåglar är det egentligen inte förvånande att enbart tre av dessa bedömdes vara så väldokumenterade och typiska att de håller för publicering. Tre fynd är i sig inte heller något dåligt resultat – underarten noteras inte årligen i området, även om trenden sannolikt är något ökande. Det skall också sägas att de båda fynden på Öckerö i mars och april mycket väl kan tänkas röra samma individ varför vi under året landar på totalt 2–3 ex i området. [EO]

Sidensvans *Bombicilla garrulus*

Sena fynd: 2 ex Horstebäcke, Öckerö 1.5 (Daniel Laveson). 6 ex Berglärkan, Grimmered 2.5 (Göran Gustavsson). 3 ex Solliden, Askim 4.5 (Markus Lagerqvist).

Höga antal: Ca 800 ex Hönö 5.1 (Christer Fält).

Äntligen fick vi en lite större flock av dessa rönnbärsglada, silverklingande kanaljer. Ansamlingar av denna magnitud har faktiskt lyst med sin frånvaro ett flertal år; senast det begav sig var 2013 då ett par flockar på runt 500 exemplar rapporterades. Dessutom fick vi en skvätt majfynd i form av ett litet inflöde av efterslänrare vilket är riktigt ovanligt, senast arten sågs i maj i rapportområdet var 2008. [JS]

Strömstare *Cinclus cinclus*

Häckningar: 1 par Lärjeholm, Angered (Peter Keil m fl). 1 par Sävåns dalgång, Jonsered (Jan Tallnäs m fl). **Fynd under häckningstid:** Fynd finns från Finngösaravinen, Partille (Lennart Strömberg), Kärralunds camping (Anton Mangsbo) och Grevedämnet, Mölndal (Mikael Persson m fl).

Häckningar och häckningsindiciär enligt klassiskt mönster i Lärjeån, Sävåns och Mölndalsån, och dessutom enstaka fynd under häckningstid från ett par mindre bäckar. Här kan det dock röra sig om efterslänrare övervintrare. [JS]

Ringtrast *Turdus torquatus*

Samtliga: Vår: Sammanlagt ca 97 ex 1.4–12.5. Höst: 1 honfärgad Torslanda golfbana 2.10 (Christer Fält). 1 ex Brännö 6.10 (Lars Hellman). 2 ex Torslandaviken 8.10 (Magnus Persson). 1 ex Ersdalen, Hönö 19.10 (Mats Raneström). 2 ex Torslandaviken 21–27.10 (Magnus Persson m fl). 1 hane Öxnäs 21.10 (Tom Ekman m fl).

Återigen ett år med höga ringtrastantal både vår och höst. Arten har uppvisat genomgående relativt

höga summor under hela 10-talet jämfört med tidigare år – frågan är om det är en effekt av en populationsökning, ökad skådaraktivitet, gynnsamt väder under sträckperioden eller någon annan faktor som spelar in. Svensk Fågeltaxering redovisar en ökning av arten på standardrutterna från början av 1990-talet fram till nu, låt vara på ett litet material men ändå signifikant. Detta skulle kunna vara en delförklaring, men det är inte otroligt att vi till betydande del berörs av den norska häckpopulationen av ringtrast. Norsk häckfågelövervakning tillhandahåller bara data sedan 2006 och sedan dess tycks arten uppvisa en jämn trend i Norge. Frågan om ringtrastens ökning i rapportområdet får därmed fortsätta vara obesvarad tills vidare. [JS]

Taltrast *Turdus philomelos*

Vinter: 3 ex Smithska udden 2.1 (Karl-Olof Johansson). 1 ex Brännö 16.1 (Lars Hellman). 1 ex Ersdalen, Hönö 2.12 (Edvin Klein). 3 ex Stoltshed, Askim 26.12 (Jan Wahlberg).

Fyra vinterfynd av åtta individer ligger helt i linje med artens normala vinteruppträdande i rapportområdet. [JS]

Rödvingetrast *Turdus iliacus*

Häckningar: Inga konstaterade häckningar. **Fynd under häcknings-tid:** 1 ex sj Lärjedalens golfbana, Angered 29.5 (Lars Erik Norbäck).

Vinter: Januari–februari: Sammanlagt ca 123 ex. December: Sammanlagt ca 64 ex.

Massuppträdandet från december 2016 fortsatte in på senvintern och 123 exemplar är en mycket hög summa – den klart högsta sedan den magnifika invasionen vintern 2009–2010 då tusentals rödvingar klädde träden i rapportområdet. Även decembersumman är betydligt högre än normalt. Hur står det då till med vår glesa häckpopulation av denna trevliga trast? Inget vidare, om vi ska se till rapportutfallet som endast omfattar en ynka sjungande fågel i Angered. Så illa ställt är det nog emellertid inte, arten får anses underrapporterad eftersom få ornitologer besöker dess häckningsmiljö i rapportområdets östra delar i någon större utsträckning. [JS]

Dubbeltrast *Turdus viscivorus*

Vinter: 1 ex Öxnäs 25.2 (Mats Raneström). 1 ex Torslanda golfbana 16.12 (Christer Fält).

Dubbeltrasten är nästan årligt uppträdande under vintermånaderna med enstaka fynd, så årets resultat får anses vara normalt. Februarifyndet rör snarare en tidigt anländande vårsträckare än en övervintrande fågel. [JS]

SÅNGARE

Gräshoppsångare *Locustella naevia*

Häckningar: Inga konstaterade häckningar. **Fynd under häcknings-tid:** Sammanlagt ca 21 sjungande fåglar 7.5–15.7.

Ytterligare ett dåligt år för denna art vars population i rapportområdet verkar ha mer än halverats sedan de goda åren på 10-talet (se diagram). Som vanligt är de allra flesta (18 exemplar) rapporterade från Hisingen. Den sentida nedgången i Göteborg korrelerar dåligt med resultaten från Svensk Fågel-taxering, där arten förvisso minskat sedan slutet på 1900-talet men varit tämligen stabil under 2000-talet. Orsaken till minskningen är svår att förklara; artens häckningsbiotop som främst består av buskrika igenväxningsmiljöer, helst på fuktig mark, är visserligen kortlivad men har knappast minskat särskilt mycket i rapportområdet under den aktuella perioden. Kanske får förklaringen sökas i övervint-ringsområdena eller i förhållandena under flytten, men då borde den nationella populationen rimligen påverkats på liknande sätt. [JS]

Vassångare *Locustella luscinioides*

Samtliga: 1 ex sj Hökälla 2–8.7 (Jörgen Olsson m fl).

Detta var rapportområdets sjunde fynd, och ett ovanligt sent sådant. Rentav det första julifyndet; tidigare fynd har samtliga gjorts mellan den 27 april och den 22 juni. Lokalen var också ny, men inte oväntad med avseende på artens biotopkrav. Vilket alltså är vass, massor av vass. [JS]

Kärrsångare *Acrocephalus palustris*

Sena fynd: 1 ex Torslandaviken 15.9 (Christer Fält).

Ett ganska sent fynd, arten ses inte årligen i september hos oss. Troligen är en delförklaring till detta emellertid att den är mycket diskret under höststräcket, och därtill svår att skilja från rörsångare som uppträder frekvent i september. [JS]

Härmsångare *Hippolais icterina*

Sena fynd: 1 ex ringmärkt Sudda, Hönö 2.9 (Björn Zachrisson m fl).

Fjärde septemberfyndet av denna tropikflyttare som vanligtvis lämnar oss i augusti. Samtliga dessa fynd har levererats av ringmärkningsverksamheten vid Sudda. [JS]

Höksångare *Sylvia nisoria*

Samtliga: 1 K Tjälleviks mosse, Hönö 27–29.8 (Hans Zachrisson m fl).

Höksångaren var nästan på väg att bli ett årligt inslag i den göteborgska fågelfaunan runt 2010, men fynden har nu glesats ut och detta var det första sedan 2014. Arten får fortfarande anses vara en riktig raritet i rapportområdet, årets fynd var det nittonde någonsin och endast det andra som stannat på samma lokal i mer än en dag. Höstfynd dominerar stort i materialet, med årets fynd är femton av fynden gjorda på hösten, tre på våren samt ett under högsommaren. [JS]

Ärtsångare *Sylvia curruca*

Sena fynd: 1 ex Vinga 1.10 (Göran Darefelt m fl).

Oktoberfynd av ärtsångare har nu gjorts årligen sedan 2010 – med undantag för 2014 då i stället ett vansinnigt sent fynd gjordes i slutet av november – och det får väl nu anses som normalt att enstaka eftersläntrande ärtsångare ses under de första dagarna i oktober. [JS]

Trädgårdssångare *Sylvia borin*

Sena fynd: 1 ex Klarvik, Björkö 8.10 (Kristoffer Lager). 1 ex Arendalsudden 31.10–7.11 (Christer Fält m fl).

Att en trädgårdssångare ses i början av oktober är väl inte vardagsmat kanske, men inte heller något som får ögonbryn att höjas i någon överdriven grad. Att en trädgårdssångare käkar fläderbär på Arendalsudden en hel vecka i början av november däremot, det är ungefär lika oväntat som en gädda i en jordgubbstärta! Det var emellertid inget fenologirekord – 1978 hängde sig en trädgårdssångare kvar i Göteborgs botaniska trädgård ända till den 24 november! [JS]

Lundsångare *Phylloscopus trochiloides*

Samtliga: 1 ex sj Tjälleviks mosse, Hönö 10.6 (Magnus Unger m fl).

Rapportområdets tjugoförsta fynd av denna art som i Sverige har börjat häcka regelbundet på Gotland och i andra av landets ostligaste landskap under senare år. Första halvan av juni är primetime för artens uppträdande i rapportområdet, och lokalen är även den typisk då lite drygt hälften av fynden gjorts i skärgården. [JS]

Kungsfågelsångare *Phylloscopus proregulus*

Samtliga: 1 ex Tjälleviks mosse, Hönö 18.10 (David Armini m fl).

Precis som är fallet nationellt och i resten av Europa har kungsfågelsångaren inte alls ökat på samma sätt som tajgasångaren hos oss under senare år. Medan tajgasångarens uppträdande formigen exploderat är kungsfågelsångaren fortfarande en högoctanig raritet med sju fynd i rapportområdet varav fyra på

2000-talet. Årets fynd var det tidigaste någonsin i rapportområdet, men fyndbilden är prydligt samlad under senhösten mellan den 18 oktober och den 2 december.

[JS]

Tajgasångare *Phylloscopus inornatus*

Samtliga: 1 ex Vrångö 21.9 (Stefan Svanberg). 1 ex Torslandaviken 22.9 (Manne Strömbäck m fl). 1 ex ringmärktes Sudda, Hönö 24.9 (Björn Zachrisson m fl). 1 ex Sandvik 24.9 (Christer Fält). 1 ex Slottsskogen 16.10 (Tina Widén).

Va? Inget tajgasångarrekorde i år? Nä, man kan inte få allt här i världen och nu har vi faktiskt haft rekordnoteringar de senaste tre åren. Med det sagt så är fem tajgasångare naturligtvis fortfarande en alldeles formlidabel summa och det tycks som att vi får vänja oss vid att se denna lilla vingbandade filur som en regelbunden höstbesökare i rapportområdet. Artens höstuppträdande har förändrats markant i hela Europa och en teori är att den utökat sitt häckningsområde i Ryssland västerut kraftigt så att delar av populationen börjat flytta åt sydväst i stället för åt sydost som tidigare varit det normala. Totalt har nu 63 fynd gjorts i rapportområdet, varav endast fyra innan år 2000!

[JS]

Grönsångare *Phylloscopus sibilatrix*

Sena fynd: 1 1K Rörö 17.9 (Per Björkman m fl).

Andra septemberfyndet i rapportområdet och ett duktigt fenologirekord med 16 dagar. Arten lämnar oss vanligen i augusti, men det kan tänkas att ett visst mörkertal finns då arten är tystlåten och diskret under höststräcket, och lätt att förbigå som en gulaktig lövsångare.

[JS]

Gransångare *Phylloscopus collybita*

Vinter: 1 ex Skeppstadsholmen 3.12 (Christer Fält).

Enstaka gransångare under vintermånaderna har nu varit årligt förekommande sedan 2005. Antalet har varierat mellan en och nio individer, och det korrelerar ganska väl med vintrarnas stränghet.

[JS]

Sibirisk gransångare *Phylloscopus collybita tristis*

Samtliga: 1 ex Skeppstadsholmen 13.10 (Christer Fält).

Torslandaviksområdet tycks vara något av en oemotståndlig magnet för de gransångare av den sibiriska underarten som förrirrar sig till vårt rapportområde. Årets fynd, det nionde i rapportområdet, var nämligen också det åttonde i Torslandaviken! Den enda geografiska avvikaren är en fågel som sågs på Rörö 2015. Datumet är typiskt, samtliga fynd har rapporterats under perioden 5 oktober – 28 december med en klar tyngdpunkt i oktober.

[JS]

Lövsångare *Phylloscopus trochilus*

Sena fynd: 1 ex Torslandaviken 5.10 (Ola Wennberg). 1 ex ringmärktes Sudda, Hönö 6.10 (Björn Zachrisson m fl). 1 ex sj Hvitfeldtska gymnasiet 9.10 (Andreas Skyman). 1 ex Breviks ångar, Öckerö 13.10 (Thomas Karlsson).

Likt många andra tropikflyttare så uppträder lövsångaren numera nästan årligen i enstaka exemplar i början av oktober. Nu har inalles 44 oktoberfynd och 1 novemberfynd rapporterats under 2000-talet.

[JS]

Brandkronad kungsfågel *Regulus ignicapilla*

Häckningar: 1 par Fridhem, Hisingen (Per Österman m fl).

Övriga fynd: 1 ex sj Delsjöområdet, Råda 1.6 (Per Österman). 1 ex sj Gallhålan, Landvetter 6–11.6 (Elon Wismén m fl). 1 ex Hjälvik, Öckerö 21.10 (Hans Zachrisson m fl).

En liten nedgång från fjolårets galna siffra på nio fynd, men i gengäld en konstaterad häckning – endast den andra i rapportområdet. Med tanke på artens sentida expansion i södra Sverige så kan vi nog förvänta oss att den kommer att bli en regelbunden häckfågel i rapportområdet inom en snar framtid. Om den inte redan är det, mörkertalet är sannolikt stort eftersom arten ofta häckar i mycket triviala och sällan besökta skogsmiljöer.

[JS]

FLUGSNAPPARE

Näktergal *Luscinia luscinia*

Fynd under häckningstid: Sammanlagt ca 76 sjungande individer 9.5–28.6.

En liten upphämtning från förra årets bottenrekord på 69 sjungande fåglar, men fortfarande ett uselt resultat sett på lite längre sikt. Arten har minskat kraftigt sedan 2011, och minskningen kanske är lokal med tanke på att Svensk Fågeltaxerings resultat snarare visar en relativt jämn trend sedan millennieskiftet. Närliggande områden har emellertid visat liknande minskningar, exempelvis i Kungälv kommun där arten försvunnit helt från Göta älvdalen och numera endast finns längs Nordre älv (Peterson, L. 2018. Upprop: rapportera rosenfink och näktergal! Kungälvssornitologerna 25 (1), 7., Wikman, G. 2018. Fågelrapport Kungälv kommun 2017. Kungälvssornitologerna 25 (1), 9–29.). Antalet fåglar i respektive kärnområde fördelar sig enligt följande: Hisingen 32 ex, Norra skärgården 25 ex, Södra skärgården 5 ex, Välen–Stora ån 4 ex, Sävåen 1 ex och Lärjeån 0 ex.

[JS]

Blåhake *Luscinia svecica*

Samtliga: 2 hanar sj Galterö 10.5 (Lars Hellman). 1 hane Brännö 12.5 (Lars Hellman). 1 hane Torslandaviken 12.5 (Magnus Persson m fl). 1 ad hane Sandvik, Hönö 13.5 (Anders Lindroos). 2 hanar Torslandaviken 14–15.5 (Fredrik Larsson, Bo Brinkhoff m fl). 1 ex Brudarebacken 14.5 (Roger Eskilsson). 1 hane Smedstorps ångar, Björketorp 14.5 (Johannes Löfqvist m fl). 1 ex Tjälleviks mosse, Hönö 31.8 (Kjell Häggvik). 1 1K Torslandaviken 2.9 (Magnus Persson). 1 ex Torslandaviken 8.9 (Ola Wennberg). 1 ex Torslandaviken 10.9 (Magnus Persson).

Nio vårbåhakar och knappt hälften så många under hösten är en synnerligen normal årsutdelning efter ett par år med något lägre antal. Arten är en utpräglad sydostflyttare och är därmed betydligt fåtaligare hos oss än i östra Sverige under flyttningen. [JS]

Svart rödstjärt *Phoenicurus ochruros*

Häckningar: 1 par Klåva, Hönö (Anders Lindroos m fl). Troliga häckningar: 1 par Utbyfältet (Roger Eskilsson m fl). Fynd under häckningstid: 1 ad hane sj Björred, Landvetter 14.4–11.6 (Johannes Löfqvist m fl). 1 hane sj Gullbergsvass, Göteborg 12–28.5 (Richard Petersson m fl). 1 hane sj Ringön, Göteborgs hamn 15.5 (Magnus Unger). 1 ex sj Spejsmossarna, Landvetters flygplats 18.5–15.6 (Henrik Nilsson). 1 ex sj Lilla Amundö 20.5 (Jan Wahlberg m fl). 1 ad hane Sagsjön, Källered 20.6–15.7 (Bengt Hallberg m fl). 1 ex sj Skarvikshamnen, Hisingen 28.6 (Stefan Svanberg). 1 ex sj Lundbyhamnen 5.7 (Fredrik Andersson).

Vår: Sammanlagt 14 ex 23.3–7.5.

Höst: Sammanlagt 8 ex 11.7–20.11.

Endast en konstaterad häckning är magert, men arten häckade säkerligen på fler ställen i rapportområdet även om det är långt till glansdagarna i början av 1980-talet då ca 25 par bedömdes häcka i Göteborgs hamnområde. Under 90- och 00-talen minskade arten kraftigt och konstaterades över huvud taget inte häcka mellan 1998 och 2005. Sedan dess har det gått både upp och ner, men arten är fortfarande en av våra sällsyntare häckfåglar som sannolikt haft svårt att anpassa sig till uppsnygning, städning, röjning och ändrad markanvändning i skräpiga industriområden och hamnar. En riktad inventering i t ex Hisingens svåråtkomliga hamnområden skulle ge en värdefull inblick i hur beståndet egentligen mår. [JS]

Rödstjärt *Phoenicurus phoenicurus*

Tidiga fynd: 1 hane sj Brudarebacken 12.4 (Ulf Persson). 1 hona Bäckedalen, Björlanda 13.4 (David Håkanson). 1 hane Källängen, Göteborg 15.4 (Björn Sjöstrand m fl).

Sena fynd: 1 1K hane Välen 4–6.11 (Hans Börjesson m fl).

Precis som 2016 gjordes även i år flera riktigt tidiga rödstjärtsfynd, vilka sammanföll väl med ett tydligt inflöde i södra Sverige. Arten anländer vanligtvis

under aprils andra halva. Novemberfyndet är föga förvånande fenologirekord, även om en handfull fynd finns från slutet av oktober. [JS]

Svarthakad buskskvätta *Saxicola rubicola*

Häckningar: 1 par Fässberg (Ove Ferling m fl). 1 par Stora Oxhagen, Hisingen (Leif Bergendal m fl).

Övriga fynd: 1 hona Torslandaviken 31.3 (Magnus Persson m fl). 1 hane Välen 2.4 (Göran Gustavsson m fl). 1 ex Sagsjön, Källered 7.5 (Ove Ferling). Upp till 3 ex Lindesnäs, Nordre älv 10–16.9 (Jan Hellström m fl).

”När får vi se rapportområdets första häckning?”, ”rapportområdets nästa häckande art?” – det har kort sagt varit ett sabla tjöt från Rrk:s sida de senaste åren med tafatta försök att likt en swarrebevapnad Nostradamus kisa in i den disiga framtiden. Äntligen kan vi sluta spekulera för nu slog spådomen in, och det med besked. Två häckningar alltså av denna art som visat en remarkabel uppgångskurva där den etablerat sig som häckfågel i sydvästra Sverige under bara några år. Om det är någon mening att fortfarande räkna fynd av arten var årets det 41:a till det 46:e i rapportområdet. [JS]

Stenskvätta *Oenanthe oenanthe*

Tidiga fynd: 1 ex Torslandaviken 18.3 (Mikael Forsman).

Stenskvättan är en av våra tidigare återvändare bland flyttfåglarna och ett efterlängtat vårtecken. I år blev den extra tidig i och med detta fynd vilket innebär fenologirekord med fyra dagar. [JS]

Mindre flugsnappare *Ficedula parva*

Samtliga: Vår: 1 ad hane sj Finngösaravinen, Partille 20.5–15.6 (Lennart Strömberg m fl). 1 ad hane sj Labbera, Rådasjöns naturreservat 24.5–1.6 (Robert Ennerfelt m fl). Höst: 1 honfärgad Östra begravningsplatsen 16.9 (Anton Mangsbo).

Två vårfynd av mindre flugsnappare är en helt normal utdelning för Göteborgs rapportområde. Höstfynd görs då och då men är betydligt ovanligare. Endast 11 av totalt 78 fynd har gjorts under hösten. [OB]

SKÄGGMES-STARAR**Skäggmes** *Panurus biarmicus*

Häckningar: 2–3 par Torslandaviken (Magnus Persson m fl). 1 par Välen (Hans Börjesson m fl). Fynd under häckningstid: 1 ex Kippholm 22.7 (Bo Brinkhoff m fl). 1 ex Preem raffinaderi, Hisingen 27.4 (Johan Svedholm).

Höga antal: 100 ex str Torslandaviken 6.10 (Christer Fält). 50 ex Torslandaviken 6.10 (Ola Wennberg).

Som vanligt är det inte lätt att avgöra häckningsutfallet med säkerhet. I rapportmaterialet kan man uträkna 2–3 par i Torslandaviken och 1 par i Välen, men det verkliga antalet skulle kunna vara betydligt högre. Observationer längs Nordre älv under häckningstid begränsades till en individ vid Kippholmen, men det är ingen orimlig tanke att enstaka häckningar förekom där även i år. Årets högstanotering på ca 100 sträckande exemplar som gjordes från Skeppstadsholmen vid Torslandaviken står ut rejält och saknar egentligen motstycke i rapportområdet.

[OB]

Kontinental stjärtmes *Aegithalos caudatus europaeus*

Samtliga: 1 ad Grevedämnet, Mölndal 1.1 (Stefan Sandberg). 1 2K+ Hönö kyrkogård 14.4 (Christer Fält). 1 ex. Brudarebacken 17.12 (Yvonne Börjesson).

Tre fynd av underarten *europaeus* gjordes i år. Fågeln av den kontinentala underarten har tidigare endast noterats två gånger i rapportområdet, 1986 och 2004.

[OB]

Sommargylling *Oriolus oriolus*

Samtliga: 1 ex sj Högen, Tynnered 4.6 (Mikael Bjuggren). 1 2K hane sj Välen 5–6.6 (Hans Börjesson m fl). 1 ex sj Hårssjön 7.6 (Ingemar BE Larsson). 1 ex sj Slottsskogen 10.6 (Tina Widén m fl).

Fyra fynd är ett tangerat årsrekord för sommargylling, men med största sannolikhet är samma fågel inblandad vid Högen och i Välen, då lokalerna inte ligger så långt ifrån varandra och obsarna gjordes tre dagar i rad. Arten får numera betraktas som årlig i rapportområdet.

[PB]

Törnskata *Lanius collurio*

Häckningar: 1 par Galterö (Lars Erik Norbäck). 1 par Brudarebacken (Jan-Åke Noresson). 1 par Lilla Rävholmen, Styrö (Gösta Olofsson). 1 par Björkö (Christer Fält). 1 par Sisjöns skjutfält (Magnus Rahm m fl). 1 par Sagsjön, Källered (Bengt Hallberg). 1 par Hårssjön (Jan Tallnäs m fl). 1 par Partille golfbana (Tobias Meyer). 1 par Stora Amundö (Ulf Persson m fl). 1 par Välen (Hans Börjesson m fl). 1 par Råhult, Partille (Ingvar Björhall). 1 par Smedstorps ängar, Björketorp (Johannes Löfqvist m fl).

Tolv konstaterade eller sannolika häckningar blev slutsumman i år. Dessutom föreligger ett antal fynd med lägre häckningskriterier, så utfallet ligger inom det normala för senare år. Toppnoteringen är 24 par från sommaren 2013.

[PB]

Varfågel *Lanius excubitor*

Samtliga: Vinter/vår: Sammanlagt 35–40 ex 1.1–12.5. Höst/vinter: Sammanlagt 25–30 ex 17.9–31.12.

Inget nytt under rubriken varfåglar, arten har ett stabilt uppträdande under höst–vår i området, där

fåglarna dyker upp på sina vanliga lokaler i mitten/slutet av september och stannar där som regel till slutet av april.

[PB]

Nötkråka *Nucifraga caryocatactes*

Häckningar: Inga konstaterade häckningar. Fynd under häckningstid: 1 par Väster Skällsjön. 1 ex sj Maretjärn. 1 ex Yxsjön, Landvetter (samtliga Christer Johansson). 1 ex Stora Håltet (Lennart Rönnblad). 1 ex Trindtjärn, Landvetter (Ragnar Seldén). 1 ex sj Bokedalen, Jonsered (Erik Wallentin). 1 ex Runna, Björketorp (Martin Oomen). 1 ex Landvetters flygplats (Tommy Järås). 1 ex Stentjärnarna, Landvetter (Richard Petersson).

Glädjande många fynd under häckningstid av nötkråka gjordes i år, vilket styrker bilden av att vi har en stabil population av häckande fåglar i områdets östra delar även om inga häckningar säkert kunde konstateras.

[PB]

Smalnäbbad nötkråka *Nucifraga caryocatactes macrorhynchos*

Samtliga: 1 2K Berglärkan, Göteborg 10.2–1.4 (Göran Gustavsson m fl).

Fågeln var helt orädd och kunde därför fotodokumenteras på närhåll när den födosökte vid en matning med jordnötter.

[PB]

Svartkråka *Corvus corone corone*

Samtliga: 1 ex Gullö, Säve 1.1 (Tommy Järås). 1 ex Göteborgs hamn 22.1 (Bo Brinkhoff m fl). 1 ex Torpadammen, Kaverö 1.2 (Johan Svedholm). 1 ex Ryaverket, Hisingen 5.2 (Anders Johansson). 1 ex Slottsskogen 5.2 (Örnulf Asker). 1 ex Gullö, Säve 13.3–3.4 (Tommy Järås m fl). 1 ex. Utbyfältet 24.3 (Mikael Forsman). 1 ex Torslandaviken 31.3 (Johan Ander). 2 ex str S Kråkudden, Hönö 5.4 (Jon Håkansson m fl).

Nio fynd av tio individer av svartkråka föreligger, där fågeln vid Gullö på norra Hisingen torde vara samma individ som sågs där i princip hela förra året. Tre av fynden gjordes i Bohuslän medan resterande sex gjordes i Västergötland. Under senare år har antalet svartrockar minskat och orsaken till detta kan vara att vi tidigare hade ett flertal stationära fåglar i rapportområdet. Även samhäckning med gråkråka har förekommit.

[PB]

Svartkråka × gråkråka *Corvus corone corone × cornix*

Samtliga: 1 ex Gullö, Säve 25.3 (Tommy Järås). 1 ex Torslandaviken 19.12 (Ola Wennberg).

Gullöfågeln härrör från en samhäckning av grå- och svartkråka i området och det är väl inte helt uteslutet att det är samma fågel som setts vid Torslandaviken i slutet av året.

[PB]

↖
**Bändelkorsnäbb, Änggårds-
bergen, 4 februari.**

Bild: LENNART HANSSON

↗
**Svarthakad buskskvätta, Fäss-
berg, 25 maj.**

Bild: MAGNUS RAHM

↙
**Blåhake, Smedstorps ängar,
14 maj.**

Bild: FREDRIK ANDERSSON

↘
**Mindre flugsnappare, Finngö-
saravinen, 10 juni.**

Bild: MIKAEL PERSSON

Rosenstare *Pastor roseus*

Samtliga: 1 TK Torslandaviken 11–13.10 (Ola Wennberg m fl). 1 TK Torslanda golfbana 13.10 (Christer Fält).

Likt 2015 dök det upp en bärätande ungfågel av rosenstare i fläderbuskarna vid krutlagret på Vadskärsudden i Torslandaviken under oktober. Och som om inte det vore nog hittades ytterligare en individ några kilometer därifrån i en annan del av lokalen där båda fåglarna kunde iakttas samtidigt av olika observatörer med telefonkontakt. Därmed var Torslandavikens femte och sjätte fynd ett faktum och totalt har arten fynd gjorts i rapportområdet sedan det första gjordes 1997. [PB]

FINKAR–FÄLTSPARVAR**Gulhämpling** *Serinus serinus*

Samtliga: 1 ex Kohagen, Björkö 15.4 (Per Karlsson Linderum m fl).

Arten är inte årlig, och årets fynd var det första sedan 2014, nummer tio i rapportområdet. [SK]

Steglits *Carduelis carduelis*

Häckningar: 1 par Gunnilsetippen, Angered (Lars Erik Norbäck). 1 par Krokegården, Askim (Marianne Ohlander). 1 par Torslandaviken (Ola Wennberg). 1 par Stora Oxhagen, Hisingen (Jon Håkansson). 1 par Askesby, Säve (Lennart Larsson). Fynd under häckningstid: Rapporterad från mer än 50 ytterligare lokaler.

Höga antal: 50 ex Kvibergsfältet 25.9 (Mikael Forsman). 75 ex Torslandaviken 4.9 (Ola Wennberg).

Steglitsen är en av de arter som ökat mest som häckfågel i Sverige under 2000-talet, och även regionalt ser vi en tydlig stigande trend. För bara 10 år sedan konstaterades bara någon enstaka häckning per år, och innan dess häckade steglitsen ytterst sporadiskt. Årets fem konstaterade häckningar är det högsta antal vi har noterat i Göteborgs rapportområde, och även antalet lokaler med sjungande fåglar är det högsta någonsin. [SK]

Hämpling *Linaria cannabina*

Höga antal: 250 ex str S Hyppeln 30.9 (David Klingberg m fl).

Inga vinterfynd, men sträcksiffran från Hyppeln är ovanligt hög. [SK]

Vinterhämpling *Linaria flavirostris*

Höga antal: 25 ex str S Smedstorps ängar, Björketorp 21.10 (Elon Wismén). Upp till 50 ex Torslandaviken 27–31.10 (Ola Wennberg m fl). 50 ex Utbyfältet 29.11 (Fredrik Klingberg).

Inga tresiffriga antal i år, men en flock med upp till

50 individer höll till vid Mudderdammen i Torslandaviken en period under hösten. Att inga höga antal noterades under våren är något anmärkningsvärt, då våren har varit den tid då de största antalen noterats fram till för ca 10 år sedan. En förklaring kan vara att stora delar av den främsta lokalen i Fässberg, Mölndal blev förvandlad till industrifastigheter vid ungefär den tiden. [SK]

Gråsiska *Acanthis flammea*

Höga antal: Vinter: 150 ex Stora Amundö 1.1 (Lars Lundmark). 400 ex Sävåns dalgång, Utby 1.12 (Roger Eskilsson). Vår: 300 ex Österhög, Hisingen 24.5 (Tommy Järås). Höst: 650 ex str S Askimsviken 4.11 (Jan Mogol). 700 ex str Observatorieberget, Slotsskogen 31.10 (Tina Widén). 1 000 ex Änggårdssbergen 5.11 (Stefan Johansson).

Sammanlagt noterades stora flockar gråsiskor på ca 28 lokaler. Det har varit svårt att missa de enorma flockar av gråsiska som uppträdde i Göteborgs rapportområde, liksom i hela landet, under hösten och vintern. Ovanstående sammanfattar de högsta siffrorna, då stora flockar kunde noteras på så många lokaler att det inte är möjligt att lista alla. De höga sträcksiffrorna på hösten är nytt rekord, och vi får gå tillbaka till 2005 då den dittills högsta sträcksiffran på 310 ex noterades. Den höga siffran på 1 000 ex i Änggårdssbergen tangerar tidigare rekord från 2001 då flera stora flockar noterades i rapportområdet, som mest ca 1 000 ex i Gamlestaden. Invasioner som denna beror nästan alltid på födotillgång. Gråsiskan häckar främst i fjällbjörkskogen och är beroende av björkfrön som föda. När den tar slut drar fåglarna söderut, ibland i stora antal så som i år. [SK]

Snösiska *Acanthis flammea exilis*

Samtliga: 1 honfärgad Ramberget, Hisingen 10.1 (Bo Brinkhoff). 1 ex Mölndalsån, Broslätt 17.1 (Uno Unger). 2 ex Torslandaviken 7.11 (Ola Wennberg). 1 ex Torslandaviken 16.12 (Ola Wennberg). 2 ex Torslanda golfbana 17.12 (Christer Fält). 1 ex Torslanda golfbana 31.12 (Ola Wennberg).

7 fynd av 9 ex, om än med viss risk för dubbelräkning i Torslandaviken, är ett riktigt bra resultat. Vi kan gissa att de stora mängder gråsiskor som hållit till i Göteborgs rapportområde har dragit med sig en och annan snösiska – nu när de dessutom är samma art. Snösiskans status som egen art har länge varit omdiskuterad, och i början på året meddelade BirdLife Sveriges taxonomikommitté beslutet att den numera betraktas som underart till gråsiskan. Oavsett taxonomisk status kommer vi även fortsättningsvis granska och publicera fynd av snösiskor. [SK]

Bändelkorsnäbb *Loxia bifasciata*

Samtliga: 3 ex Källtorp 20.7 (Rolf Sandberg). 1 hane Änggårdssbergen 22.7 (Bengt Adamsson). 2 honor Kvibergs kyrkogård 25.7–8.10

(Roger Eskilsson m fl). 2 hanar Änggårdssbergen 27–28.7 (Bengt Adamsson m fl). 2 ex Lillhagsparken 26–27.8 (Stig Carlsson m fl). 1 ex str Välen 2.9 (Hans Börjesson). 2 ex Krokslätt, Mölndal 12–20.9 (Magnus Rahm m fl). 1 hona Kortedala 13.9 (Daniel Gustafsson m fl). 1 1K str N Slottsskogen 14.9 (Tina Widén). 1 ex Östra begravningsplatsen 16.9 (Anton Mangsbo). 2 hanar Änggårdssbergen 22.9–12.10 (Martin Kjerrulf m fl). 2 ex Hönö 29.9 (Thomas Karlsson). 1 hona Fridhem 6.10 (Per Lundgren). 6 ex Ljungheden 5.11–5.12 (Bengt Adamsson m fl). 3 ex Krokslätt, Mölndal 11.11–2.12 (Thomas Appelqvist m fl).

Inga fynd under våren och 15 fynd av sammanlagt 30 ex under hösten, med reservation för några dubbelräkningar av fåglar som flyttat sig mellan lokaler, är bättre än inget. Det är dock bara en bråkdel av de siffror vi har kunnat notera under invasionsår.

[SK]

Mindre korsnäbb *Loxia curvirostra*

Höga antal: Upp till 100 ex Lillhagsparken, Hisingen 26.8–5.9 (Bo Brinkhoff m fl). 350 ex str Torslandaviken 29.9 (Christer Fält).

Under hösten bjöd flera dagar, främst i september, på tresiffriga sträckantal på olika lokaler. En flock på upp till 100 ex höll till i Lillhagsparken under samma period. Siffrorna visar att Göteborgsområdet fick ta del av en invasion av mindre korsnäbb under hösten, om än av lite mindre omfattning än 2013 då vi hade den senaste invasionen av arten.

[SK]

Större korsnäbb *Loxia pytyopsittacus*

Häckningar: Inga konstaterade häckningar. **Fynd under häckningstid:** 1 ex Trindtjärn, Landvetter 25.5 (Ragnar Seldén). 1 ex Mollsjönäs, Vättlefjäll 5.6 (Per Österman).

Höga antal: 15 ex str Järnbrott 6.10 (Jan Mogol). 26 ex str Torslandaviken 29.9 (Christer Fält).

Övriga fynd: Sammanlagt gjordes 24 fynd av 99 sträckande eller förbiflygande fåglar, och ytterligare ett antal rastande/födosoökande.

Inga konstaterade häckningar och allmänt skvalt med fynd under häckningstid ligger i linje med de senaste årens fynd av större korsnäbb. Under hösten noterades ovanligt många sträckande och förbiflygande fåglar, det högsta antalet sedan 2009 och således en mindre invasion. Det är inte trivialt att bestämma överflygande större korsnäbb, och det är inte otänkbart att en hel del större korsnäsbar förblev obestämde eller bestämdes som mindre, som uppträdde invasionsartat även den.

[SK]

Rosenfink *Carpodacus erythrinus*

Häckningar: Inga konstaterade häckningar. **Fynd under häckningstid:** Längs Göta älv på sträckan Angeredsbron – Jordfallsbron noterades minst 10 sjungande exemplar i maj–juni.

Övriga fynd: Vår: 1 ex Öxnäs 18.5 (Per Österman). 1 ex sj Slottsskogen 18.5 (Tina Widén m fl). 1 ex sj Brännö 25.5 (Linus Westlund). 1 ex sj Trädgårdsföreningen 27.5 (Stefan Malm). 1 ex sj Byn, Björkö 1.6

(Kristoffer Lager). 1 ex sj Torslandaviken 1.6 (Lars Persson). 1 ex sj Brännö 6.6 (Lars Hellman). 1 ex Grevedämnet, Mölndal 22.6 (Jan Tallnäs m fl). **Höst:** 1 ex str S Smithska udden 15.8 (Jon Håkansson).

Efter några år med låga antal fynd av rosenfink är det här året mer normalt, med den typiska koncentrationen av sjungande hanar på norra Hisingen längs Göta älv. De övriga fynden av sjungande fåglar var kortvariga, och det är mest troligt att det rör sig om förbisträckande fåglar.

[SK]

Stenknäck *Coccothraustes coccothraustes*

Höga antal: 50 ex Torrekulla, Källered 27.1 (Ove Ferling).

Större flockar på över 20 rastande eller sträckande fåglar är inte ovanliga, men årets flock på 50 ex är en av de största i rapportområdet, åtminstone på 2000-talet. Bara 2011 noterades en lika stor flock. Stenknäck hör till de arter som ökar mest i landet.

[SK]

Lappspurv *Calcarius lapponicus*

Samtliga: Vår: Sammanlagt 4 ex 16.3–14.4. **Höst:** Sammanlagt 16 ex 17.9–19.10.

Ganska låga siffror, som kan jämföras med den högsta årssumman för rapportområdet från 2002 då 78 exemplar noterades.

[SK]

Ortolansparv *Emberiza hortulana*

Samtliga: 1 ex Torslandaviken 14–15.5 (Nicklas Broberg Larsson m fl). 1 ex Fotö 17.5 (Lasse Andersson). 1 ex Brudarebacken 21.8 (Anton Mangsbo). 2 ex Bråtskogen, Råda 26.8 (Johannes Löfqvist).

Årets fyra fynd av fem individer är visserligen bättre än fjolårets totala frånvaro av arten i rapportområdet, men tyvärr inte på långa vägar något tecken på återhämtning av beståndet. Illegal jakt förekommer alltså i södra Europa, och vi får hoppas att de som tycker att dessa charmiga fältsparvar är en delikatesse sätter dem ordentligt i vrångstrupen!

[SK]

Sävsparv *Emberiza schoeniclus*

Vinter: Januari–februari: Sammanlagt ca 10 ex Välen 1.1–15.2 (Karl-Olof Johansson m fl). Sammanlagt ca 10 ex Torslandaviken 4.1–18.2 (Lars Viktorsson m fl). **December:** 3 ex Torslandaviken 11.12 (Ola Wennberg). 1 ex Haga kile, Askim 23.12 (Jonny Jonsson). 1 ex Stora Amundö 26.12 (Marie-Louise Bárány). 1 ex Välen 27.12 (Göran Gustavsson). 5 ex Öxnäs, Säve 30.12 (Conny Palm).

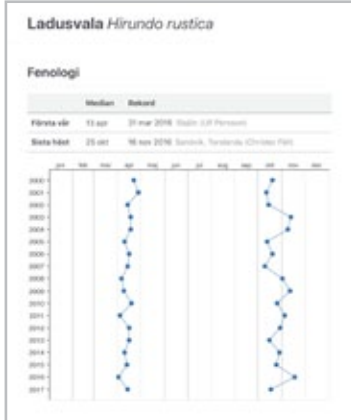
Ett normalt antal vinterfynd, med en koncentration till de klassiska lokalerna Välen och Torslandaviken.

[SK]

Fenologi

På vår hemsida rnk.gof.nu hittar du fler fenologiverktyg! Använd våra guider för vad som är på gång aktuell tiodagarsperiod direkt i mobilen när du är ute, eller djupdyk i en arts fenologi-mönster sedan år 2000 i våra detaljerade artpresentationer!

1-10 april

Flyttfåglar som bör anlända i lite större antal nu

Stora flyttfågeln: Medelår för våningen absolut första gången inom perioden.

- Gransångare (25.3)
- Svartmest (25.3)
- Fågelgås (27.3)
- Rödbecka (27.3)
- Sjögråspå (28.3)
- Svartspjätt (29.3)
- Kvittdick (31.3)

Flyttfåglar som bör dyka upp nu med de första exemplaren

Litt och lite granska noga och eventuellt flytt Medelår för våningen absolut första gången inom perioden.

- Svensk vitka (2.4)
- Måske stannspåre (3.4)
- Svart stannspåre (3.4)
- Kvittfågel (4.4)
- Sjögråspå (4.4)
- Sjögråspå (4.4)
- Fågelgås (4.4)
- Åtta (5.4)
- Myrgrå (9.4)
- Fågelgås (10.4)

Flyttfåglar som i extremfall kan dyka upp nu

Enbart sällsynt i dubbelhöj och dokumentera nogt! Medelår för våningen absolut första gången inom perioden, till en medelår för våningen absolut första gången inom perioden.

- Svartfågel (1.4, 2.4)
- Svartfågel (5.4, 10.4)
- Svartfågel (5.4, 2.4)
- Svartfågel (5.4, 2.4)
- Svartfågel (5.4, 2.4)
- Svartfågel (5.4, 2.4)
- Svartfågel (5.4, 2.4)
- Svartfågel (5.4, 2.4)
- Svartfågel (5.4, 2.4)
- Svartfågel (5.4, 2.4)

Flyttfåglar vars sista exemplar bör försvinna nu

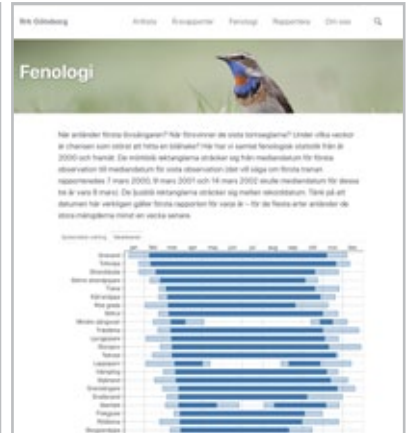
Stora flyttfågeln: Medelår för våningen absolut första gången inom perioden.

- Måske stannspåre (4.4)
- Sjögråspå (4.4)

Flyttfåglar som i extremfall kan dröja sig kvar till nu

Enbart sällsynt i dubbelhöj och dokumentera nogt! Medelår för våningen absolut första gången inom perioden, till en medelår för våningen absolut första gången inom perioden.

- Kvittfågel (10.4, 17.3)

Viktigt att komma ihåg om datumen!

Tänk på att de fynd som redovisas i tabellerna gäller det **absolut första** (eller sista) fyndet av arten under perioden. För en ankommande vårflyttare som lövsångare betyder alltså det angivna datumet bara att årets **alla första** lövsångare rapporteras det datumet. Samma sak gäller även fenologirekorden och mediandatumet i tabellerna, så mediandatumet för en art anger alltså det datum då periodens **absolut första** (eller sista) fynd i genomsnitt har noterats sedan år 2000. För lövsångare på våren innebär det att de stora massorna oftast inte anländer förrän någon vecka senare än så. Med detta i bakhuvudet kan man ha stor nytta av fenologistatistiken i fält.

Teckenförklaring

- Fynd saknas
- * Entydigt första-/sistadatum saknas
- ±XX Normalt eller nära normalt datum (XX anger antal dagar före/efter mediandatum)
- ±XX Tidigt/sent datum (XX anger antal dagar före/efter mediandatum)
- ±XX Mycket tidigt/sent datum (XX anger antal dagar före/efter mediandatum)
- Röd text Nytt eller tangerat fenologirekord (skillnad från gamla rekordet anges inom parentes)

ART	FÖRSTA FYND		SISTA FYND	
	1. Årtnamn 2. Period	1. Årets avvikelse från mediandatumet 2. Årets första fynd 3. Mediandatum 4. Fenologirekord	1. Årets avvikelse från mediandatumet 2. Årets sista fynd 3. Mediandatum 4. Fenologirekord	
Mindre sångsvan	–18	23.2 Hyppeln (Bo Brinkhoff m fl)	–2	2.4 Hyppeln (Roger Eskilsson m fl)
Vår	13.3	14.2–15 Kvibergsfältet (Mikael Forsman)	4.4	2.5–00 Torslandaviken (Björn Dellming)
Mindre sångsvan	+6	2.11 Kåbäcken, Partille (Ingvar Björhall)	–13	2.11 Kåbäcken, Partille (Ingvar Björhall)
Höst	27.10	13.10–09 Rörö (Björn Dellming)	15.11	7.12–02 Fotö (Conny Palm)
Spetsbergsgås	+11	7.10 Kråkudden (Per Björkman m fl)	+9	21.5 Torslandaviken (Magnus Persson)
Höst–Vår	26.9	29.8–15 Fridhemsberget (Johannes Löfqvist)	12.5	30.5–16 Björkö (Peter Hamrén)
Prutgås	+27	3.5 Kråkudden (Jon Håkansson)	+7	8.11 Prästgårdskilen (Matti Åhlund)
Vår–Höst	6.4	22.2–08 Kråkudden (Roger Eskilsson m fl)	1.11	12.12–13 Hyppeln (Lars Erik Norbäck)
Gravand	+10	18.2 Kråkudden (Hans Zachrisson)	+14	19.11 Kråkudden (Hans Zachrisson)
Vår–Höst	8.2	8.1–02 Askimsviken (Märta Haagen)	5.11	7.12–07 Kråkudden (Per Björkman)
Snatterand	–8	17.3 Välen (Christer Cederfalk m fl)	+44	19.11 Slottskogen (Tor Oskar Lodin)
Vår–Höst	25.3	7.3–15 Välen (Hans Börjesson m fl)	6.10	29.11–09 Torslandaviken (Jan Mogol m fl)
Stjärtand	–21	28.2 Klippholmen (Bo Brinkhoff)	–31	12.10 Flera lokaler (Bengt Adamsson m fl)
Vår–Höst	21.3	16.2–11 Rörö (Göran Gustavsson m fl)	12.11	8.12–11 Galterö (Roger Eskilsson)
Årta	–22	16.3 Nolviks kile (Tommy Johansson m fl)	–	–
Vår–Höst	7.4	Nytt fenologirekord (–1)	2.9	23.9–16 Torslandaviken (Ola Wennberg)
Skedand	+0	5.4 Torslandaviken (Ola Wennberg m fl)	+13	12.11 Torslandaviken (Kasper Wieck m fl)
Vår–Höst	5.4	13.3–02 Hökälla (Peter Strandvik)	30.10	24.11–08 Slottskogen (Magnus Eriksson)
Alfågel	+5	4.10 Kråkudden (Bertil Breife)	–7	16.5 Kråkudden (Roger Eskilsson)
Höst–Vår	29.9	5.9–12 Kråkudden (Rikard Henricsson)	23.5	24.6–08 Kråkudden (Martin Oomen)
Salskrake	–16	1.10 Öxnäs (David Klingberg m fl)	–28	26.3 Torslandaviken (Per Björkman m fl)
Höst–Vår	17.10	Nytt fenologirekord (–5)	23.4	12.5–11 Torslandaviken (Stefan Svanberg m fl)
Grälira	+25	3.10 Vinga (Musse Björklund m fl)	+24	8.12 Vinga (Kent Kristensson m fl)
Höst	8.9	28.7–07 Kråkudden (Adam Engström Svanberg)	14.11	31.12–16 Kråkudden (Roger Eskilsson)
Mindre lira	–4	31.5 Kråkudden (Roger Eskilsson m fl)	+4	3.10 Kråkudden (David Armini m fl)
Vår–Höst	4.6	17.4–10 Kråkudden (Mikael Molin m fl)	29.9	3.11–10 Kråkudden (Uno Unger m fl)
Klyktstjärtad stormsvala	+15	12.10 Kråkudden (Conny Palm m fl)	+35	8.12 Vinga (Kent Kristensson m fl)
Höst	27.9	9.9–00 Kråkudden (Magnus Unger)	3.11	29.12–11 Långe tånge, Öckerö (Albin Thorsson m fl)
Bivräk	+1	12.5 Flera lokaler	+6	30.9 Vrångö (Magnus Rahm)
Vår–Höst	11.5	3.5–01 Sisjöns ind.omr. (Kristoffer Nilsson)	24.9	12.10–06 Brännholmsviken, Styrö (Martin Fransson)
Röd glada	–6	3.3 Flera lokaler	+51	8.11 Ersdalen, Hönö (Daniel Laveson)
Vår–Höst	9.3	2.2–08 Torslandaviken (Per-Erik Hagström m fl)	18.9	Nytt fenologirekord (+8)
Brun kärrhök	–8	20.3 Härssjön (flera observatörer)	+12	19.10 Brudarebacken (Jan-Åke Noresson)
Vår–Höst	28.3	10.3–10 Tulebosjön (Bengt Hallberg)	7.10	30.11–16 Säge (Nils Abrahamsson)
Blå kärrhök	+92	23.11 Öxnäs, Säge (Peter Strandvik)	+0	19.5 Björlanda (John Fjörtöft Karlson)
Höst–Vår	23.8	17.7–12 Kråkudden (Osborne Lindberg m fl)	19.5	12.6–11 Lärjedans dalgång (Hans-Erik Hermansson)
Fjällvråk	–10	8.9 Kåhög, Partille (Ingemar BE Larsson)	+12	9.5 Härssjön (Tobias Meyer)
Höst–Vår	18.9	14.8–15 Angered (David Klingberg)	27.4	13.5–12 Askim (Jan Mogol)
Fiskgjuse	–5	22.3 Kikås, Mölndal (Morgan Johansson)	+23	26.10 Brudarebacken (Ingemar BE Larsson)
Vår–Höst	27.3	18.3–09 Änggårdssbergen (Kristoffer Nilsson)	3.10	30.10–04 Brudarebacken (Christer Fält)
Stenfalk	–17	9.3 Välen (Lars-Olof Sandberg)	+0	21.5 Trolltjärn, Askim (Aimon Niklasson)
Vår	26.3	5.3–11 Kråkudden (Per Johan Ulfendahl)	21.5	25.6–15 Smedstorps ångar (Kristian Thisted)
Stenfalk	–12	5.8 Kråkudden (Mattias Pozsgai)	+7	12.11 Kråkudden (Per Björkman m fl)
Höst	17.8	3.8–13 Bolleskären, Hönö (Eva-Maria Ferm m fl)	5.11	25.11–08 Donsö (Gösta Olafsson)
Lärfalk	–10	18.4 Härssjön (Jan-Åke Noresson m fl)	–1	30.9 Flera lokaler
Vår–Höst	28.4	Nytt fenologirekord (–1)	1.10	14.10–07 Slottskogen (Adam Engström Svanberg)
Småfläckig sumphöna	–28	6.4 Svankällan (gnm Fredrik Åstrand)	–	–
Vår–Höst	4.5	Nytt fenologirekord (–12)	25.7	10.9–12 Välen (Thomas Karlsson m fl)
Kornknarr	+8	27.5 Bergum (Tommy Aronsson)	–	–
Vår–Höst	19.5	4.5–07 Ragnhildsholmen (Tina Widén)	15.9	11.11–02 Brudarebacken (Leif Jonasson)
Trana	–8	26.2 Välen (Jan Krantz)	+17	5.11 Hönö (Mattias Pozsgai m fl)
Vår–Höst	6.3	23.2–14 Flera lokaler (Ingemar BE Larsson m fl)	19.10	25.11–15 Gamlestaden (Jan Tallnäs)
Strandskata	–	*	–	*
Vår–Höst	18.2	23.1–05 Grötö (Bengt Karlsson)	19.10	24.11–04 Galterö (Per Björkman)
Mindre strandpipare	–1	1.4 Välen (Jonas Bergman Laurila m fl)	–1	23.8 Välen (Göran Gustavsson)
Vår–Höst	2.4	22.3–14 Torslandaviken (Christer Fält)	24.8	8.10–10 Vålkommen (Magnus Persson)
Större strandpipare	–7	19.2 Galterö (Jan Mogol)	+0	4.10 Kråkudden (Lars Andersson m fl)
Vår–Höst	26.2	9.2–02 Kråkudden (Uno Unger)	4.10	23.10–04 Galterö (Lars Hellman)

ART	FÖRSTA FYND		SISTA FYND	
1. Artnamn 2. Period	1. Årets avvikelse från mediantdatumet 2. Årets första fynd 3. Mediantdatum 4. Fenologirekord		1. Årets avvikelse från mediantdatumet 2. Årets sista fynd 3. Mediantdatum 4. Fenologirekord	
Ljungpipare Vår–Höst	–13 14.3	1.3 Torslanda golfbana (Ola Wennberg) 3.2-02 Arendalsudden (Björn Dellming)	–16 3.11	18.10 Askimsviken (Jan Mogol) 24.11-03 Torslandaviken (Erik Edvardsson)
Kustpipare Vår–Höst	+32 7.5	8.6 Kråkudden (Ulf Persson m fl) 27.3-16 Kråkudden (Roger Eskilsson)	–10 17.10	7.10 Götaledstoppen (Johan Svedholm) 1.12-01 Galterö (Christer Fält)
Tofsvipa Vår–Höst	+10 10.2	20.2 Välen (Conny Palm m fl) 23.1-06 Flera lokaler	+20 20.11	10.12 Välen (Bert Olsson) 11.12-05 Flera lokaler
Kustsnäppa Vår–Höst	– 17.4	– 8.3-03 Lammholmsviken, Öckerö (Uno Unger)	–4 21.10	17.10 Kråkudden (David Armini) 6.12-07 Bolleskären, Hönö (Roger Eskilsson m fl)
Sandlöpare Vår	– 12.5	– 12.5-07 Tistlarna (Stig Karlsson m fl)	– 6.6	– 6.6-07 Tistlarna (Bengt-Åke Svensson)
Sandlöpare Höst	–1 30.7	29.7 Kråkudden (Elis Ölfvingsson) 19.7-15 Vargö (Jan Mogol)	–12 28.9	16.9 Rörö (Tommy Johansson m fl) 2.11-08 Tistlarna (Gösta Olofsson)
Småsnäppa Vår	– 22.5	– 11.5-14 Stora Kärrsvik, Öckerö (Bengt Karlsson)	– 29.5	– 17.6-15 Galterö (Lars Hellman)
Småsnäppa Höst	–1 27.7	26.7 Torslandaviken (Magnus Persson) 14.7-11 Galterö (Gunilla Alvergren m fl)	–19 14.9	26.8 galterö (Johan Ennerfeldt m fl) 8.10-07 Galterö (Lars Hellman)
Mosnäppa Vår–Höst	–2 7.5	5.5 Galterö (Anton Mangsbo m fl) 1.5-12 Torslandaviken (Christer Fält m fl)	–16 23.8	7.8 Kråkudden (Erik Widuss m fl) 4.9-05 Välen (Stefan Andersson)
Spovsnäppa Höst	+8 12.7	20.7 Galterö (Lars Hellman) 2.7-15 Torslandaviken (Magnus Persson m fl)	–19 8.9	20.8 Kråkudden (Lars Eric Rahm m fl) 25.9-01 Galterö (Magnus Unger)
Skärnsnäppa Höst–Vår	+15 27.9	12.10 Kråkudden (Anders Johansson m fl) 12.8-12 Bolleskären (Rolf Nyback)	–12 14.5	2.5 Kråkudden (Jon Håkansson) 31.5-13 Bolleskären, Hönö (Per Björkman m fl)
Kärrsnäppa Vår–Höst	–14 8.3	22.2 Kråkudden (Uno Unger m fl) Nytt fenologirekord (–3)	–16 28.10	12.10 Kråkudden (Anders Johansson m fl) 19.11-06 Stora Amundö (Mikael Forsman)
Brushane Vår–Höst	–24 25.4	1.4 Öxnäs (Stefan Svanberg) Nytt fenologirekord (–15)	+4 30.9	4.10 Välen (Hans Börjesson) 20.10-09 Välen (Birger Kaiser m fl)
Dvärgbeckasin Höst–Vår	+6 18.9	24.9 Hökälla (John Thulin) 29.8-16 Hökälla (John Thulin)	–1 2.5	1.5 Fässberg, Mölndal (Ivar Ivarsson) 15.5-13 Lagmansholmen (Kåre Ström)
Dubbelbeckasin Vår	+6 6.5	12.5 Flera lokaler 1.5-12 Lunnagården (Lars-Eric Rahm m fl)	+4 11.5	15.5 Hökälla (Jan Hellström m fl) 22.5-03 Ragnhildsholmen (Ola Sandberg)
Dubbelbeckasin Höst	+11 25.8	5.9 Öxnäs (Lennart Strömberg m fl) 1.8-13 Galterö (John Thulin)	–7 23.9	16.9 Välen (Göran Gustavsson m fl) 4.10-12 Välen (Göran Gustavsson m fl)
Myrspov Vår–Höst	+7 9.4	16.4 Galterö (Johan Ennerfelt m fl) 8.3-03 Rörö (David Lundgren)	–4 5.10	1.10 Galterö (Johan Ennerfelt) 6.11-13 Välen (Ingemar BE Larsson)
Småspov Vår–Höst	+2 22.4	24.4 Välen (Uno Unger) 9.4-11 Torslandaviken (Magnus Persson)	–4 –	24.8 Rörö (Johan Svedholm) 21.9-08 Rörö (Magnus Unger)
Storspov Vår–Höst	±0 15.3	15.3 Kråkudden (Uno Unger m fl) 25.2-00 Galterö (Lars Hellman)	+38 9.11	17.12 Lammholmsviken (Bo Brinkhoff m fl) 28.12-06 Kråkudden (Lars Carlbrand)
Svartsnäppa Vår–Höst	+6 27.4	3.5 Näset (Karl-Olof Johansson) 16.4-12 Hökälla (John Thulin)	±0 18.9	18.9 Torslandaviken (Ola Wennberg) 20.10-09 Amundövik, Askim (Jan Krantz)
Rödbena Vår–Höst	–2 27.3	25.3 Vrångö (Lars Hellman m fl) 24.2-07 Hönö (Torgny Nordin)	–13 29.9	16.9 Torslandaviken (Fredrik Bothén) 24.11-01 Galterö (Magnus Unger)
Gluttsnäppa Vår–Höst	+5 19.4	24.4 Stora Amundö (Jon Håkansson m fl) 11.4-12 Bredviken, Hönö (Ola Wennberg)	–21 29.10	8.10 Flera lokaler 9.12-01 Styrö (Martin Fransson)
Skogssnäppa Vår–Höst	–16 28.3	12.3 Smedstorps ängar (Elon Wismén m fl) Nytt fenologirekord (–7)	+3 9.9	12.9 Torslandaviken (Ola Wennberg) 15.10-02 Torslandaviken (Carl Jyker)
Grönbenä Vår–Höst	+3 25.4	28.4 Galterö (Lars Hellman) 16.4-16 Härssjön (Lars-Olof Sandberg m fl)	+2 9.9	11.9 Torslandaviken (Ola Wennberg) 27.9-06 Välen (Uno Unger)
Drillsnäppa Vår–Höst	–5 18.4	13.4 Sävåån, Jonsered (Anna Högberg) 24.3-12 Välen (Martin Johansson m fl)	+6 23.9	29.9 Rörö (Thomas Appelqvist) 21.10-14 Hyppeln (Peter Hamrén)
Roskarl Vår–Höst	– 3.5	– 23.4-03 Stora Amundö (Pär Lydmark)	–30 1.10	1.9 Kråkudden (Ulf Persson m fl) 10.11-01 Kråkudden (Magnus Unger)
Bredstjärtad labb Vår	±0 6.5	6.5 Kråkudden (Magnus Rahm m fl) 30.4-05 Kråkudden (Stefan Svanberg m fl)	–3 9.5	6.5 Kråkudden (Magnus Rahm m fl) 4.6-06 Kråkudden (Johannes Löfqvist)
Bredstjärtad labb Höst	–35 11.9	7.8 Kråkudden (Ulf Persson m fl) 31.7-13 Kråkudden (Lars Eric Rahm m fl)	+23 15.11	8.12 Flera lokaler (David Armini m fl) 29.12-11 Flera lokaler
Kustlabb Vår–Höst	–34 4.4	1.3 Kråkudden (Bo Brinkhoff m fl) Nytt fenologirekord (–13)	–29 1.11	3.10 Flera lokaler (Musse Björklund m fl) 8.12-16 Kråkudden (Roger Eskilsson m fl)

ART	FÖRSTA FYND		SISTA FYND	
1. Artnamn 2. Period	1. Årets avvikelse från mediandatumet 2. Årets första fynd 3. Mediandatum 4. Fenologirekord		1. Årets avvikelse från mediandatumet 2. Årets sista fynd 3. Mediandatum 4. Fenologirekord	
Fjällabb Vår	– 21.5	– 17.5–15 Kråkudden (Magnus Unger m fl)	– 21.5	– 3.6–06 Kråkudden (Roger Eskilsson m fl)
Fjällabb Höst	–22 27.8	5.8 Kråkudden (Magnus Rahm m fl) Nytt fenologirekord (–10)	+10 2.10	12.10 Kråkudden (Peter Hamrén m fl) 2.12–09 Eklanda (Uno Unger m fl)
Dvärgmås Höst–Vår	–13 7.8	25.7 Öxnäs, Säve (Bo Brinkhoff) 9.7–07 Torslandaviken (Sven Ångermark m fl)	+21 23.5	13.6 Torslandaviken (Ola Wennberg) Nytt fenologirekord (+1)
Silltrut Vår–Höst	–9 10.3	1.3 Torslandaviken (Christer Fält) 22.2–14 St. Saltboholmen, Öckerö (Bengt Karlsson)	–2 31.10	29.10 Hyppeln (Hans Waern m fl) 23.11–12 Göteborgs fiskhamn (Peter Strandvik)
Kentsk tärna Vår–Höst	–8 31.3	23.3 Öckerö (Dawid Johansson) 11.3–12 Galterö (Peter Keil)	+1 29.9	30.9 Vinga (Edvin Klein m fl) 8.12–16 Kråkudden (Per Gustavsson m fl)
Fisktärna Vår–Höst	–8 10.4	2.4 Öckerö (Roger Eskilsson m fl) Tangerat fenologirekord	–23 5.10	12.9 Kråkudden (Ulf Persson m fl) 9.11–14 Donsöhuud, Donsö (Martin Fransson)
Silvertärna Vår–Höst	+8 22.4	30.4 Kråkudden (Mattias Pozsgai m fl) 12.4–05 Nordre älvs fjord (Johan Svedholm)	–26 8.10	12.9 Kråkudden (Bo Runesson m fl) 3.11–07 Kråkudden (Magnus Unger)
Gök Vår–Höst	+3 3.5	6.5 Näset (Fredrik Wagnström) 23.4–11 Brudarebacken (Victor Bergh/Alvergren)	+18 11.9	29.9 Torslandaviken (Ola Wennberg) 2.10–10 Heden (Martin Oomen)
Nattskärre Vår–Höst	+3 11.5	14.5 Kråkudden (Jon Håkansson) 29.4–06 Nordfjäll, Näset (Uno Unger)	–43 28.8	16.7 Landvetter (Johan Karlström m fl) 5.10–10 Torslandaviken (Magnus Persson)
Tornseglare Vår–Höst	+0 8.5	8.5 Ragnhildsholmen (Peter Strandvik) 28.4–06 Torslandaviken (Karl-Olof Johansson)	–5 19.9	14.9 Arödsberget (Jon Håkansson) 13.11–08 Bergläran, Göteborg (Ingegerd Nyberg)
Göktyta Vår–Höst	+2 24.4	26.4 Välen (Uno Unger) 6.4–07 Härssjön (Michael Nilsson)	+15 6.9	21.9 Brudarebacken (Martin Johansson) 2.10–05 Torslandaviken (Magnus Unger)
Sånglärka Vår–Höst	+19 23.1	11.2 Torslandaviken (Christer Fält) 1.1–03 Fässberg (Lars-Erik Rahm m fl)	+12 18.12	30.12 Hökälla (Annika Wetterberg) 31.12–08 Fässberg (Lars-Erik Rahm)
Trädläcka Vår–Höst	–5 13.5	8.3 Askesby, Säve (Bo Brinkhoff m fl) 21.2–15 Sandvik, Torslanda (Christer Fält)	–15 31.10	16.10 Sudda, Hönö (Bengt Karlsson) 25.12–14 Vargö (Jan Mogol)
Bergläcka Höst–Vår	–13 14.10	1.10 Brudarebacken (Conny Palm m fl) Tangerat fenologirekord	+3 19.4	22.4 Torslandaviken (Fredrik Wagnström) 4.5–03 Röro (Magnus Unger)
Backsvala Vår–Höst	+7 16.9	23.4 Arendal, Torslanda (Conny Palm m fl) 9.4–16 Torslandaviken (Ola Wennberg m fl)	–7 23.7	16.9 Flera lokaler 17.9–15 Vrångö (Stefan Svanberg m fl)
Ladusvala Vår–Höst	+0 13.4	13.4 Flera lokaler 31.3–16 Sjösjön (Ulf Persson)	–8 25.10	17.10 Hovåsbadet, Askim (Jan Mogol) 16.11–16 Sandvik, Torslanda (Christer Fält)
Hussvala Vår–Höst	+1 19.4	20.4 Flera lokaler 11.4–09 Torslandaviken (Hans Petersson)	+10 27.9	7.10 Härryda (Håkan Thorstensson) 17.10–04 Skintebö, Askim (Mikael Forsman)
Trädpilärka Vår–Höst	–2 17.4	15.4 Smedstorps ängar (Elon Wismén) 10.4–09 Delsjöområdet (Magnus Unger)	+21 8.10	29.10 Torslandaviken (Magnus Persson) 2.11–03 Smithska udden (Kristoffer Nilsson)
Rödstrupig piplärka Vår	+9 10.5	19.5 Stora Oxhagen (Bengt Karlsson) 3.5–10 Galterö (Lars Hellman)	+7 12.5	19.5 Stora Oxhagen (Bengt Karlsson) 26.5–13 Hönö (Christer Fält)
Rödstrupig piplärka Höst	+2 1.9	3.9 Flera lokaler 25.8–13 Galterö (Lars Hellman)	–1 2.10	1.10 Öxnäs, Säve (Tom Ekman) 9.10–06 Smithska udden (Kristoffer Nilsson)
Vattenpiplärka Höst–Vår	+16 4.11	20.11 Röro (Ola Wennberg) 22.10–04 Ersdalen, Hönö (Christer Fält)	– 17.3	– 10.4–06 Röro (Martin Alexandersson m fl)
Gulärka Vår–Höst	+0 22.4	22.4 Orrekulla skans (John-Eric Thore) 7.4–10 Torslandaviken (Ola Bäckman)	+3 29.9	2.10 Torslandaviken (Christer Fält) 12.10–02 Röro (Magnus Unger)
Sidensvans Höst–Vår	–4 8.10	4.10 Olskroken (Musse Björklund m fl) 2.10–05 Kungsten (Kristoffer Nilsson)	+6 28.4	4.5 Solliden (Markus Lagerqvist) 7.5–02 Botaniska trädgården (Berndt Lindberg)
Näktergal Vår–Höst	+6 3.5	9.5 Torslandaviken (Christer Fält) 27.4–14 Torslandaviken (Mia Wallin m fl)	+12 12.8	24.8 Torslandaviken (Ola Wennberg) 12.9–10 Högsbo (Kristoffer Nilsson)
Blåhake Vår	+2 8.5	10.5 Galterö (Lars Hellman) 30.4–12 Flera lokaler	–8 22.5	14.5 Flera lokaler 30.5–04 Ersdalen, Hönö (Magnus Unger)
Blåhake Höst	–1 1.9	31.8 Tjälleviks mosse (Kjell Häggvik) 14.8–11 Brudarebacken (Kirsi Oksman Ljungqvist)	–6 16.9	10.9 Torslandaviken (Magnus Persson) 20.10–00 Lagmansholmen (Martin Oomen)
Svart rödstjärt Vår–Höst	–11 3.6	23.3 Brudarebacken (Jon Håkansson m fl) Nytt fenologirekord (–4)	+7 13.11	20.11 Röro (Ola Wennberg) 8.12–03 Röro (Magnus Unger)
Rödstjärt Vår–Höst	–6 18.4	12.4 Brudarebacken (Ulf Persson) 10.4–16 Sandvik, Torslanda (Christer Fält)	+32 5.10	6.11 Välen (Eva Åkesson m fl) Nytt fenologirekord (+11)
Buskskvätta Vår–Höst	+5 24.4	29.4 Välen (Birger Kaiser m fl) 16.4–00 Styrsö (Donald Granqvist)	–1 4.10	3.10 Torslandaviken (Ola Wennberg) 21.11–10 Eklanda (Christer Fält)

ART	FÖRSTA FYND		SISTA FYND	
1. Artnamn 2. Period	1. Årets avvikelse från mediandatumet 2. Årets första fynd 3. Mediandatum 4. Fenologirekord		1. Årets avvikelse från mediandatumet 2. Årets sista fynd 3. Mediandatum 4. Fenologirekord	
Stenskvätta Vår–Höst	–15 2.4	18.3 Torslandaviken (Mikael Forsman) <i>Nytt fenologirekord (–4)</i>	–6 2.11	27.10 Torslandaviken (Ola Wennberg m fl) 24.11–09 Rörö (Christer Fält)
Taltrast Vår–Höst	– 15.3	* 13.2-07 Rörö (Christer Fält)	– 19.11	* 24.11–13 V. begravningsplatsen (Stefan Svensson)
Ringtrast Vår	–3 4.4	1.4 Välen (Eva Åkesson m fl) 25.3-05 Johanneberg (Olof Armini)	±0 12.5	12.5 Flera lokaler 24.5-04 Donsö (Martin Fransson)
Ringtrast Höst	±0 2.10	2.10 Torslanda golfbana (Christer Fält) 14.9-03 Sisjöns skjutfält (Tony Börjesson)	+2 25.10	27.10 Torslandaviken (Magnus Persson) 25.11–14 Brudarebacken (Jan-Åke Noresson m fl)
Gräshoppsångare Vår–Höst	+5 2.5	7.5 Torslandaviken (Christer Fält) 27.4-11 Haga kile, Askim (Aimon Niklasson)	–21 5.8	15.7 Hökälla (John Thulin) 25.9-10 Vinga (Musse Björklund)
Sävsångare Vår–Höst	+3 30.4	3.5 St. Oxhagen (Roger Eskilsson) 22.4-11 Härssjön (Kristian Thisted)	+2 15.9	17.9 Torslandaviken (Ola Wennberg m fl) 4.10-12 Sudda, Hönö (Björn Zachrisson)
Kärnsångare Vår–Höst	+1 13.5	14.5 Torslandaviken (Magnus Persson) 8.5-16 Hyppeln (Tina Widén m fl)	+6 9.9	15.9 Torslandaviken (Christer Fält) 27.9-09 Sudda, Hönö (Björn Zachrisson)
Rörsångare Vår–Höst	±0 27.4	27.4 Preem raffinaderi (Johan Svedholm) 20.4-11 Hills golfbana, Mölndal (Uno Unger)	+2 6.10	8.10 Torslandaviken (Magnus Persson) 1.11-08 Torslandaviken (Hans Börjesson)
Härmsångare Vår–Höst	–1 8.5	7.5 Delsjö golfbana (Thomas Appelqvist) 5.5-04 Slottsskogen (Stefan Andersson)	+10 23.8	2.9 Sudda, Hönö (Björn Zachrisson m fl) 12.9-13 Sudda (Björn Zachrisson)
Ärtsångare Vår–Höst	+6 23.4	29.4 Flera lokaler 17.4-09 Bosgården, Mölndal (Lars Eric Rahm)	–2 3.10	1.10 Vinga (Göran Darefelt m fl) 26.11-14 Hummerviken, Öckerö (Hans Zachrisson)
Törnsångare Vår–Höst	+1 28.4	29.4 Vargö (Jan Mogol) 23.4-16 Stora Amundö (Lars Lundmark)	–15 1.10	16.9 Öckerö (Thomas Karlsson) 18.12-00 Torslandaviken (Magnus Unger)
Trädgårdssångare Vår–Höst	+3 6.5	9.5 Delsjöområdet (Ulf Persson) 2.5-12 Södra Guldheden (Bernt Nielsen)	+36 2.10	7.11 Arendalsudden (Carl Jyker m fl) <i>Nytt fenologirekord (+30)</i>
Grönsångare Vår–Höst	+8 22.4	30.4 Rådasjön (Johannes Löfqvist m fl) 14.4-09 Slottsskogen (Magnus Eriksson)	+25 23.8	17.9 Rörö (Per Björkman m fl) <i>Nytt fenologirekord (+16)</i>
Gransångare Vår–Höst	–4 25.3	21.3 Lunnagården, Mölndal (Silke Klick) 1.3-14 Askim (gnm Markus Lagerqvist)	– 22.11	* 19.12-09 Flera lokaler
Lövsångare Vår–Höst	–2 16.4	14.4 Flera lokaler 10.4-09 Oxsjön, Askim (Anders Grönvall)	+8 5.10	13.10 Öckerö (Thomas Karlsson) 4.11-15 Rörö (Bo Brinkhoff m fl)
Grå flugsnappare Vår–Höst	+1 6.5	7.5 Brännö (Daniel Gustafsson) 27.4-11 Smithska udden (Karl-Olof Johansson)	+2 27.9	29.9 Ersdalen, Hönö (Jon Håkansson) 14.10-01 Rörö (Magnus Unger)
Svartvit flugsnappare Vår–Höst	–4 21.4	17.4 V. begravningspl. (Stefan Svensson) 12.4-09 Horsteddammen, Öckerö (Bengt Karlsson)	±0 16.9	16.9 Slottsskogen (Tina Widén m fl) 21.10-12 Arendalsudden, Hisingen (Ivar Ivarsson)
Törnskata Vår–Höst	+7 7.5	14.5 Flera lokaler 24.4-16 Smithska udden (Karl-Olof Johansson)	–5 13.9	8.9 Flera lokaler 21.10-12 Torslandaviken (Ola Wennberg)
Varfågel Höst–Vår	±0 17.9	17.9 Sudda, Hönö (Lennart Bogren) 10.9-09 Stora Amundö (Patrik Axelsson)	+22 20.4	12.5 Rambo mosse (Rune Edquist) 16.5-10 Vrångö (Tina Widén)
Bergfink Höst–Vår	+8 26.8	3.9 Smedstorps ångar (Johannes Löfqvist) 31.7-03 Smithska udden (Kristoffer Nilsson)	–3 10.5	7.5 Ersdalen, Hönö (Per Björkman) 16.6-16 Toleredsskogen (Jörgen Arvidsson)
Hämpling Vår–Höst	–18 20.3	2.3 Eskilsby vad (Johan Svedholm) <i>Nytt fenologirekord (–6)</i>	–6 5.11	30.10 Välen (Ulf Sjögren) 23.11-01 Ersdalen, Hönö (Kristoffer Nilsson)
Vinterhämpling Höst–Vår	+1 5.10	6.10 Brudarebacken (Ingemar BE Larsson) 19.9-12 Brudarebacken (David Klingberg)	+3 29.4	2.5 Fässberg, Mölndal (Tina Widén) 11.5-05 Öxnäs (Daniel Gustafsson)
Rosenfink Höst–Vår	±0 18.5	18.5 Öxnäs, Säre (Per Österman) 9.5-14 Gullö, Säre (Johan Svedholm)	–21 5.9	15.8 Smithska udden (Jon Håkansson) 18.10-15 Hönö (Magnus Unger m fl)
Lappsparr Vår	–4 20.3	16.3 Flera lokaler 3.2-02 Kvillehed, Säre (Magnus Unger)	–15 29.4	14.4 Mudderdammen (Magnus Persson) 12.5-02 Torslandaviken (Kristoffer Nilsson)
Lappsparr Höst	+7 10.9	17.9 Hyppeln (Roger Eskilsson) 28.8-10 Öxnäs (Martin Oomen fl)	–8 27.10	19.10 Hyppeln (Roger Eskilsson) 13.12-10 Säre (Uno Unger)
Snösparr Höst–Vår	+6 15.10	21.10 Mudderdammen (Magnus Persson) 21.9-15 Torslandaviken (Ola Wennberg)	–11 3.4	23.3 Mudderdammen (Ola Wennberg) 10.5-14 Vinga (Gösta Olofsson)
Ortolansparv Vår	+9 5.5	14.5 Torslandaviken (Niklas B. Larsson) 29.4-03 Yttre Tistlarna (Tommy Järds)	+8 9.5	17.5 Fotö (Lasse Andersson) 21.5-13 Brudarebacken (Roger Eskilsson)
Ortolansparv Höst	±0 21.8	21.8 Brudarebacken (Anton Mangsbo) 8.8-09 Brudarebacken (Jan-Åke Noresson mfl)	±–9 4.9	26.8 Bråtskogen (Johannes Löfqvist) 28.9-11 Öxnäs (Bo Brinkhoff)

Så här rapporterar du!

En fågelrapport blir ingenting utan rapportunderlag, och det är du som står för rapporterna. Vissa rapporterar allt de ser, andra väljer ut det viktigaste. Hur du gör själv avgör du. Det viktigaste är att du rapporterar. Information om hur du rapporterar hittar du här.

NÄR?

Vi rekommenderar att du rapporterar dina fynd så snart som möjligt efter observationstillfället. Dels för att det kan finnas andra personer som är intresserade att se just det du har sett, och dels för att det minskar risken att du glömmer av att rapportera det senare. Vill du trots allt skicka en årssammanställning är det naturligtvis bättre än att inte rapportera alls. Adress hittar du nedan.

VAD?

Rapporterar du till Artportalen (se nedan) direkt efter observationstillfället är det helt upp till dig hur mycket du rapporterar. Vill du lägga in precis alla dina fynd går det bra, vill du bara lägga in en del går det också bra. Vi vill dock gärna att du åtminstone rapporterar motsvarande det vi presenterar i den här fågelrapporten. En detaljerad rapportmall art för art är för tillfället inte tillgänglig på Artportalen, så i väntan på att rapportmallarna återigen dyker upp där hänvisar vi till urvalet i den här rapporten som guide.

HUR?

Vi rekommenderar att du rapporterar dina fynd via Artportalen på adress <http://www.artportalen.se/>. Inmatning kan göras direkt via onlineformulär eller via Excel, och är smidigt när man väl fått in vanan. Hjälp för att komma igång om du aldrig rapporterat förut hittar du på Artportalens första sida. Om du saknar tillgång till internet går det fortfarande bra att skicka in en årssammanställning till nedanstående adress (men om du har minsta möjlighet att själv lägga in dina fynd är vi mycket tacksamma om du gör det eftersom det besparar oss mycket arbete).

RARITETSRAPPORTER

För vissa fynd (rariteter och extremt tidiga/sena fynd) kräver vi att en beskrivning av fyndet lämnas in. Om det finns bilder på fågeln i fråga behöver inte beskrivningen vara lika omfattande som om bilder saknas. Har du rapporterat dina fynd via Artportalen (se ovan) kommer observationen att finnas under rubriken "Fynd för validering" som visas på första sidan när du har loggat in. Följ länkarna och fyll i din rapport direkt på skärmen. Vill du skicka en beskrivning via post använder du adressen nedan, alternativt via e-post till rrk@gof.nu. Vi ser dock helst att rapporten läggs in via Artportalen.

RAPPORTMOTTAGARE

Per Björkman
Klassikergatan 9
422 41 Hisings Backa

Fler tips om hur du rapporterar, till exempel om hur, när och varför du ska skriva en raritetsrapport, hittar du på

rrk.gof.nu

POSTTIDNING B

GOF • BOX 166 • 421 22 VÄSTRA FRÖLUNDA

